ئەركێ مە دروستكرنا كەسەكێ كاریگەرە

باشترین پێشەوا

ڕێبازەكا كارتێكەر بو ژیاننا پێغەمبەری (ﷺ)

بەرگێ ئێكێ

پەرتوكا قوتابی

نڤێسین: ئەندازیار صالح بكلی

وەرگێران :كوڤان شێرزاد

٢٠٢٠

باشترین پێشەوا

ڕیبازەکا کارتێکەر بو ژیاننامە پێغەمبەری (ﷺ)

نڤێسین : المهندس صالح بكلي
وەرگێران بو زمانێ كوردی : كوڤان شێرزاد

نڤێسینگا تەفسیر
بو بەلاڤكرنێ
هەولێر : شەقەمێ ٣٠ مەتری ل نێزیك منارا چولی

+964 750 818 08 65
www.al-tafseer.com
tafseeroffice@yahoo.com
/TafseerOffice

مافێ چاپ كرنێ یێ پاراستیە
چاپا ئێكێ : 2021 ز ، 1442 ك.
ئامادەكرنا پێرستێ : پەرتوكخانا تەفسیر
بكلي ، المهندس صالح
باشترین پێشەوا ، ڕیبازەكا كارتێكەر بو ژیاننامە پێغەمبەری (صلى الله عليه وسلم) المهندس صالح بكلي (نڤێسەر) ، كوڤان شێرزاد (وەرگێران) 176 لاپەڕە،
21* 29 سم
بابەت : ژیاننامە : ژیاننامە پێغەمبەری (ﷺ)
ISBN: 978-9922-654-04-1

ڕێڤەبەریەكا گشتی یا پەرتوكخانێن گشتی یێن هەرێما كوردستانێ ژمارا سپاردنێ (488) یا ساڵا (2021) پا پێدای.

مەرج نینە ئەو بیر و بوچونێن دناڤ ڤێ پەرتوكێ دا هەمان بیر و بوچونێن پەرتوكخانا تەفسیر بن .

دیزاین: **نڤێسینگا تەفسیر**

باشترین پێشەوا
ڕێبازەكا كارتێكەر بو ژیاننامە پێغەمبەری (ﷺ)

پێشگوتن

ب ناڤێ خودایێ مەزن و دلوڤان

ئەڤ ڕێک و ڕێبازا ل بەردەستێ تە، ڕێبازەکا پەروەردەیی و داهێنانەکا نوی یە بو ژیاننامەیا پێغەمبەرێ خودێ ﷺ، کو ل سەر فێرکرنەکا چالاك هاتییە دانان، دەما کو تو ئەی (فێرکەر و فێرخواز _ ماموستا و قوتابی) خوشییێ ب فێربوونا شارەزایێن هزری دبەی و ب ڕێکا چەند پێشکێش کرنەکێن تژی ڕوناهی کو د ڤان چەند لاپەران دا هاتینە دانان دێ بینی.

هەر چەندە بەرنامێ ڤێ پەرتوکێ گرنگی یا دایە هزرکرنێ و هەڤرکیەکا عەقلی کو وژدانەکا کارتێکەر ب خوڤە دگریت، و هەروەسا وان دەمێن ب زەحمەت و دژوار یێن کو د گەشتا ژیانا پێغەمبەری دا ڕویداین ﷺ، کو وە ل تە دکەت ئەی قوتابیێ هێژا تو ژی د گەل وان قوربانی و بەرتەنگی و ئێشانان دا بژی یێن کو پێغەمبەرێ خودێ ﷺ دیتین ل پێناڤ گەهاندنا پەیاما تەوحیدێ (ئانکو پەرستنا خودێ ب تنێ بهێتە کرن) د جیهانەکا تژی شرك و زورداری دا، و ئەڤە دێ وە ل تە کەت کو تو مەندەهوشی پێغەمبەر و سەروەرێ خو ببی ﷺ و ڤیانەکا ئێکجار زور بو تە پەیدا ببیت.

تشتێ جودا د ڕێك و ڕێبازا ڤێ پەرتوکێ دا ئەوە دیزاینکرنا تابلویێ سەرکردایەتییا ژیانێ ژ ژیاننامە پێغەمبەری ﷺ، و کو دێ تە د ژیاننامە وی گەهینیت و هاریکاریا تە کەت ل سەر ئەنجام دانا وان ڕویدانان د ڤی سەردەمێ ئەڤرو دا یێ کو تو تێدا دژی.

ئەڤ تابلویێن کو د ناڤ دەستێن تە دا تایبەت بو تە یێن هاتییە دیزاین کرن، ئەگەر تە ڤیا کو تو ببیە سەرکردە د بوارێ خو دا، هینگێ دێ پێتڤی ب پەیامەکێ بی کو تە باوەری پێ هەبیت ب درێژییا ژیانا خو، ژ بەر کو خودایێ مەزن تو یێ دانایە د عەردی دا بو ئاڤاکرنا ڤێ ژیانێ، و هەتا کو تو بگەهییە وێنەکرنا وێ دێ پێتڤی ب هزرەکێ بی کو پێ بلڤیت، و پێتڤی ب دەستەکەکێ بی دا کو بەردەوام پروژێ تە ب ڕێڤە بچیت، هینگێ دێ ژیانا تە د چەندین قوناغان دا بوریت کو وەکی وان قوناغان بن یێن کو د ژیاننامە پێغەمبەری دا ﷺ، چونکی ئەڤ قوناغە سوننەتێن خودێ نە ناهێنە گوهرین، بو هندێ هاتینە دانان کو کەسێ چاك بهێتە جودا کرن ژ یێ خراب د ڤی گەردونی دا، وئەگەر ئەڤ پاڵدەرە نەبا هینگێ چ ڕامان بو هەبوونا مروڤان و ژیانا وان نەدما.

هنـدی خواندنـا ژیاننامـا پێغەمبـەری یـە ﷺ ب ڤـی ڕەنگـێ کریـاری یـێ تـژی شـەوق دێ وە ل تـە کـەت کـو تـو مەزنتریـن مفـای ژ ژیاننامـا پێغەمبـەرێ خـو ﷺ ببینـی، و دێ وە ل ژیانـا تـە کـەت _ب ئانەهییـا خـودێ_ کـو مەزنتریـن و ب بهاتریـن ژیـان بیـت، هینگـێ دێ پێغەمبـەر ﷺ شـانازیێ ب تـە بـەت، چونکـی دێ ب دروسـتی بیـە ژ دویڤکەتیێـن وی، و هەروەسـا دێ ب ئەنجـام دانـا وان کارێـن تـە دلخـوش بیـت چونکـی ژیانـا وی ﷺ گەلـەك یـا ب بهـا و مـەزن بـوو.
هزرناکـەم کـو ئێـك هەبیـت شـیابیت هەمـی گەنجینەیێـن د نـاڤ ژیاننامـا پێغەمبـەری ﷺ دا هەیـن دەرێخسـت بـن، چونکـی ژیانـا پێغەمبـەرێ مـە ﷺ گەلـەك مەزنـترە ژ هنـدێ کـو پەرتووکـەك یـان بەرنامـەك بشـێت دۆرێ ل هەمـی ژیانـا وی بگریـت و هەمیـێ بەحـس بکـەت، و ئـەز حەزدکـەم کـو تـو بـژی د گـەل ژیاننامـا گەشـتا ڤیانـێ و چیـروکا مەندەهـوش بوونـێ، ڤیانـەکا ب هزرکـرن تێـدا بـو پاشـەروژا ڕوژێـن تـە و مەندەهوشـیەکا کـو پێغەمبـەر ﷺ شـانازیێ ب تـە ببـەت ل بەرامبـەر جیهانـێ، وبێـی ئـەڤ ڤیـان و حـەزە دێ دویـڤ چوونـا تـە بـو پێغەمبـەرێ تـە ﷺ بیتـە ب تنـێ گوتنـەك یـا چ ڕاسـتی بـو نـەی.

و خودێ یە یێ ل پشت هەر مەبەستەکێ (خودێ یە یێ نیەت و مەبەستێن مروڤان دزانیت).

ئەندازیار: صالح بن بکیر بکلی

باشترین پێشەوا

ڕێبازەکا کارتێکەر بو ژیاننا پێغەمبەری (ﷺ)

تابلویا سەرکردایەتییا ژیانێ

پێشکەفتنا پروژەی
(قوناغ و مەترسی)

01 دارشتن و راهێنان

ژ دایک بوونا هزر و بیرێ

ئاشکەراکرنا پروژەی

- ئاشکەراکرنا هزر و بیرێ بەری دەمێ خو
- پەیدانەکرنا دەستەکا ئێکێ
- خراب دەست نیشاکرنا دەستەکێ
- ژێک ڤەرەڤین د ناڤ دەستەکێ دا

ئامادەکرنا سەرکردە ودامەزرێنەری

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

02 قوناغا بانگەشێ

خالا ڤەگوهاستنێ
ژ بانگەشێ بو ب جهـ ئینانێ
(ئەنجام دانێ)

- سەردابرن
- ئازاردان
- کرێتکرن و ترانە پێ کرن
- دورپێچکرنا ئابووری
- خو ڤەدەرکرن و دابڕین

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

رویدانێن ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ ﷺ

ئامادەکرنێن خودایی بو پێغەمبەرێ خوشتڤی ﷺ

(ئیتیمی، هەژاری، شڤانی، دویرکەفتن ژ گونەهان، بازرگانی، هەڤژینی، پشکداری کرن د جەنگێ (الفجار) دا و پەیمانا (الفضول)، چارەسەرکرنا کێشا بەرێ ڕەش، خەلوە و هزرکرن د شکەفتا حەرا' ڤە.

ژ دایک بوون
571م

دەستپێکا وەحییێ و هاتنە خوارا قورئانێ

ئاشکەراکرنا بانگەشێ

مشەخت بوونا موسلمانان بو حەبەشە

ب دوماهی هاتنا دورپێچییا بنەمالا هاشمی، مرنا خەدیجایێ، مرنا ئەبوو طالبی، چوون بو تائیفێ، ئیسرا و میعراج، فەرزبوونا نڤێژان.

مشەخت بوون
بو مەدینێ

خو دانەنیاسینا بو هوز و عەشیرەتان، پەیمانا عەقەبە

610م | 03 | 05 | 10 | 623م
0 هـ

قوناغا نهێنی | **قوناغا ئاشکەرا**

سەردەمێ مەککەهێ (ماوێ ١٣ سالان)

03
ئێکگرتن و رێکخستن

دەرکەفتن ژ لاوازییێ

- پێتڤیبوون
- بەرەلایی
- هەڤرکی و فیتنە

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

04
حوکمکرن و خودان هێز

- کومێن ڤەشارتی
- ڕەفتارکرن د گەل گوتگوتکا
- ئالودەبوون (ئیدمان)
- هەژاری و ب دەلیڤە دیتن (استغلال_ب کارئینان)
- زورداریا کو
- ملایەتی (گشتی)
- ترسا جڤاکی، خیانەتێن ناڤخویی)

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

ب دەست ڤە ئینانا ئێمناهییێ

- سەرپێداچوون
- سەرپێچیکرن و روینشتن
- دەستدرێژی
- ...

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

نەبوونا سەرکردە و دامەزرێنەرا

05
دەربازبوون و بەرفرەهی

سەرهلدانەکا نوی

زڤرین وپاشی ڕاوەستییان

قوناغا دامەزراندنا جڤاکی

- (ئاڤاکرنا مزگەفتێ
- برایەتی و پەیمان، ب دەست ڤەئینانا ئاڤێ
- ڕێکخستنا بازاری
- فەرزبوونا ڕوژییان،....)

ڕوژا بەدرێ (سەرکەفتن ژ دەف خودێ)

کارەساتا ئوحودێ (سەرپێچی و وانە)

قوناغا بهێزکرنا جڤاکی

- (دروستکرنا گونجاندنا جڤاکی
- ڕوی ب ڕوی بوونا زورداریا هوزێن جوهییان
- ڕێکخستنا کاروبارێن خێزانی
- ڕێکخستنا پەیوەندیین جڤاکی
- حەرام بوونا مەیێ
- بەرسینگگرتنا هەژارییێ و زێدەکرنا سامانی
- ئازادکرنا کوێلا (عەبدا)...).

دورپێچکرنا خەندەقێ (ڕوی ب ڕوی بوونا ترسێ)

ئاشتیبوونا (پەیمان) حودەیبییێ (کارگێرییا دانوستاندنان)

ڤەکرنا مەککەهێ (هێزا لێبورینێ)

قوناغا فەتحکرنێ و بەرفرەهکرنێ

- (هنارتنا نامەیان بو پاشایا
- گرێبەستا هەڤکارییێ د گەل هوز و عەشیرەتان
- ئیسلاما وەفدان).

دەرکەفتن بو تەبوکێ (هەلبژارتنا ب زەحمەت)

حەجا خاتر خواستنێ (رادەستکرنا ئەرکی)

مرن (ژێکڤەبوونا ب ئێش)

2 هـ | 3هـ | 5هـ | 6هـ | 8هـ | 9هـ | 10هـ

632 م

سەردەمێ مەدەنی (ماوێ ١٠ سالان)

وانا ئێکێ

دەستپێك 01

هەبوونا خودێ و هێز و شیانێن وی

أَفِي اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

پرسیار

گەلەك جارا پرسیارێن گرێدای هەبوونا مە دهێنە د سەرێ مە دا، بەلێ پا لەزاتیا ژیانێ وە ل مەدکەت ئەم بهێلین و گرنگیێ پێ نەدەین و ل دەڤ نە ڕاوستین ئیللا ئەو دەمە نەبیت یێ کو شەمەندەفرا ژیانا مە بگەهتە نێزیکی دوماهیکێ.

کێ ئەز دروست کریمە؟ ئەز ژ کیڤە هاتیمە؟ بوچی ئەز د ڤێ ژیانێ دا مە؟ و ئەز دێ بو کیڤە چم؟

و بەری لێگەریانا بەرسڤدانا ڤان پرسیارا، ئەم دێ هندەك کلیکێن سەرەکی پێشکێشی تەکەین.

١-بو بەرسڤدانا ڤێ نەهێنیێ گوهداریا دەنگێ خوڕستیا (فطرەتا) خو بکە، ژ بەرکو بەرسڤ یا د ناڤخویا تە دا هەی.
٢- هەڤدژیا وان یاسایا نەکە یێن د عەقلێ تە دا هەین، ژ بەرکو ئەڤ ژیانە ل سەر ڕێکەکا دروست و لوژیکی یا بنەجهـ دچیت.
٣-نە ترسە ژ پرسیارکرنێ، ژ بەرکو هندیکە گومانە ڕێکەکە بو گەهشتنا باوەریەکا بێ گومان.
٤- ژ بەرکو ئەو تشتێ بەرسڤا دروست دەستنیشان دکەت ئەوە ئارامیایا دل و باوەریا عەقلێ تە.
٥- ئەو ڕاستیێن تو دگەهیێ دێ ئارستێ ژیانا تە گوهرن ڤێجا هشیاربە و یێ بێ ئاگەهـ نەبە.

دیمەنێ ئێکێ

قوناغێن گەشەکرنا زاروکی د زکێ دەیکێ دا

رێنمایا (١):

هەر کارەکی ئێکێ هەی ب وی کاری ڕادبیت، و هەر تشتەکی ئەگەرێ خو یێ هەی، و چێکرنا تشتی چەند ئالۆزتر لێبێت و پتر دوبارە ڕوی بدەت، بو مە دیار دبیت کو موستەحیلە ئەڤ تشتە ژ نیشکەکێ ڤە (صودفە) هاتبنە هەبوونێ

ب هەمی هەستێن خو سەحکە وێنەی (فلمی) پاشی تێبینی یێن خو بنڤێسە

تێبینی:

گەشەکرنا زاروکی د زکێ دەیکێ دا د چەند قوناغەکێن هویر (دقیق) ڕا دبوریت:

- .....
- .....
- .....

دیمەنێ دووێ

دیاردێن گەردونی یێن مەزن:

هاتنا ڕوژ و شەڤا / هەرچار وەرزێن ساڵێ / هەوا

رێنمایا (٢):

هەبوونا ڤان دیاردا و نەهەڤدژی و بێ کێماسیا ڤان دیاردا بەلگەیە ل سەر هەبوونا خودێ

سەحکە وێنەی (فلمی) هەروەکی بو جارا ئێکێ یە تە دیتی

تێبینی:

هەردەم ڕویدانێن گەردونی ڕێکخستنەکا بەردەوام یێن هەین.

- .....
- .....
- .....

دیمەنێ سێیێ

بەرفرەهیا گەردونی و مەزنیا دروستکرنا وان و جیهانا خانا و هویریا دروست کرنا وان

رێنمایا (٣):

«تشتێن چێکری ناڤ و نیشانن بو چێکەری »

بـو نمونـه پەرتـوك بەلگەیـه ل سـەر زانـین و شـاهرەزایا نڤێسـەری د شـێواز و ئاسـت و شروڤەکرنـا وی دا

سەحکە وێنەی و ژبیر نەکەی کو توژی بەشەکی ژ دیمەنی، و پاشی تێبینی یێن خو بنڤێسە

تێبینی :

- .....
- .....
- .....

پشتی سەحکرنا ڤان هەرسێ دیمەنا یێن کو بومە دیار کرین کو خودایێ مەزن یێ هەی، و وی ئەم و ژیان یێن ئینانە هەبوونێ، گەلەك ب تێر و تەسەل بونەوەر یێن دروستکرین ب دروست کرنەکا مەزن و سەرنج ڕاکێش، و گەردونەکێ مەزن یێ دوست کری، و کەسێ بەژداری نەکر د چێکرنا ڤی مولکێ خودێ یێ مەزن دا، ژ بەرکو ئەگەر ئێك بەژدار ببا د گەل خودێ د چێکرنا بونەوەر و عەرد و عەسمانا دا، دا گەلەك هەڤدژی دروست بن د مروڤ و دیاردێن سروشتی دا.

تو چەندێ مەزنی خودایێ من !

من هەست پێکر کو من پێتڤیا ب تە هەی دەمێ من چێکرنا خو دیتی من هەست ب نەشیانێ کر دەمێ من مەزنیا چێکرنا تە دیتی و گەلەکیا مەخلوقێن تە دیتی من لاوزیا خو زانی دەمێ من گەردون و مولکێ تە دیتی خودایێ من، من نەهێلە دەرکری و ب تنێ، و من بێ بار نەکە ژ نێزیك بوونا خو

بەلێ پا دێ چەوا ڕێکا ڕازی بوونا تە زانم؟ و دێ چەوا حەژیکرنا تە ب دەست خوڤە ئینم؟ و دێ چەوا خو ژ تورەبوونا تە پارێزم؟

ئەڤە ئەوە یا کو دێ ل وێستگەها بهێت ئاشکەرا کەین

سامانێ خو یێ ڤەشارتی بنیاسە

١. هزر د وان نعمەتا دابکە یێن خودێ داینە تە، و پاشی گەلەك ژ وان بنڤێسە ل سەر دەفتەرا خو.
٢. پاشی گرنگترین وان نعمەتا ژ وان بهەلبژێرە یێن خودێ داینە تە.
٣. پاشی هزر بکە ئەگەر خودێ تو بێ بار کربای ژ ڤێ نعمەتێ دا ژیانا تە یا چەوا بیت؟ ڤی خشتێ ل خارێ تژی بکە.
٤. دا ئەو چ چارە بن کو تو بەرەڤ ڤە بچی کو جهێ ڤێ نعمەتێ بگرن یا تە نەی، ل خشتێ خارێ بنڤێسە.
٥. ئەرێ ئەڤ رێکێن تو بەرەڤ ڤە چووی دێ جهێ ڤێ نعمەتێ گرن ئەوا تە نەی؟
٦. هزربکە کو ژیانا تە یا بێ ئەڤ نعمەتەیە.
٧. هەستێن خو بنڤێسە پشتی ڤێ هزرکرنا ب زەحمەت.
٨. هزرا خو د کارێن خێرخازی دا بکە، داکو سوپاسیا خودێ بکەی ژ بەر هەبوونا ڤێ نعمەتێ و نعمەتێن دی.

نمونە

نعمەت	ئەنجامێن نەمانا ڤێ نعمەتێ د ژیانا تە دا	ل مال ل قوتابخانێ ل گەریانێ ل سەر جاددێ ئەو چارەسەرێن جهێ ڤێ نعمەتێ دگرن
چاڤ	• دێ بێ بار بم ژ دیتنا دەیك و بابێن خو، و هەر کەسەکێ ئەز حەژێ بکەم • دێ ب ئێك جاری ژ خاندنێ دیر کەڤم • دێ بێ بار بم ژ سەحکرنا بەرنامێن خوش و بمفا ل تەلەڤزیونێ • دێ ژ کرنا یاریا دیرکەڤم د گەل هەڤالێن خو • ئەگەر کەسەکی بڤێت من بئێشینیت ئەز نەشێم بەرەڤانیێ ژ خو بکەم • دێ ژ سیاربوونا پایسکلێ دیر کەم و ئەز گەلەك حەژێ دکەم •	• دێ بو خو ل هەڤالەکی گەرم کو هەمی دەما بەردەوام د گەل من بیت و پێکڤە د گەل من بخوینیت، و سەبرا من بینیت ل تنێ بوونا من • دێ بو خو کومپیوتەرەکی کرم و وانا کەمە تێدا • دێ داخاز ژ هەڤال و خیشك و برایێن خو کەم کو د گەل من یاریێن کورا بکەن • دێ بێژمە دەیکا خو بو من چیروکێن خوش بێژە
نعمەتا.....		
نعمەتا.....		

ئەو چارەسەرییێن ئەس پێشنیار دکەم :

.....

.....

ئەگەر ئەز بێ بار بوم ژ ڤێ نعمەتێ :

.....

.....

خودایێ من کەسەک نینە قەدرێ من بگریت ب دانا نعمەتا ژبلی تە

خودایێ من، تە ئەز ئینامە ددنیایێ دا و تە ئەس نەهێلام ب تنێ و بەخت ڕەش، بەلکو تە ئەس نقوم کرمە د ناڤ نعمەتێن خو دا، و تە تشتەك ل بەرامبەر ڤان نعمەتا ژ من داخاز نەکر، ئەز نوکە هەست پێ دکەم تو نێزیکی منی ب زانینا خو، ئەی خودایێ من ئەز هەست ب هەژاریا خو بو تە دکەم، خودایێ من ئەز حەژ تە دکەم ب هەمی خانێن د ناڤ لەشێ من دا، ب هەمی دەمارێن د ناڤ سەرێ من دا، و ب هەمی هەناسێن د ناڤ سینگێ من دا.

دێ ئەڤ شەڤە ڕابم و دەست نڤێژێ گرم و دوو ڕوکعەتا سوننەت کەم و پاشی دێ سوپاسیا خودێ کەم ل سەر هەمی نعمەتێن وی، و دێ پەیمانێ دەمێ ل سەر....

.....

.....

.....

وانا دووێ

دەستپێك 02

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

ئەرێ ئەوێ کارەکێ باش کری ما ژ باشیێ پێڤەتر خێرەکا دی بو وی هەیە؟

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

مـن زانی کـو خودایـێ مـن حـەژ مـن دکـەت، و ئـەز پشـت ڕاسـت بـووم کـو ل هەمـی دەمـا دا خودایـێ مـن چاڤدێریـا مـن دکـەت، و مـن بریـاردا کـو ئـەز خـو نێزیـکی خـودێ بکـەم ب حەژێکـرن و گوهدارکرنـێ....

و خودایێ مەزن ژیانا من یا سنوردار کری و دێ ب دوماهیك هێت

دێ چەوا ڕێکا ڕازیبونا خودێ زانم؟

دێ چەوا حەژێکرنا خودێ ب دەست خو ڤە ئینم، و خو ژ توڕەبونا وی پارێزم؟

ئەرێ بوچی خودایێ مەزن ڕوژا قیامەتێ دایە؟ و بەهەشت و جەهنەم دروستکرینە؟

ئەرێ بوچی ژیانا مە ژ ناڤ نەدبر و بدوماهیك هاتبا د ڤێ دنیایێ دا؟

دەقێ ئێکێ

ژ حەژێکرنا خودێ بو مە ئەڤەیە کو پشتی ئەم داین ئەم نەهێلاینە بێ ڕێك و بەرزەبوی د ڤێ دنیایێ دا، بەلکو ئەم داین د ڤی گەردونێ مەزن یێ ڕێکخستی دا کو هەمی تشت ب ناڤێ خودێ گازی دکەن، و هەمی تشت د ڤی گەردونی دا بەلگەنە ل سەر مەزنیا خودێ و ئەڤ تشتە هەمی مە پاڵدەدەنە هندێ کو ئەم باوەریێ ب خودێ بینین، هەروەسا بو مە پێغەمبەر علیهم السلام هنارتن بو ڕاستەرێکرنا مە کو ئەو ژ باشترین مروڤا بوون د ڕاستگویی و ئەمانەتێ خو دا، و خودایێ مەزن پشتگێریا وان پێغەمبەرا کر ﷺ ب هندەك موعجیزا وەك بەلگە ل سەر ڕاستیا پێغەمبەرینیا وان، و خودایێ مەزن ژدەڤ خو وەحیەکا ڕوهن و ئاشکەرا بو وان فرێدکر و بو مە تێدا ئاشکەرا دکر کا دێ چەوا شێین خو نێزیکێ خودێ کەین، هەروەسا خودایێ مەزن د ناڤخویا مە دا خوڕستیەك (فطرەتەك) یا دروست کری کو مە ب خودێ ڤە گێرددەت و نیشا مە ددەت ل دەمێ تەنگاڤی و موصیبەتا دا، هەروەسا خودایێ مەزن یێ ب رزقێ مە کری - کو ب رزقێ چ چێکرییێن دی نەکریە - عەقلەکێ کو مە بەرەڤ هیدایەتا خودێ ڤە دبەت، و ئەم ب ڤی عەقلی حەقیێ ژێك جودا دکەین. پاشی خوادیێ مەزن بانگەوازیا مە کر کو ئەم ب دیڤ ڕێبازا وی بکەڤین ب شێوەیێ هەلبژارتن و ئەم د ئازاد، و خودایێ مەزن یێ ژ مە و ڕێ ڕاست بوونا مە بێ منەتە، و چاکیا مە چ مفای ل وی ناکەت و گونەهێن مە چ زیانێ ل وی ناکەن...

بەلێ پا... بوچی پتریا خەلکی د بێ ئاگەهن ژ خودایێ خو یێ دلوڤان و قەنجیکەر؟

ئەو تشتێن دبنە ڕێگر بو هیدایەتێ

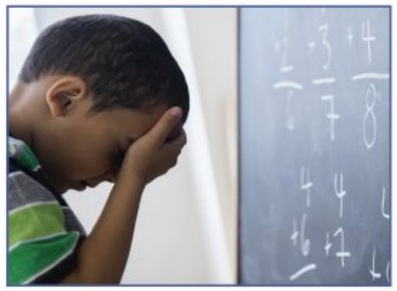

ئەو تشتێن دبنە ڕێگر بو هیدایەتا مروڤی بگەهینە وان ئەگەرا، و هشیاری هندێ بی کو ئێك ژ ڤان سیفەتا ل دەڤ تە پەیدابیت

ڕێگر:	شروڤە و ڕوهن کرن:
خو مەزن کرن	ڕێکا بەرەڤ خودێ زەحمەت یا تێدا، و ڕاکرنا ڤێ زەحمەتێ نەفس حەژێ ناکەت و نەفس ژێ درەڤیت
زولم و کرنا خرابیێ د عەردی دا	شەهوەت و بەرژەوەندیێن مروڤی درواستن ل بەر دلی و ناهێلن دل حەقێ وەربگریت و گوهداریا ڕێکا ڕاست بکەت
کرنا کوفرێ و قەبیل نەکرنا حەقێ	ئەو نەفسا خو مەزن بکەت ئەو خەلکێ دی ب کێم ددانیت، و قەنجیێن خودێ و خەلکی ژبیردکەت، و شیرەتا ناوەرگریت، ڤێجا دێ خودێ وی ژ حەقێ دیرکەت، و دێ وی هێلتە ب هیڤیا نەفسا وی ڤە هەتا کو ئەڤ کەسێ خو مەزنکەر ژ بێ هوشیا خو هشیار ببیت
خیانەت	ئازار دانا خەلکی و تەعداری کرنا ل وان، تشتەکە خودایێ مەزن حەژێ ناکەت لەورا خودایێ مەزن کەسێ زالم بێ بار دکەت ژ خێرێ
دەرباز بوونا ژ سنورا	بەرزەکرنا ئەمانەتی و غەدرەکرنا ل وان کەسێن باوەری ب وی ئینای، نەخوشی یا تێدا بو خەلکی، و ب ڤێ چەندێ ئەو کەسە ژ خودایێ مەزن دیر دکەڤیت.
درەو و سەردابرن	گوهرینا ڕاستیا و خشەکرنا د تشتا دا، ڕێکەکا هەڤدژە د گەل حەقێ، ژ بەر هندێ کەسێ درەوین نەیێ هێژای هیدایەتێ یە، ژ بەرکو ئەو ب خو یێ ژ هیدایەتێ درەڤیت
کەهی بون و خو زەحمەت نەدان	مروڤی پاڵددەت بو هندەك ڕەوشا کو مروڤ تێدا زولمێ ل نەفسا خو بکەت و مروڤ غەیری خو ژی ب نێشینیت، و مروڤ خو ژ هەمی سنورا دەرباز بکەت ئەو نەبیت یێ هەوایێ نەفسا مروڤی حەژێ بکەت، و نەڤە ژی یێ نامادەیە کو حەقێ وەربگریت و گوهداریا وێ بکەت

دەقێ دووێ

زەحمەتا هەمی پێغەمبەرا ﷺ ل دور سێ خالا دزڤریت، و ئەڤ سێ خالە کاکلکا بانگەوازیا وان بوویە ژ بو گەلێن وان، و هەر ئێك ژڤان خالا کاریگەریەکا گەلەك مەزن یا ل سەر ژیانا هەر ئێك ژ مە هەی.

ئێکاتیا خودێ د پەرستنێ دا و د خودایینێ دا :

ژ بەرکو مادەم خودایێ مەزن عەرد و عەسمان و ئەو تشتێن د نافبەرا وان دا دروستکرینە، کەسەکێ دی هێژای نینە ئەم پەرستنا وی بکەین ژبلی خودێ، لەورا دیڤچوونا دین و فەرمانێن وی بەری هەرتشتەکی دهێت کو ئەم دیڤچونێ بو بکەین، و ئەڤە ژی ژ وان تشتا یە یێ کو گرێدانەکا ب هێز د نافبەرا خودێ و مروڤی دا دروست دکەت کو چ کەس خوشتڤیتر نینن ل دەڤ وی ژ خودایێ مەزن، هەروەسا هیڤی و دوعایا ژ کەسەکێ ناکەت و ژ کەسەکێ نا ترسیت ژبلی خودایێ مەزن.

باوەریا ب پێغەمبەرا ﷺ:

ئەم باوەردکەین و ڕاست ددانین کو خودایێ مەزن د ناڤ مروڤا دا هندەك یێن ژێگرتین کو پەیاما خودایێ مەزن بگەهینن و خودایێ مەزن د گەل وان وەحیەکا ڕوهن یا فرێکری کو ئەم ل دیڤ بچین، و ئەڤ وەحیە هەمی ڕێبازا ژیانا موسلمانی یا دایێ، و یا وە ل موسلمانی کری کو ئەو جوان ژیانا خو یا دونیا و ئاخرەتێ برێڤە ببەت.

باوەری ب ژیانا هەر و هەر یاکو ل پشتی مرنێ دهێت :

کو دڤێ ژیانێ دا پاداشتێ کەسێ چاکەکار بەهەشت دهێتە دان، و جزایێ کەسێ بێ باوەر و گونەهکار جەهنەم دهێتە دان. و ب ڤێ چەندێ دوو هێز ل دەڤ کەسێ باوەردار کوم دبن (هێزا پالدانێ) کو ب ڤێ هێزێ بەرەڤ باشیێ ڤە دچیت، و (هێزەکا خرابکار) کو بەرێ مروڤی ددەتە زولم و خرابکاریێ د عەردی دا.

دا چەوا بیت ئەگەر خودایێ مەزن ل سەر مە فەر نەکربا کو ئەم باوەریێ ب ڤان سێ خالا بینن؟

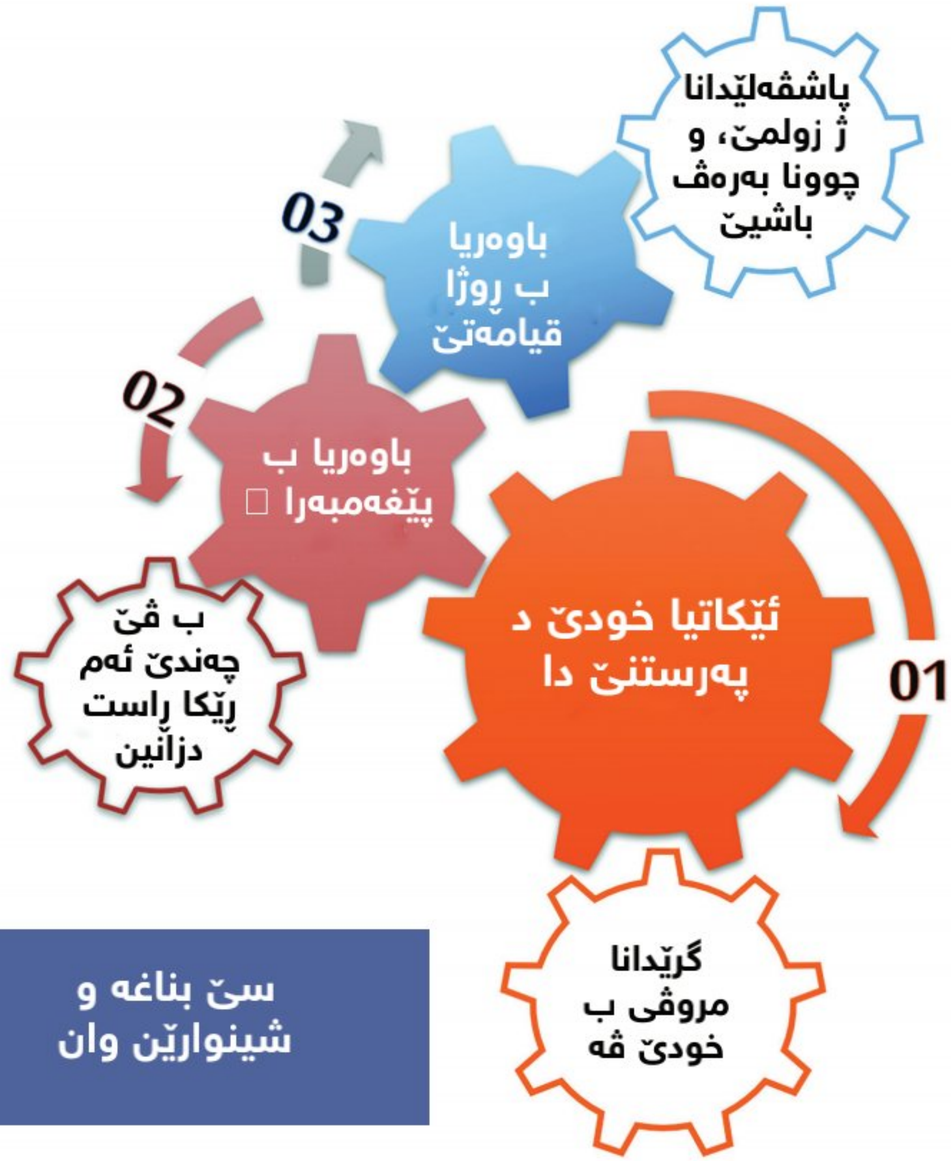

سێ بناغە و شینوارێن وان

دا چەوا بیت....

ئەگەر خودایێ مەزن ل سەر مە فەر نەکربا کو ئەم پەرستنا وی ب تنێ بکەین؟

- .....
- .....
- .....
- .....

دا چەوا بیت....

ئەگەر خودایێ مەزن ل سەر مە فەر نەکربا کو ئەم باوەریێ ب پێغەمبەرا بینین (علیهم السلام)؟

- .....
- .....
- .....
- .....

دا چەوا بیت....

ئەگەر خودایێ مەزن بەهەشت و جەهنەم دروست نەکربان؟

دا مافێ وان کەسا هێتە بەرزە کرن یێن زولم لێ هاتیە کرن

- .....
- .....
- .....
- .....

دەقێ سێیێ

هــزر بکــە کــو ڕێڤەبــەرێ کومپانیــەکا مــەزن کەســەکێ نێزیــکی تەیــە، گەلــەك بــاش هێــز و شــیانێن تــە دزانیــت، بوتــە پێشــنیار بکــەت کــو هــین گرێبەســتەکێ بکــەن کــو تــو ل دەڤ وی کار بکــەی کارەکــێ گەلەکــێ بــاش ل دیڤ هێــز و شــیانێن تــە بــو مــاوێ ساڵەکێ، و ل دەســتپێکا گریبەســتێ کوژمەکــێ پــارا وەکی پێشــەکی بدەتــە تــە کــو تێــرا تەبکــەن تو پــێ بــژی و کار بکــەی ل دەڤ ب شــێوەکێ گەلــەك ئــارام.... و ل دوماهیــکا گرێبەســتێ خانیەکــێ گەلــەك مــەزن و جــوان بدەتــە تــە و ترومبێلــەکا گەلــەك ب بهــا بدەتــە تــە و جهەکــێ گەلــەك جــوان ل خوشــترین باژێــرێ جیهانــێ بدەتــە تــە بــو گەریانــێ، و کوژمەکــێ گەلــەك مــەزن یــێ پــارا بوتــە بکەتــە د بەنکــێ دا، کــو ئــەڤ کوژمــێ پــارەی بوتــە خوشــترین ژیان دروســت بکــەت ل هەمــی جیهانــێ.....

و دیــار بکــەت دەمــێ تــو ڕێــزێ ل ڤــێ گرێبەســتێ نەگــری و کار پــێ نەکــەی، د گــەل هشــیارکرنێن بــەردەوام بوتــە، دێ کارێــن گەلــەك گــران و بزەحمــەت بنــە کارێــن تــە هنــدی تویــێ ســاخ..

بوچوونا تە چیە بو ڤێ گرێبەستێ؟

ب ڕاستی ئەوا خودایێ مەزن پێشکێشی مەدکەت ب ملیونەها جارا مەزنتر و ترسناکترە ژ وێ یا کو خودانێ کومپانیێ پێشکێشی ڤی کەسی کری، ژ بەرکو خودایێ مەزن بەهەشتەکێ ددەتە کەسێ گوهداریا فەرمانێن وی بکەت کو مەزنیا وێ هندی بەرفرەهیا عەرد و عەسمانا یە و ڕوبیارێن گەلەك جوان و سەرنجراکێش یێن لێ هەین، هەر تشتەکێ نەفس حەژێ بکەت و چاڤ بچنێ یێ لێ هەی ژوان خوشی و تشتێن خو نە هاتینە سەر دلێن کەسەکێ ژی، ژیانەکا هەروهەر و دویر ژ نەخوشی و خەما، و نعمەتێن بەردەوام و بێ دوماهیك.

و بو وی کەسێ شرکێ بو خودێ دروست بکەت و دیڤچوونا فەرمانێن خودێ نەکەت و گونەها بکەت، و زوریێ ل بەندێن خودێ بکەت، و خرابیێ د عەردێ خودێ دا بکەت، دێ خودایێ مەزن کەسێ کافر یێ گونەهکار سزا دەت ب سزایێ ئاگرێ جەهنەمێ و دێ بەردەوام تێدا بیت و ئەڤە هەروهەر دێ سزایێ وی یێ بێ دوماهیك بیت.

ئەرێ تویێ ئامادەی گرێبەستێ د گەل خودێ دروست بکەی

بەری تو ڕازی ببی، خەتەکێ ل بەر هەر ئێك ژ ڤان مەرجا بکە یێن تو دبینی کو دباشیاتە دانە :

- ☐ -هەر کارەکێ عەبد بکەت خودایێ مەزن دێ بو ب دەهـ خێرا حساب کەت و دانا خێرا هندەك جارا دگەهتە ٧٠٠ خێرا، و پاداشتێ ڕوژیێ پترە ژ ڤێ چەندێ ژی.
- ☐ هەر کارەکێ تە یێ ب گونەهـ بیت ب تنێ دێ ب ئێکێ هێتە هژمارتن، و تو دشێی ژێبەی ژی ئەگەر تە ژێ تەوبە کر و تە داخازا ژێرنا گونەهێ ژ خودێ کر بەلکو دێ ئەو ژی بو تە بنە چاکی.
- ☐ هەر کارەکێ تو خەلەت ببی یان ژ بیر بکەی یان ژی کەسەك ب زوری ب تە بدەتە کرن خودایێ مەزن حسێبا وی کاری دگەل تە ناکەن، بەلکێ دێ ل تە بوریت
- ☐ هەر کارەکێ چاك یێ تو بکەی خو چەندێ بچیك بیت بەرزەنابیت، بەلێ ئەگەر تە ب دلسوزی و ئیخلاص بو خودێ نەکربیت خو چەندێ مەزن ژی بیت تو مفای ژێ نابینی
- ☐ هەر چەند ئنیەت د کارەکێ باش دا زێدەبن دێ خێر ژی هەر زێدەبن
- ☐ ئەگەر تە کارەکێ باش کر د ژیانا خو دا دێ هەر خێر بوتە هێنە هژماتن خو پشتی مرنا تە ژی مادەم ئەڤ کارە یێ بەردەوامە
- ☐ ئەگەر تە بەرێ کەسەکی دا کارەکێ باش دێ هەر هندی خێرا وی بو تە ژی هێتە هژمارتن بێ کو خێرا وی کێمتر لێ بهێت
- ☐ ئەگەر تە ئنیەتا کارەکێ باش ئینا پاشی تو نەشیای بکەی دێ هەر خێرا وی گەهتە تە هەر وەکی تە ئەو کار کری
- ☐ و ئەگەر تە ئنیەتا کارەکێ خراب ئینا پاشی تە هێلا و تەنەکر ژ ترسێن خودێ دێ ئەڤ چەندە بوتە بیتە خێرەکا تمام
- ☐ هەر نەساخی و نەخوشیەکا ب سەرێ تە بهێت _ ئەگەر تە بو خو ب خێر حساب کر و تە صەبر ل سەر کێشا _ دێ گەلەك ژ گونەهێن تە پێ هێنە ژێبرن.

من ژبلی دیاریا چ د ناڤ مەرجا دا نە دیت،

ئەز چەندێ ب بەختم ژبەرکو من خودایەکێ دلوڤان یێ هەی بێ سنور حەژ من دکەت، و دلوڤانیا وی عەرد عەسمان یێن ڤەگرتین.

خودایێ من تو یێ من پالدەی کو بچمە د ناڤ بەهەشتا تە دا، ئەو بەهەشتا تە بو بەنیێن خویێن چاك ئامادە کری ب قەسر ڕویبارێن وێ ڤە

تو چەند حەژ من دکەی خودایێ من.....

بەلێ پا دێ چەوا بمە ژ بەندەیێن تە یێت چاك؟

ئەو چ مەزنترین کارە تو حەژێ دکەی بکەم داکو تو حەژ من بکەی؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

هزر بکە کو تو یێ د بەهەشتێ دا دژی

خودایێ مەزن وەسفا نعمەتێن بەهەشتێ دکەت

﴿ وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُواْ جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾
وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ ﴿١٥﴾ قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ
سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرٌ
وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوٓاْ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴾

[الإنسان: من الآية 12 إلى الآية 22].

- √ ب هزرکرن ڤان ئایەتا ژ قورئانێ دووجارا بخینە
- √ پێکوڵا بکە ڕامانا ڤان ئایەتا بزانی برێکا تەفسیرەکێ
- √ پێکوڵا بکە کو تو هزر بکەی کو نوکە تو یێ د بەهەشتێ دا دژی و خوشیێ ب نعمەتێن وێ دبەی
- √ هزر بکە تو یێ د بەهەشتێ دا ل سەر جهێن ب بها و تو یێ خوشیێ ب ڤەخارنێن بەهەشتێ دبەی و جلکێن بەهەشتێ یێن ل بەر تە و ل دەوروبەرێن تە خزمەتکارێن تە و مال و سامانێ تەیێ مەزنە
- √ بەردەوام بە ل سەر ڤێ هزرکرنێ کو تویێ دناڤ ڤان هەمی نعمەتا دا.
- √ پشتی ڤێ گەریانا خوش هەرە پولا خو و ڤان هەستێن خویێن خوش وەسف بکە
- √ پاشی ژ دل بریارێ دگەل خو بدە کو تو بزڤریە ڤێ بەهشتێ ڤە ، و ژخودێ دخازم کو ئەو تە بکەتە ژ خەلکێ بەهەشتێ.

وانا سێیێ

دەستپێك 03

ژیانا هەر مروڤەکی چیروکا خەم و خەونەکێ یە

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

دەمێ ئەم هزرا خو د واقعێ مروڤا دا دکەین، ئەم دمینینە مەندەهوش ژ وێ جوداهیا مەزن یا کو د ناڤبەرا وان دا هەی : ئەم دبینین کەسێن مەزن و سەرکەفتی و بەرنیاس یێن هەین و بەرامبەر وانا ب ملیونەها کەسێن سادە بەلکو هندەك هەتا کو کەسێن بێ قیمەت ژی یێن هەین...

پرسیارەکا مەزن دهێتە د سەرێ مە دا :

بوچی کەسێن سەرکەفتی سەرکەفتن و کەسێن نەسەرکەفتی شکەستن؟
بوچی ئەڤە بلند بوون و بوچی ئەڤێن دی هاتنە خار و داکەفتن؟

دەقێ ئێکێ

خودایێ مەزن مروڤ ب دەستێ خو یێ دروست کری و ڕح یا داینێ، و دوو هێز یین کرینە د ناڤخویا وی دا : ئێك هێزا باشی و ئاڤەدانکرنێ دوو : هێزا خرابی و خراپکاریێ، پاشی خودایێ مەزن گازی کرە مەلائیکەتێن خو و گوتێ : ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [البقرة- 29]

و تو -ئەی موحەممەد- ل بیرا خەلکی بینەڤە دەمێ خودایێ تە گۆتیە فریشتەیان: ئەز دێ مللەتەکی ل عەردی دانم هندەك ژ وان بۆ ئاڤەدانکرنا وی جێگرییا هندەکان دێ کەن.

خودایێ مەزن مروڤ یێ بەرپرسیار کری بو ئاڤەدانکرن و جێهنشین و ڕێڤەبرنا د عەردی دا، و بو مەلائیکەتا دیار کر کو مروڤ ب هێزترین چێکریە بو جێبەجێکرنا ڤی کاری ژ بەر کو خودایێ مەزن مروڤ یێ تایبەت کری ل سەر هەمی مەخلوقێن دی ب هێز و شیانێن خو فێرکرنێ، و خو ژ وی دەمی وەرە ئەم یێن بوینە بەرپرسیار ژ چاکرنا ڤێ هەسارێ ژ خرابکاریا خرابا

و ئەم وەکی وی جوتیاری یێن لێ هاتین ئەوێ گەلەك حەژ بیستانێ خو دکەت بەلێ پا ل هەر چار ڕەخێن بیستانێ وی ئاخا بیابانێ یە، ڤێجا ئەگەر چەند ڕوژا خو ژ بیستانێ خو بێ ئاگەهە کر و چەند ڕوژەکا بێهنا خو ڤەدا و پشت گوهە ڤە هاڤێت، دێ شینکاتیا وی هەمی هشك بیت و دێ گیایێن ب زیان و ستریێن زێدە لێ شین بن ودێ مینتە ل بن ئاخا بیابانێ... ئەها هوسا دڤێ هەسارێ دا کەسێن زیرەك یێن هەین ژیانێ دروست دکەن و ئاڤا دکەن، و کەسێن خراب ژی یێن هەین شەڕ و جەنگا دکەن، و ئەها هوسا بانگەوازێن چاکیێ یێن هەین و د عاقلمەندن و شەیتان ژی یێن هەین بو خرابکاریێ و کارێن بێ بها.

و تو..

د گەل کیژ کومێی؟ و دێ د گەل کێ ژیێ خو بەی

دەقێ دووێ

خودایێ مەزن د ڤێ دونیایێ دا ژیانەکا سنوردار و گەلەکا کورت یا دایە مە، ب تنێ دێ جارەکێ ژین و دوبارە نابیت، و یا ژ مە داخاز کری کو ئەم مفای ژ هەر چرکەکێ ببینین، و خودایێ مەزن یا گوتیە مە کو دێ ڕوژەك هێت ب پشت ڕاستی ڤە ئەم دێ ل بەر دەستێن وی ڕاوستین و دێ ئەم وێ چەندێ بینین یامە کری، و دێ بڕیارا ل سەر دوماهیکا مە دەت ل دیڤ کارێن مە یێن چاك و کارێن مە یێن خراب.

و ئەم وەکی وان کەساینە یێن چوینە د ناڤ بازارەکێ مەزن دا کو هەمی تشت یێن لێ هەین ژ تشتێت ب بها و تشتێن ئەرزان، و سەلکەکا بچیك یا د دەستێ مە دا و داخاز یا ژ مە هاتیە کرن کو ئەم تژی بکەین ژ وی تشتێ مە دڤێت، ڤێجا هندەك ژ مە چوونە دکانێن زێرنگریا و هندەك چوونە دکانێن شریناهیا و هندەك چوونە دکانێن کرینا جگارا، و هندەکا ژی خو مژیل کر و هاش وی دەمی نەما یێ کو دێ بازار هێتە گرتن و دەم نامینیت، و خودانێ ڤی بازاری یێ سەحدکەتە مە ب مەندەهوشی ڤە جار ژ بەر عاقلی و شاهرەزایا مە و جار ژ بەر بێ عەقلیا مە و کێم عەقلیا مە، و جار جار یێ ئاگەهداریا ژی بومە فرێدکەت.

ئەو چ مەزنترین کارە تو دێ پێشکێش کەی بو خودێ

مەزنترین کار کو من ئنیەتە ئەز بکەم ژ بو ڕازی بوونا خودێ ئەڤەیە کو:

.....

.....

دەقێ سێیێ

ژ مەزنیا خودێ ئەڤەیە کو هەر ئێکێ ژ مە تشتەکێ جودا یێ کریە د ناڤ خویا مەدا کو مە ژ هەر ٧ ملیار مروڤێن دی جودا دکەت یێن کو ل سەر عەردی دژین، و بو هەر ئێکێ ژ مە هندەك هێز و شیانێن تایبەت یێن هاتینە دان، ڤێجا هەر کەسەکێ ڤان هێز و شیانێن خو بمەزێخیت و پێشبێخیت دێ ب ڤێ چەندێ بلند بیت، و هەر کەسەکێ ڤان هێز و شیانێن خو نەزانیت دێ هەژار ژیت خو ئەگەر خزینێن مالێ قارونی ژی هەبن.

کەسێت مەزن هەست ب مەزنیا ناخێ خو کرن ژ بەر هندێ خەونێن خو ئاڤاکرن د نەفسێن خو دا، و ب هەر خانەکا د ناڤ لەشێ خو دا باوەری ب وێ چەندێ ئینا یا کو ئەو هەست پێ دکەن و بریاردا ل دیڤ خەونێن خو بچن، بێ کو دەستیرێ ژ خەلکی وەربگرن.

هەر وەکی ئەم د یاریگەهەکا تەپاپێ دا، کەسێن مەزن تێدا یاریکەر و هێرش بەرن و ژبلی یاریکەرا کەسێن سادە و ئارام (مورتاح) دروینشتی نە ب تنێ توڕەدبن و دهولا لێددەن، و چ کارتێکرن نینە ل سەر ڕێڤەچوونا ژیانێ.

ڤێجا تو دبینی تو ببیە کیژ ژ ڤان، کەسێن خودان هزر و یاریکەر و هێرشبەر، یان ژی بەس چاڤلێکەرەک بو خەلکی

دەقێ چارێ

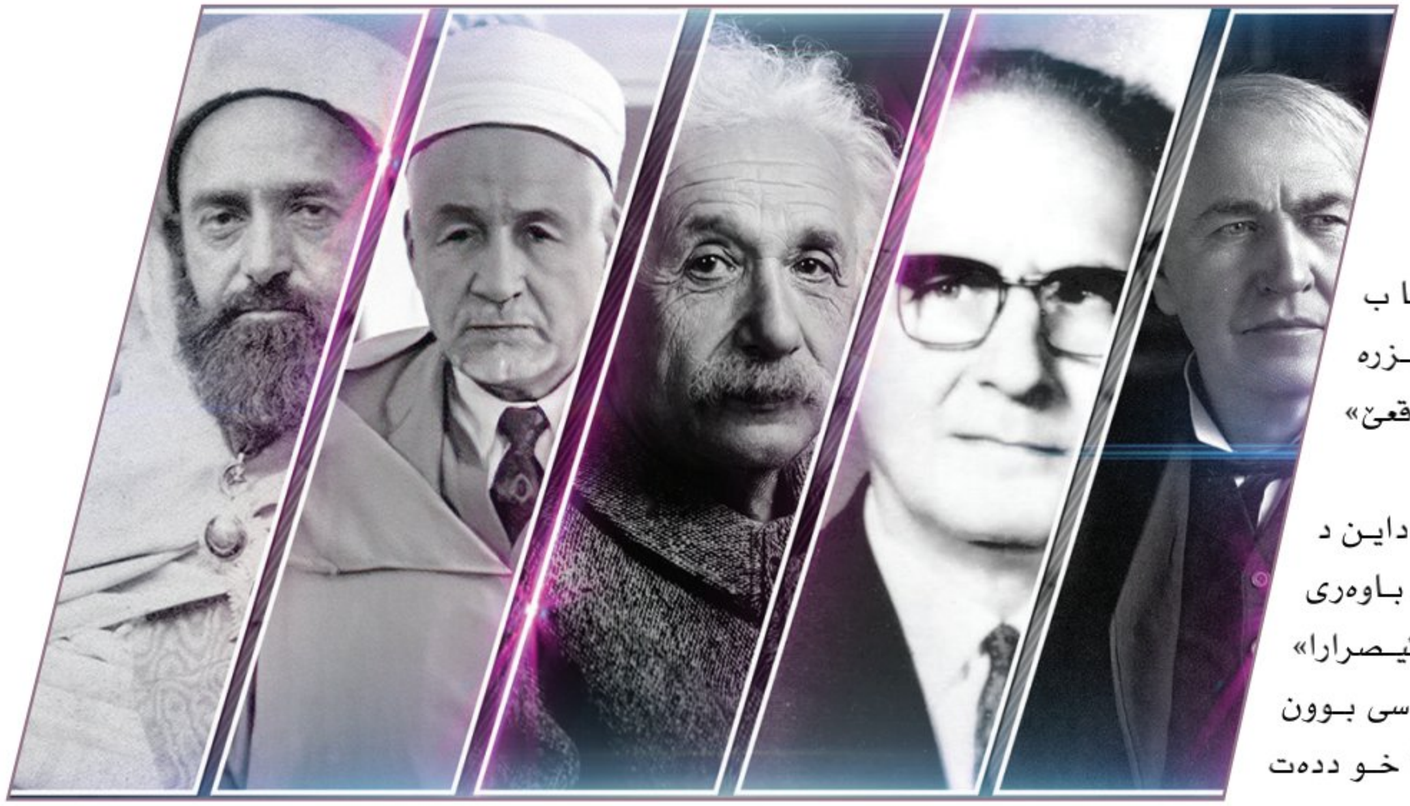

گەلەك ژ مە هزر د پرۆژێن مەزن دا دکەن و خەونا ب دەست کەفتێن مەزن ڤە دبینن، بەلێ پا ئەڤ هزرە زیکا دچن دەمێ ئەم چاڤێن خو ل وی ژیواری «واقعێ» ب زەحمەت ڤەدکەین ئەوێ دور ل مە گرتی،
بەلێ پا کەسێن مەزن یێن کو خودێ د ناڤ مە دا داین د سەر وان نەخوشیێن ئەو تێدا دەرباز بووین گەلەك باوەری ب خودێ پاشی ب نەفسێن خو هەبوو، و حەزا «ئیصرارا» وان بو گەهشتنا خەونێن خو وەکی هەولێن وی کەسی بوون یێ کو بن ئاڤ بووی و هەولێن ڕزگارکرنا نەفسا خو ددەت و چ خوشیێن دونیایێ بو وی گرنگ نینن ژبلی کو بگەهیتە بەر لێڤا ئاڤێ و سەر هشکاتیێ، ئانکو ل دەستپێکێ کەسێن سەرکەفتی بابەتەك هەبو کو ئەو لێ مابوونە ڕاوستیای ڤێجا بریار دا کو ئەو تەحەدیا وێ چەندێ بکەن ل وی دەمێ گەلەك کەس ژ ڤی بابەتی د بێ ئاگەهە، و خەونا گهورینێ چوو بوو د ناڤخویا وان دا، هەتا ببوو پارچەك ژ وان ب خو، ڤێجا لڤینا ژیانێ دەستپێکر و ل دور وان زڤری ب شێوازەکێ جودا، و نەخوشی و ڕێگریا چ تشت ل وان زێدەنەکر ژبلی کو ئەو بهێزتر لێکرن بو گەهشتنا خەونێن خو، ڕێك گەلەکا درێژ و تەعل بوو بەلێ پا ل دوماهیکێ ل دەڤ وان ژیان مەزن و جوان بوو.
ڤێجا ئەگەر تە بڤێت تو ببیە کەسەکێ ژ ڤان مەزنا، ل وان بگەرە و ل چیروك و نهێنیێن سەرکەفتنا وان بگەرە

و تو ئەی قوتابی ئەو کیژ گرنگترین کەسە کو تو بەردەوام پێ داغبار بووی و تە دڤێت تو وەکی وی یێ سەرکەفتی بی

باشترین چیروکا سەرکەفتنێ د مێژوویا مروڤایەتیێ دا چیروکا پێغەمبەرێ مە موحەممەدی یە ﷺ

ژیانا پێغەمبەری چیروکا خەونەکا مەزن بوو، خەونا ڕزگارکرنا ئوممەتەکێ بوو ژ نەزانین و ژ پەرستنا صەنەمان و ژ کارێن خراب، و مێژوویێ یا نڤێسی کو دوژمنێن پێغەمبەری ﷺ هەمی سنور بەزاند بون ژ دوژمنکاریێ بو وی، و هەڤپەیمان د گەل یێن دیر و نێزیك کرن ل دژی پێغەمبەری ﷺ، و بێ ڕاوستیان بەردەوام نەخوشی دگەهاندنێ، پێغەمبەری ﷺ نێزیکێن خو ژدەست دان، ترس دیت و ژیا ب ژیانەکا ئێشان ل دیڤ ئێشانێ.

بەلێ پا ل دوماهیکێ شیا ئوممەتێ کوم بکەت پشتی کو ئەو ژێك جودا بووی، و فێر بکەت پشتی کو ئەو نەزان بووین، و ڕێکا ئوممەتێ ڕوهن کر پشتی کو تاڕی بووی، و مەزن کر پشتی کو ئەو زەلیل بوین....

ڤێجا ژ بەر هندێ پێغەمبەرێ مە ﷺ ب تنێ هێژای هندێ یە کو خودێ ناڤی وی بلند کری ل جیهانێ هەمیێ هەتا کو ڕوژا قیامەتێ...

و ژیاننامە وی یا کریە ڕوژەك کو چ جارا ئاڤا نابیت ل ئەسمانێ هەمی مروڤایەتیێ....

خودایێ مەزن حەژێ کر و کرە باشترین چێکری د ناڤ مروڤ و ئەجنا دا و کرە دوماهیکێ پێغەمبەرێن خو، و کرە شەفاعەتکەرێ مروڤا ل ڕوژا قیامەتێ...

و خودایێ مەزن چێکەرێ عەرد و عەسمانا فەرمان ل مە کر کو ئەم حەژ ڤی پێغەمبەری بکەین و جوان دیڤ چوونا ڕێبازا وی بکەین و دا کو خودایێ مەزن حەژمەبکەت و گونەهێن مە ب غەفرینیت مەرجە کو ئەم دیڤچوونا ڕێبازا پێغەمبەری بکەین ﷺ

﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾ [آل عمران- 31]

تو بێژە: ئەگەر ڕاستە هەوە خودێ دڤێت هوین دویکەفتنا من بکەن، خودێ ژی دێ هوین ڤێن، وگونەهێن هەوە دێ ژێ بەت، چونکی خودێ گونەهێن بەنییێن خۆیە، ب وان یێ دلۆڤانکارە.

ڤێجا ئەگەر تە بڤێت تو ل سەر ڕێبازا پێغەمبەری بی ﷺ د سەرکەفتن و پێشکەتنا وی دا و بزانی کا نهێنیا ڤێ سەرکەفتنا وی چ بو

د گەل مە وەرە بو گەشتا

ژیانناما پێغەمبەری ﷺ و رێڤەبرنا ژیانێ

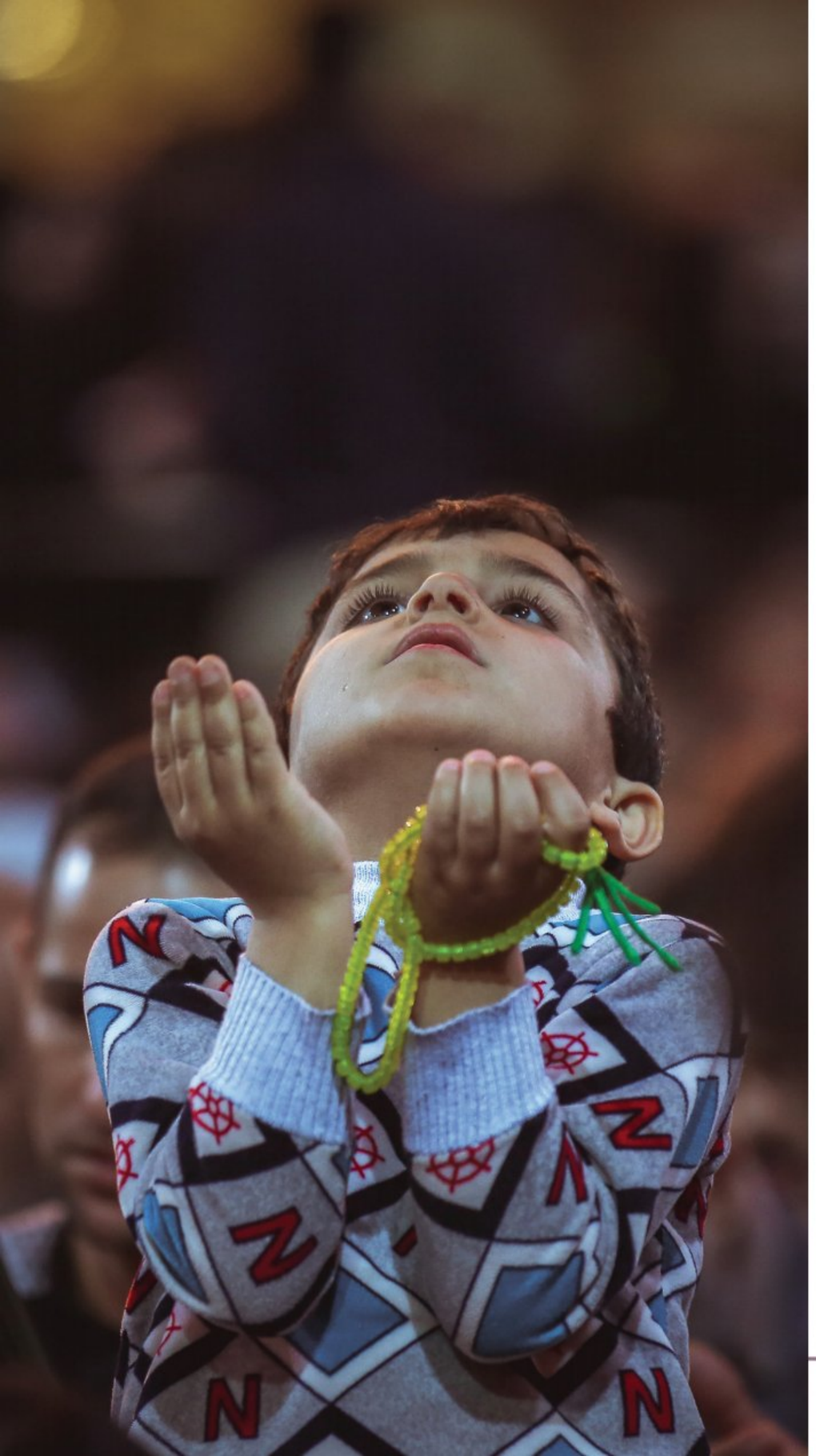

نامەکا دوعایا و پەیمانەک د گەل خودێ

ب ڕامانەکا مەزن ڤان دوعایا بخینە و هەست ب هەر پەیڤەکێ بکە کو تێدا هاتین هەر وەکی تو تشتەکێ بێ ڕح و یێ لاڵ یان ژی گیانەوەرەکێ دڕندە یان ژی ڕوەکەك پاشی تو بوویە مروڤەکێ تمام هەروەکی نوکە تویێ هوسا ڤان دوعایا بخینە و پشت ڕاست بە کو خودێ گوهـ ل تە دبیت، و دێ خودێ کەیف ب ڤان گوتنێن تە هێت و دێ زانیت کو ئەڤ گوتنێن تە ڕاستن پاشی نڤێسینا نامێ تو تمام بکە، و زیرەکیا خو بو خزمەت کرنا دینی و چاکیا د گەل خەلکی و ئاڤاکرنا گەردونی ب کارێن باش ڕابگەهینە د هندەك گوتنێن ڕاست دا، هەروەسا ڕابگەهینە کو تو دێ دوژمنیا نەزانین و بێ هێڤی بوون و زولم و هەر تشتەکێ قیمەتێ مروڤی کێم بکەت کەی

هشیار بە ئەی قوتابی:

ئەڤ ئەرکە نەکو ب تنێ دەربرینەکا ڕەوانبێژی یە یان ژی پارچە نڤێسینەکە، بەلکو ئەو ئاخفتنا د گەل هەست و وژدانێ یە بو بلند کرنا ئیڕادە و هێزێ یە و دبیت ئەڤ گوتنێن تە ببنە ئەگەر بو ڕوناهیا ژیانا تە و ببنە ڕوژهەلاتنەك بو پاشەروژا تە

نامەک بو خودایێ من

ژ عەبدێ تە یێ کو حەژتە دکەت / ژ عەبدا تە یا کو حەژتە دکەت.....

خودایـێ مـن... تـە ئـەز دروسـت کـرم وتـە جـوان ئـەز دروسـت کـرم، کـو ئـەز جوانتریـن چێکریـێ تەمـە وەك ڕەنـگ و وێنـە و تـە ئـەز نقـوم کرمـە د نـاڤ نعمەتێـن خوییـن جـوان دا، و بەرامبـەر ڤـێ چەنـدێ تـە چ تشـت ژ مـن داخـاز نەکـرن

تـە ئـەز ب دەسـتێن خـو دروسـت کـرم و تـە ڕوح دا مـن، و تـە فەرمـان ل هەمـی مەلائیکەتـا کـر کـو بـو بابـێ مـن ئادەمـی بچنـە سـوجدا ڕێزگرتنـێ و تـە ئـەز کرمـە ب قەدرتریـن چێکریـێ خـو تـە بـو مـن عـەرد و دەریـا و ڕیبـار و چیـا دروسـت کـرن، و تـە ئـەز کرمـە ڕێڤەبـەر ل سـەر ڤـان جهـا ب فەرمـان و شـەریعەتێ خـو و تـە سـوز دا مـن و سـوزا تەیـا دروسـتە کـو تـە بـو مـن نیعمـەت و مولکەکـێ مـەزن بـو هەروهـەر یـێ ڕاکـری ل بەهەشـتێ کـو ئەگـەر مـن بـاوەری ب تـە ئینـا و مـن کارێـن چـاك کـرن ل دونیایـێ.

بـیرا مـن دهێـت خودایـێ مـن کـو ل فـلان ڕوژێ..... دەمـێ کـو ئـەز د موصیبەتەکـێ دا ئـەو ژی کـو ئەڤـە بـوو..... و مـن دیـت کـو ئـەڤ هەبوونـە هەمـی یـا تاریـە و چ جـارا ئـەز ژ ڤـێ موصیبەتـێ نـا دەرکەڤـم، بەلـێ پـا تـە ب دلوڤانیـا خـو و بهێـز و شـیانێن خوییـن مـەزن ڕزگارکـرم و تـە فـلان و فـلان تشـت دا مـن..... و مـن ل وی دەمـی هەسـت ب هەبوونـا خودایەکـێ دلوڤـان و ب هێـز کـر کـو یـێ د گـەل مـن ل د ڤـێ دونیایـێ دا، و مـن ل وی دەمـی بڕیـار دا کـو ئـەز تشـتەکی بکـەم داکـو تـە ژ خـو ڕازی بکـەم.

خودایـێ من... نوکە ئەز پەیمانێ ددەمە تە و نەفسا خو کو ئەز ببمە.....

یـا خـودێ هاریکاریـا مـن بکـە بـو جێبەجێکرنـا ڤـێ چەنـدا مـن دڤێـت بکـەم، و ڤـێ خەونـا مـن بکـە ئەگـەر (سـبب) کـو تـو ژمـن ڕازی ببـی و مـن ببەیـە بەهەشـتا خـو

ئامین

ژ عەبدێ تە یێ کو حەژتە دکەت / ژ عەبدا تە یا کو حەژتە دکەت.....

ئیمزا

ڕوینشتنا دانۆستاندنێ

1

١- دێ چەوا پشت ڕاست بم کو ژبلی خودێ کەسێ ئەز دروست نەکریمە؟ و هەمی گەردون و تشتێن زیندی یێن ل دور مە هەمی ژ چێکرنا خودێ نە و ئەڤە هەمی ب صودفە نەهاتینە دروست کرن و سروشتی ئەڤ چەندە نە دروست کرینە؟

- .....

٢- دێ چەوا خوادیێ خو نیاسم ئەوێ ئەز دروست کریم؟ و دێ چەوا گەهمە خودایێ خو؟

- .....

٣- بوچی ئەز دڤی عەردی دا دروست کرم؟ و ب دروستی ئەرکێ من چیە ل ڤێرێ؟

- .....

٤-بوچی خودایێ مەزن ڕوژا قیامەتێ دروست کر؟ و بەهەشت و جەهنەم دروست کرن؟ و بوچی ژیانا مە د ڤێ دنیایێ دا هەما ب دوماهیك نەدهات؟

- .....

٥- بوچی کەسێن مەزن سەرکەفتن بو گەهشتنا خەونێن خو و کەسێن دی شکەستن ئینا؟ یان ژی ئەڤ چەندە صودفە و شەنسەك بوو؟

- .....

(.....+ .....+ .....= سەرکەفتن)

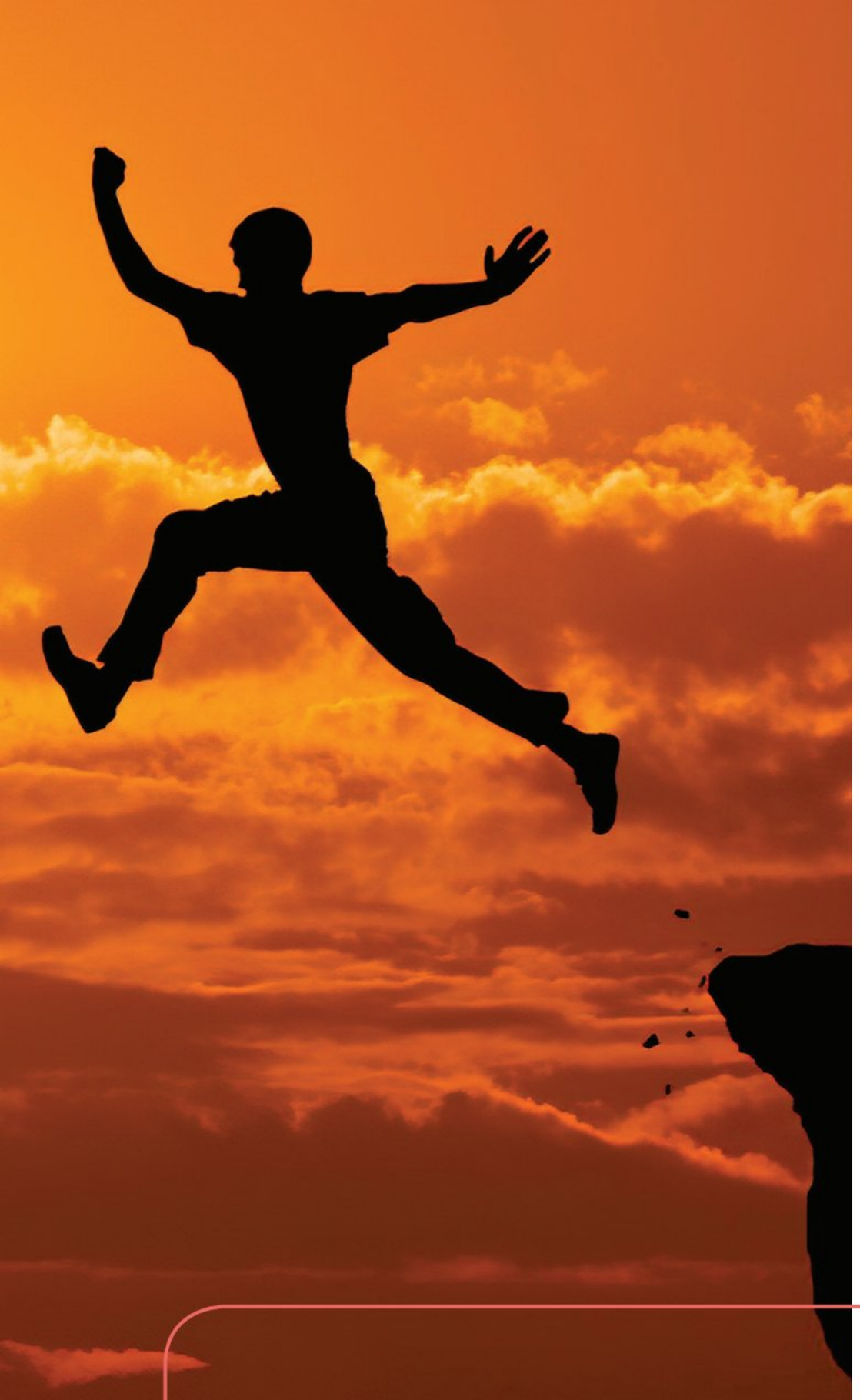

وانا چارێ

گەنجاتیا پێغەمبەری ﷺ بەری ببیتە پێغەمبەر

قوناغا حازربون و ئامادەکرنا ڕێڤەبەری

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

ئەرێ ئەز یێ ئامادەمە کو ببمە ڕێڤەبەر؟
و ئەرێ هەمی مروڤا شیان هەنە کو پروژێن مەزن ب رێڤەببەن؟
و ئەو چ تشتن کو دڤێت ل دەڤ ڕێڤەبەرێ سەرکەفتی بن؟

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

دەقێ ئێکێ

خودایێ مەزن گەلەك چاڤدێریەكا مەزن ل پێغەمبەرێ مە دكر ﷺ، و بو پێغەمبەری هندەك كاودانێن دەستنیشان كری بو مەزن بوونا وی دانان دا كو ببیتە پێغەمبەرێ دوماهیكێ بو هەمی مروڤایەتیێ، و ل قوناغا زاروكی و گەنجاتیا وی ڕویدانەكا ب تنێ ژی یا بەڕەلایی ب سەری نەهات بەلكو هەر تشتەكێ ب سەری هاتی بو چاندنا هندێ بوو كو پتر بوهایێ ڕەوشتی ل دەڤ پەیدا ببن و سیفەتێن كەسایەتیا وی بهێزتر بكەڤن و گەشەكرنا ئاستێ وی یێ ڕێڤەبەریێ زێدەتر لێ بهێت كو دێ ل پاشەروژا خو پێتڤی ب ڤێ چەندێ بیت، و ئەم دێ كورت كەین د یازدە وێستگەها دا :

وێستگەها	ڕویدان و ئەو تشتێن چێبوین	بوچی؟
01	پێغەمبەرێ مە هاتە سەر دونیایێ بێ باب و پاشی دەیكا وی ژی مر بەری كو تەمەنێ وی بگەهتە شەش سالیێ	بو هندێ دا كو ل ڤی تەمەنێ كێم فێری بەرپرسایەتیێ ببیت. ....
02	پێغەمبەرێ مە ﷺ یێ ل گەلەك ژینگەهێن پەروەردێ هاتییە ب خودان كرن ل دەشتا بەنی سەعد، و د گەل دەیكا خو، و د گەل باپیرێ خو عبدالمطلب ـی، و د گەل مامێ خو ئەبوو طالبی	
03	پێغەمبەرێ مە كەسەكێ هەژاربوو، د سەر هندێ ڕا كو بنەمالا وی (بەنی عبدالمطلب) جهەكێ مەزن یێ كومەلایەتی هەبوو.	

وێستگەها	ڕویدان و ئەو تشتێن چێبوین	بوچی؟
04	پێغەمبەری ﷺ کارێ شڤانیێ دکر دەمێ زاروك، بو بنەمالا بەنی سعد، و بو خەلکێ مەکەهێ ژی شڤانی یا کری ل سەر پارەکێ کێم، هەروەسا پێغەمبەرێن بەری وی ژی ئەڤ کارە یێ کری.	
05	خودایێ مەزن پێغەمبەرێ مە پاراست دەمێ ئەو گەنج و دهاتە ب ناڤ کرن ب ڕاستگویێ دەستپاك، خو جارەکێ خو بو پەیکەرەکی نەچەماندیە، چ جارا عارەق نەڤەخاریە، چ جارا بەژداری جهێن مژویلی و حەرامیێ نەدبوو، چ جارا خرابی نەکر بوو، چ جارا خو ڕویس نەدکر ل دەڤ خەلکی، چ جارا درەو نەدکر، چ جارا غەدرە و خیانەت نەدکر.	
06	پێغەمبەر ﷺ د گەل زاروکێن مامێ خو بەژداری د شەرێ الفجار دا کر، بو پاشڤەلێدانا زوڕدارا.	
07	د گەل مامێ خو چوو شامێ بو بازرگانیێ، و بازرگانی ب ماڵێ دەیکا مە خەدیجایێ رازیبونا خودێ لێ بیت کر گەلەك جارا، و فایدەکێ مەزن کر.	

وێستگەھ	ڕویدان و ئەو تشتێن چێبوین	بوچی؟
08	پێغەمبەری ﷺ دەیکا مە خەدیجا بو خو ئینا، و هندەك زاروكێن چاك ژێ بوون ژ كور و كچا.	
09	بەژداری د پەیمانا (الفضول) دا كر ئەوا هاتیە كرن بو سەرئێخستنا وان كەسێن زولم لێ هاتیەكرن	
10	ب شێوەكێ گەلەك جوان بەژداری دكر بو دیتنا چارەیا بو هەڤركیێن مەزنێن خو، و دانانا بەرێ ڕەش بو ئاڤاكرنا كەعبێ وی چارەكر، و وی دەرێخست هزرا هەلگرتنا بەرێ ڕەش ل سەر پارچەكا قوماشی و هەر ئێك لایەكی بگریت.	
11	هەروەسا خو دهێلا ب تنێ د شەڤێن درێژ دا ل شەكەفتا حراء دا، و هزرێن خو د نهێنیا هەبوونێ دا دكر.	

پشتی ڤێ گەریانێ د ژیاناما پێغەمبەری دا ﷺ دێ ئاشكەرا كەین قەبارێ وان نەخوشی و ئاستەنگێن هاتینە سەری بەری كو ببیتە پێغەمبەر و هێشتا ئەو زاروك، بەلێ پا ئەڤ هەمی نەخوشی و ئاستەنگە هاتنە گوهرین بو زێدەكرنا ئاست و شاهرەزایا وی، ڤان ئاستەنگا وە لێ كر كو بشێت زەحمەتا پروژێن مەزن ڕاكەت.

من دڤێت ئەز ل سەر ڕێبازا پێغەمبەری (ﷺ) بم

بەلێ پا.. ئەز نەشێم ببمە ئێتیم یان هەژار و ئەز نەشێم پەزی ب خودان کەم و.....

ڤێجا ئەز چ بکەم؟

راستە ئەم نەشێن ژیانا کەسەکێ دی دوبارە بکەین خو ئەگەر ئەم چەند حەژ وی ژی بکەین، بەلێ پا ئەم دشێن بو خو ڕەوشت و سیفاتێن وی بگرین و ل دیڤ بچین.

تێبگەهە و ببینە

•خودایێ مەزن چاڤدێریا مە یا کری د هەمی کاودانا دا و ل سەر مە پێتڤیە کو ئەم بەردەوام هزرەکا باش ژێ بکەین.

•پێتڤیە ل سەر موسلمانێ ئەرێنی کو ئەو خو ڕادەستی کاودانێن خوێن نەخوش نەکەت، بەلکو دڤێت ئەو مفای ژێ ببینیت.

• بەردەوام کەسێن مەزن د هندەك کاودانێن ب زەحمەت دا دەردکەڤن،

• چ مروڤ ژدایك نابن ڕێڤەبەر بەلکو ل سەر وی پێتڤیە خو ماندی بکەت داکو بگەهتە پلا ڕێڤەبەرا.

• ڕێڤەبرن ڕەوشت و سیفەتن، بەری کو ببنە دەستهەلات و جێبەجێکرن.

ببینە و هزر تێدا بکە

(الرحیم) خودایێ مەزن یێ دلوڤانە، خو ل دەمێ ئەم دروست کرین و هێشتا ئەم د زکێ دەیکێن خو دا ئەم نەهێلاینە هوسا خو بو دەمەکێ کێم ژی، خودایێ مەزن ڤیانا مە کرە د دلێن دەیکێن مە دا کو گرنگیێ ب مە بدەن، و بو مە خارنەکا تمام و باش و بێ بەرامبەر کرە دسینگێن دەیکێن مە دا، و خودایێ مەزن حەژێکرنا مە کرە د دلێن بابێن مە دا و ئەو ژی ڕابون ب خودان کرنا مە بێ کو ئەم خو ماندی بکەین، و خودایێ مەزن هەر تشتەکێ د ڤی گەردونی دا یێ بومە ئامادەکری ژ بو هندێ ئەم ب سلامەتی بژین، خو لڤینا هەوای بو وان عەورێن باران هەلگرتی ب دیراتیا هزارەها کیلومەترا بو هندێ دا کو دەخل و دان و چاندنا مە ئاڤبدەت و شین بکەت و ئاڤەکا شرین بومە ئامادەبکەت بێ کو زەحمەتێ پێڤە ببەین، هەروەسا ڕوژ و شەڤ و سپێدە و دەریا و.... هەر وەکی خودایێ مەزن ئەڤ گەردونە هەمی یێ بو مە ئامادەکری بێ کو ئەم ڤێ چەندێ ژێ داخاز بکەین.

ئەی قوتابی ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ یە دا کو تو هەست ب هندێ بکەی کو خودایێ مەزن یێ دلوڤانە و حەژ تە دکەت و نێزیکێ تەیە، و بەردەوام چاڤدێریا تە دکەت و گرنگیێ ب تە ددەت.

ژبەربکە و بینە بیرا خو

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾

سُورَةُ الضُّحَىٰ

ئەرێ ما وی ل دەستپێکێ تو ئێتیم نەدیتبووی، ڤێجا وی تو حەواندی وچاڤدێری ل تە کر.

ئەرێ ما وی تو نەدیتبووی تە چ ژ باوەرییێ نەدزانی، ڤێجا وی ئەو نیشا تە دا یێ تە نەدزانی، وبەرێ تە دا باشترین کریاران؟

ئەرێ ما وی تو فەقیر نەدیتبووی، ڤێجا وی ڕزقێ تە دا تە، و دلێ تە ب قەناعەتێ وصەبرێ دەولەمەند کر؟

و دێ گەشتا ڕێڤەبرنا ژیانێ ب ڤێ پرسیارێ یا بەردەوام بیت :

دێ چەوا پروژێ ژیانا خو هەلبژێرم؟ و ئەو چ دەرفەتێن تایبەتن بو ژیانا من؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

وی ڕێڤەبەرێ
د ناڤخویا خو دا ئاشکەرا

01 - هزرا خو دڤان دەهـ سیفەتێن ل لاپەرێ بهێت دا بکە.

02 - تو ب خو نەفسا خو ب هەلسەنگینە ب ڕاست و دروست کا ب چ ڕێژە ئەڤ سیفەتە ل دەڤ تە هەنە.

03 - بازنەکی چێکە و بکە دەهـ بەش و هەر بەشەکی بکە پێنج پارچە و ژمارا بدانە ژ 1 هەتاکو 5.

04 - و هەر پارچەکێ ژ ڤان ئێك ژ ڤان دەهـ سیفەتا تێدا دەستنیشان بکە.

05 - و نمرێن خو ڕەنگ بکە هەر وەکی تو ل دەڤ خو دبینی ل دیڤ هەر ئێك ژ ڤان دەهـ سیفەتا

06 - تو دشێی بو جێبەجێکرنا ڤی ئەرکی پروگرامێ (MS Exel) بکاربینی.

07 -و ل وانا بهێت دا ڤی نەخشەی بدە ف ماموستایێ خو.

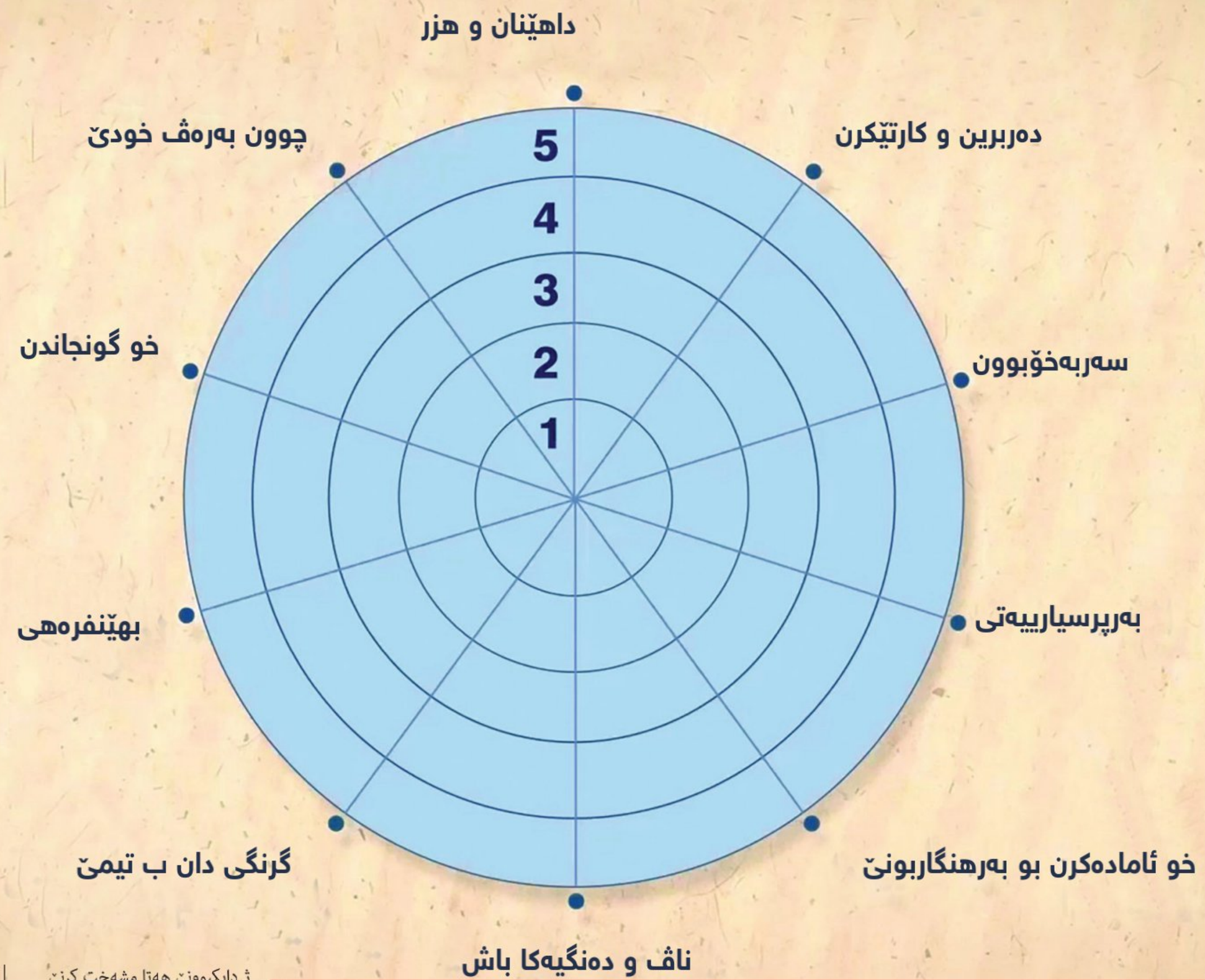
داهێنان و هزر
دەربرین و کارتێکرن
سەربەخۆبوون
بەرپرسیاریەتی
خو ئامادەکرن بو بەرهنگاربونێ
ناڤ و دەنگیەکا باش
گرنگی دان ب تیمێ
بهێنفرەهی
خو گونجاندن
چوون بەرەڤ خودێ
5
4
3
2
1

ڕەوشت و سیفەتێن

پێغەمبەری ﷺ بەری کو ئەو ببیتە پێغەمبەر

01. چوون بەرەف خودێ : ئەڤە لەزا دوعاکرنێ یە ژ خودێ بو هاریکاری کرنێ هەر دەمێ کو بو مروڤی ئاریشەك چێببیت یان ژی پێنگاڤا بو کارەکێ گرنگ پاڤێژیت د ژیانێ دا.

02. خو گونجاندن: ئەڤە هێز و شیانێن مروڤی یە ل سەر نویکرن و خو گونجاندنا د گەل وان کەسێن ل دەوروبەرێن مروڤی، ل هەر دەمەکێ کاودان بهێنە گوهرین بێ کو مروڤ بنەماییێن خو ژ دەست بدەت.

03. بهێن فرەهی : ئەڤە هێزو شیانێن مروڤی یە ل سەر تەحەمول کرنا کاودانێن ب زەحمەت و دەربازکرنا ئەو موصیبەتێن ب سەرێ مروڤی دهێن، و مروڤ ڤێ چەندێ بو خو ل دەڤ خودێ ب خێر بهەژمێریت.

04. گرنگی دان ب تیمێ: ئەڤە ژی هەستکرنا مروڤی یە ب وان کەسێن ل دەوروبەرێن مروڤی، و بەردەوام خو ماندی کرنە بو هندێ کو باشی بگەهتە دەوروبەرێن مروڤی، و ئەڤە ژی بێ ڕویمەتی یان کێمکرنا وان یان خومەزنکرنا ل سەر وان.

05. ناڤ و دەنگیەکا باش : ئەڤە ژی سامانەکێ مەعنەوی (یێ نەهێتە دیتن) یێ باشە ل دەڤ خەلکێ دەوروبەر بو خودانێ ڕەوشتی و ئەو کەسێ چاکیێ دکەت.

06. خو ئامادەکرن بو بەرهنگاربوونێ : ئەو ژی هێزوشیانێن مروڤی یە بو دەربازکرنا هەستێن ب ترس و پشتگوهاڤێتنا وان کەسێن زولمێ دکەن، و خو لڤاندن و خو ماندیکرنە بو ڕاوستیانا ڤێ زولمێ.

07. دەربرین و کارتێکرن : ئەڤە ژی گوهرینە د زمانی و گوتنێ دا ب هەمی جورێن وێ ڤە داکو کارتێکرنێ ل نەفس عەقلێن گوهدارا بکەت، و ئەڤ چەندە ژی وان پالدەتە خو گوهرینێ.

08. بەرپرسایەتی : ئەڤە ژی هەستێن مجدیێ نە ئەوێن مروڤی پالددەن کو مروڤ پاشەروژا خو و پاشەروژا وان کەسێن پەیوەندی ب مروڤی ڤە هەی وەکی خێزانا مروڤی و ئوممەتا مروڤی بکەتە ستویێ خو دا و برێڤە ببەت.

09. داهێنان و هزر : ئەڤە هێز و شیانێن مروڤی نە بو دەرێخستنا چارەسەرییێن نوی بو چارەسەرکرنا ئاریشا.

10. بێ لایەنی : ئەڤە ژی حەزا مروڤی یە داکو ژ یێن دی بهێتە جودا کرن، و هێزوشیانێن وی نە بو تێگەهشتنا هەستێن خو و دەوروبەرێن خو.

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ
١٤٣٧

وانا پێنجێ

پێغەمبەرایەتی و هاتنە خارا وەحیێ

من خەونەکا هەی «خاڵا ژ دایک بوونا هزرێ»

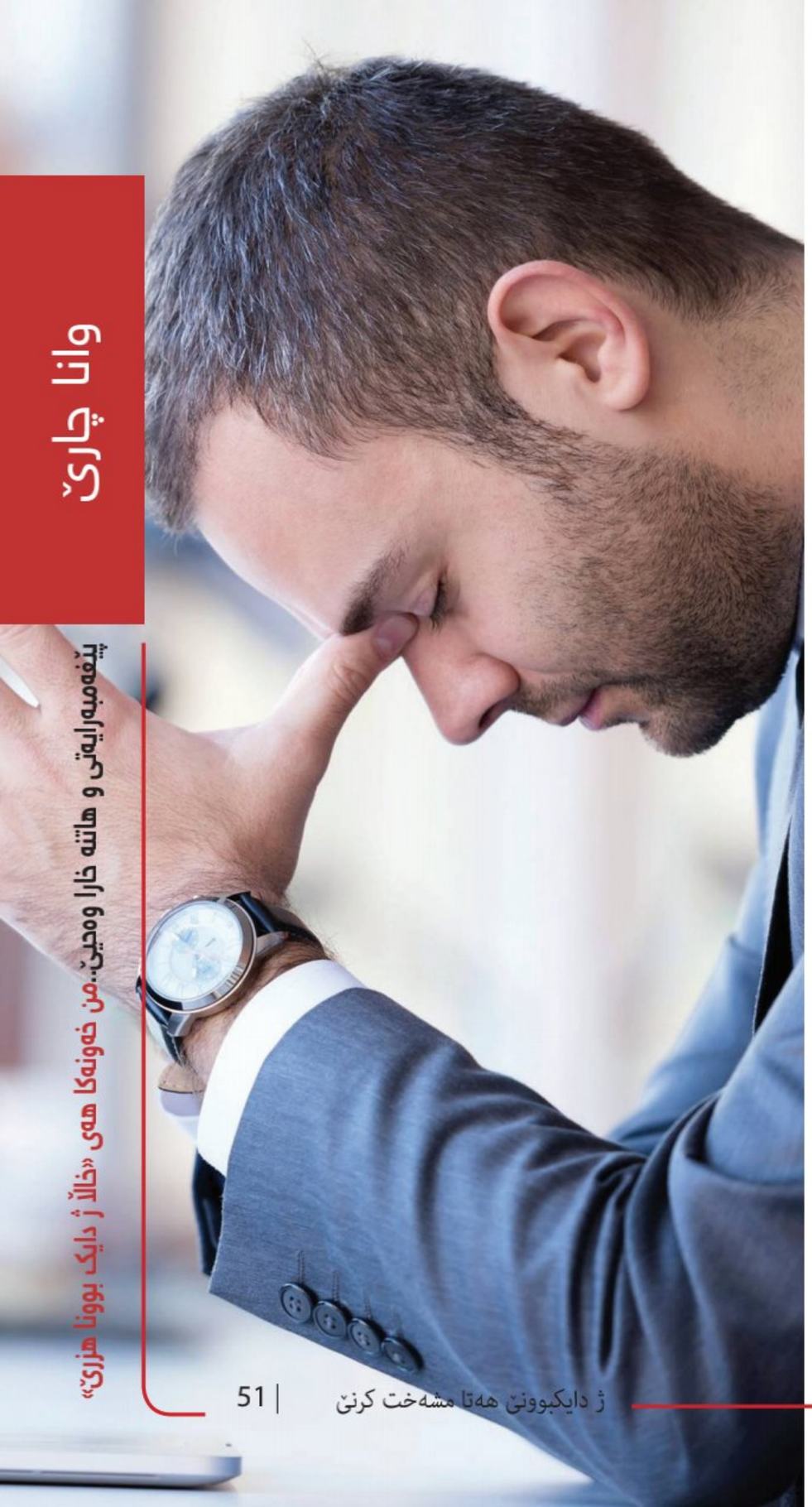

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرکەتا خودێ

پرسیار

ئـەم هەمـی خەونـان ب دەسـتکەفتێن مـەزن ڤـە دبینیـن دا کـو ژیانـا خـۆ ب ڤـێ چەنـدێ ب بهـا و زەنگیـن بکەیـن و خـودێ ژی ژ خـۆ رازی بکەیـن و مفـای بگەهینینـە مللـەت و ئوممەتـا خـۆ.
بەلێ ئەم نزانین کا چەوا دەست پێ بکەین...
باشترین پروژە ئەز بۆ ژیانا خۆ دیار بکەم چیە؟

بنەمایێن هەلبژارتنا دروست چنە؟
چەوا بکەمە باشترین هەلبژارتن؟

بوو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێ گەریانەکێ ل ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش وشرین نابیت، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت.

دەقێ ئێکێ

مروڤایەتـی ل ناڤەراستا سـەدێ شەشـێ زایینـی دا بەرەڤ لادانـەکا تمـام یـا شارسـتانی دچـوو، زوڵـم و زوردارییـێ دەسـتێ خـۆ ب سـەر پتریـا جیهانـێ دا گرتبـوو، و نەزانیـن و بـێ فامیـێ دەسـتهەڵات ب سـەر ژن و زەڵامـان دکـر، بەندایەتـی یـا ژبلی بـۆ خـودێ هنـد زور ببـوو کـو نەدهاتە هەژمارتـن، هـەر ژ بەندایەتیـا بو پاشـا و دەسـتهەڵاتداران، هەتـا کـو بەندایەتیـا بـو مشـک و قەبـران یـا کـو ل هندسـتانێ دهاتـە کـرن.

و ژبلـی بەشـەک ژ خەلکـی کـو ئـەو خـودان پەرتوکێـن عەسـمانی بـوون (ژ فەلـە و جوهیـان) ژبلـی ڤـان چ کەسـەک ل سـەر خێـر و باشـیێ نەمابـوون.

ب هزر و بوچوونا تە ئەگەرێ ڤێ ئاریشێ هەمیێ چیە

- .....
- .....

دەقێ دووێ

بیابانا عەرەبی ژی نیشتمانێ سەروەرێ مە موحەممەدی (ﷺ) ژ ڤێ سەرداچوونێ یا دویر نەبوو، چونکی هەر هوزەکێ ژ وان پەیکەرەک بو خۆ دروست کربوو ژ دار و بەران و کربوونە خودایێن خۆ و پەرستن بۆ دکر، هەروەسان ژ بەر شەرمێ و ژ ترسا رزقی کچێن خۆ ب ساخی بن ئاخ دکرن، و برایێ ب هێز زولم ل برایێ بچیک دکر و ماڵ و سامانێ وی ژێ دستاند، و حکم و کارێ خۆ ل دویڤ چ یاسا و شەریعەتا ب رێڤە نەدبر... بەلێ ئەڤە ژی نەدبوونە رێگر ل دەڤ عەرەبێن وی دەمی بەرامبەر هندەک رەوشتێن بەرز وەک: راستگوییێ، و مەرداتیێ، و وێرەکیێ و بێهنفرەهیێ و وەفایا وان بەرامبەر سوز و پەیمانان.

ل دویڤ هەڤدژیێن ڤان پێنج سیفەتان بگەرە
ئەرێ هزرا تە ب هەبوونا وان پێنج هەڤدژیا د تیما کارکرنێ دا، دێ تیم یا سەرکەفتی بیت

پێنج سیفەت	سیفەتێن دژی وێ	ئەنجامێ هەبوونا ڤان سیفەتێن هەڤدژ
راستگویی	.....	.....
مەردینی	.....	.....
چاڤ نە ترسی	.....	.....
بێهنفرەهێ	.....	.....
پاراستنا سوزا و پەیمانا	.....	کەسێ خیانەتکار چ سوزا نا پارێزیت، سەرکردە چ دەمان ژ پەیمانێن هەڵگرێ ڤان سیفەتان یێ ئەمین و پشت راست نابیت، چونکی دبیت ل دەمەکێ زور هەستیار دا وی توشی شەرمزاریێ بکەت.

دەقێ سێیێ

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) هەر ژ دەستپێکا تەمەنێ خو ئەڤ واقعێ خراب د دلێ خۆ دا رەددکر، و ب چ شێوا رێک ب عەقلێ خۆ نەددا قەبیل بکەت، لەوما خودایێ مەزن حەژێکرنا خەلوەتێ و پەرستنا ڤەدەر و خۆ دویرکرن ژ مللەتێ خۆ کرە د ناخێ وی دا، و هەر ژ بەر ڤێ مەبەستا خەلوەتێ زی ب زی دچوو شکەفتا « حەراء « لوێرێ هزرا خۆ د گەردوونی و دروستکریان دا دکر، و زور شەڤان خەلوەت ل وێرێ دکر، ب مەندەهوشی ڤە ل دویڤ نهێنیا هەبوونێ و دروستکریان و خودایێ عەسمانان و عەردی دگەریا و ئەڤ چەندە ژیانێ بو وی کەسێ هزر تێدا بکەت خوش ناکەن هەتاکو بگەهتە ڕاستیێ.

ئەرێ تۆ چ فێربووی د خەلوەت و پەرستنا ڤەدەر یا پێغەمبەری دا (ﷺ)

- .....
- .....

دەقێ چارێ

ل دوماهیا شەڤێن رەمەزانێ ل سالا (٦١٠) زایینی، ل وی دەمی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د شکەفتێ ڤە بوو، مەلائیکەتێ خودێ «جبریل» ل سەر شێوێ زەلامەکی دهێتە دەف و بێ چ پێشەکی داخازێ ژ پێغەمبەری دکەت (ﷺ) و دبێژیتێ بخوینە «اقرأ» پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گوتێ: «ئەز نزانم بخوینم» ل دیڤ دا فریشتێ خودێ پێغەمبەر (ﷺ) ب هێز دانا بەر سینگێ خو و گڤاشت و پاش بەردا و پاش فریشتێ خودێ هەمان داخازی ژێکر و پێغەمبەرێ خوشتڤی ژی هەمان بەرسڤ دا، جارەکا دی ژی فریشتێ خودێ پێغەمبەر (ﷺ) ب هێز دانا بەر سینگێ خو هەتا بۆ جارا سێیێ ژی هەمان تشت دوبارە دبیت. و پاش فریشتێ خودێ دەست ب خاندنا ڤان ئایەتان کر

﴿ ٱقۡرَأۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ١ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِنۡ عَلَقٍ ٢ ٱقۡرَأۡ وَرَبُّكَ ٱلۡأَكۡرَمُ ٣ ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلۡقَلَمِ ٤ عَلَّمَ ٱلۡإِنسَٰنَ مَا لَمۡ يَعۡلَمۡ ٥ ﴾ [العلق: ١ - ٥].

و پاش فریشتێ خودێ پێغەمبەری (ﷺ) دهێلیت بێ کو دەنگوباسێ چ تشتان بدەتێ.

بوچی وەحیێ ب پەیڤا « بخوینە» دەست پێکر

- .....
- .....

دەقێ پێنجێ

چاڤێکەڤـتن و دیـدارەکا ب زەحمـەت بـوو ل سـەر پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) ل وی جهـێ دیـر و ڤـەدەر دا، و ل دەمـێ شـەڤێ دا و هەروەسـا داخازکرنـا خواندنـا ئاخفتنـەکا موعجیـزە ژێکـر کـو قورئانـە و دەمەکـی دا نەیـێ خاندەڤـان بـوو لەومـا هـەر زیـکا و بلـەز ژ شـکەفتێ هاتـە ژ دەرڤـە و بـەرەڤ مـاڵ چـوو، و دچیتـە دەڤ هەڤژینـا خـۆ یـا ب عەقـل و شـارەزا «خەدیجایـێ» ئـەو ژی دلـێ وی ئـارام دکـەت و وان رەوشـتێن جـوان و مـەزن د ئینیتـە بیـرا پێغەمبـەری (ﷺ) یێـن کـو د کەسـایەتیا پێغەمبـەری دا (ﷺ)، بەلـێ خەدیجـا (رضـی اللـه عنهـا) ب تنـێ ب هنـدێ نـە راوسـتیا کـو دلەکـی ل دلـێ پێغەمبـەری بـدەت و دلـێ وی ئـارام کـەت، بەلکـو پێغەمبـەر (ﷺ) د گـەل خـۆ بـر و چوونـە دەڤ « وەرەقەیـێ کـورێ نەوفەلـی» کـو کـورێ مامـێ وێ بـوو، و ل سـەر دەمـێ جاهلیـێ دا فەڵـە بـوو، و چـوون دا کـو پـتر ئارامیـێ بدەتـە پێغەمبـەرێ خـودێ و گومانـان ل دەڤ نەهێلیـت، چونکـی ئـەو زەڵامەکـێ خواندەڤـان بـۆ و شـارەزایی د پەرتوکێـن ئاینێـن بـەری خـۆ دا هەبـوو، ڤێجـا دەمـێ پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) چیـروکا خـۆ ب تمامـی بـۆ «وەرەقـەی» ڤەگێـرای گەلـەک ب پشتراسـتی و بـێ دوو دلـی گوتـە پێغەمبـەری (ﷺ) ئەڤـێ تـە دیتـی فریشـتێ خـودێ بـوو، و هەمـان فریشـتەیە یـێ بـۆ سـەروەرێ مـە موسـای (علیـه السـلام) هاتیـە خـار، و نیشـا پێغەمبـەرێ مـە دا (ﷺ) کـو ئـەو دێ بیتـە هنارتیـێ خـودێ دعـەردی دا، و ئـەو پێغەمبـەرە یـێ ژ بـەر وێ پەیامـا خـۆ دێ مللەتـێ وی دژایەتیـا وی کـەن و دێ ژ باژێـری کەنـە دەر.

تۆ چ ژ ڤێ سەربوڕێ فێربووی

مروڤێ ب عەقل د پرسیارێن مەزن دا پرسیارێن خۆ ب کەسێن خودان عەقل و ئاین دکەت.

- .....
- .....
- .....

بینـە بەرچاڤێـن خـۆ دەیکەکـێ ئەڤـە بـۆ مـاوێ گەلـەک سـالانە کـورێ خـۆ نەدیتـی، و نوکـە یـا ب هیڤیـە کـو کـورێ وێ ب زڤریـت و یـا چاڤەرێـی زڤرینـا وی یـە، دا کـو ژیانـا خـۆ ب زڤرینـا کـورێ خـۆ تـژی بکـەت ژ خوشـیێ، و هەروەسـان دا کـو ل دوماهیـا ژیـێ خـۆ چاڤدێریـا وی بکـەت، ڤێجـا تـۆ بینـە بـەر چاڤێـن خـۆ ئـەرێ دێ پێشـوازیا ڤـێ دەیکـێ بـۆ کـورێ وێ یـا چـەوا بیـت؟ پشـتی وێ چەنـدێ کـو بـێ هیڤـی بـووی کـو ئـەو جـارەکا دی وی زاروکـێ خـو ببینیـت.

بەلـێ ل وی دەمـێ وەحـی بـۆ پێغەمبـەری (ﷺ) هاتـی و بوویـە پێغەمبـەر، مروڤایەتـی ب ملیونەهـا جـارا پـتر ژ وێ دەیکـێ یـا چاڤـەرێ بـوو بـۆ هاتنـە خـارا وەحیـا خـودێ، چونکـی وەحیـێ و پێغەمبـەری (ﷺ) مفایەکـێ مـەزن دا ژیـان و خەلکـی، و ئـەڤ مفایـە ب تنـێ یـێ گرێـدای نینـە ب چارەنڤیسـێ کەسـەکێ دیارکـری ڤـە، بەلکـو یـا گرێدایـە ب هەمـی مروڤایەتیـێ ڤـە بـێ جێوازیـا رەنـگ و رەگـەزان، و هەروەسـان بەختەوەریـا دونیـا و ئاخرەتـێ یـا ب خۆڤـە گرتـی، بـۆ وان کەسـان یێـن باوەریـێ پـێ دئینـن و ب دویـڤ ڤـێ پەیامـێ دکەڤـن.

سیفەت و تایبەتمەندییێن پروژێن مەزن چنە

من دڤێت ل سەر رێبازا پێغەمبەرێ خودێ بم (ﷺ)

ئەز خودایێ خۆ دنیاسم، نەشێم ل چیای و خەلوەت و ئیعتکافێ بکەم، و دزانم ژی چاڤەرێکرن بۆ هاتنە خارا فریشتێ خودێ یا بێ مفایە و چ رامان بۆ نینە، چونکی باش دزانم پێغەمبەرێ خودێ دوماهیک پێغەمبەرە، و ل پشتی وی چ پێغەمبەرێن دی ناهێن.

ڤێجا ئەم چ بکەین؟

ل سەر مە پێتڤیە ل دویڤ رێباز و هیدایەتا وی پێغەمبەرێ خوشتڤی بچین.

ب وێ رێکێ کو د گەل خۆ ب روینینە خار و ب کویری هزر د حەز و ئارەزوییێن خۆ دا بکەین، هەروەسان هزر د وان دەرفەتان دا بکەین یێن ل بەر دەستێ مە، و شیانێن خۆ بزانین، و پاشی رێکا ژیانا خۆ بهەلبژێرین.

تێبگەهە و ببینە

بنیاتدانانا پروژەیان

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) شیا سروشتەکێ نوی و سەربەخو ل باژێرێ مەدینێ بۆ موسلمانان ب دامەزرینیت، ئەڤە ژی ب پشتگرێدانا وی ب خودێ ڤە، و پاش ب هێز و شیانا خۆ، بێ کو رادەستی دوژمنێن خۆ ببیت و گوهداریا وان بکەت، و هەروەسان ب رێکا حەفت کارێن ئێک ل دویڤ ئێک شیا باوەریا مللەت و ئومەتا خۆ ب دەست ڤە بینیت، کو ئەو ژی:

قوناغا دووێ

- کاریگەریا مەزن
- پیڤەرێن ب بوهاکرنا (ب قیمەتکرنا) پروژان
- بەلاڤبوونا د ناڤ خەلکی دا
- بەردەوامبوون

قوناغا ئێکێ

- پیڤەرێن هەلبژارتنا پروژان
- حەز
- شیان
- دەرفەت

ببینه و هزر تێدا بکه

خـودێ گەلەکـێ مـەزن و خـودان دەسـتهەڵاتە، دروسـتکەرێ گەردوونـی و هەمـی هەسـارە و سـتێرانە، و رێـزا ل مروڤـی گرتـی، مـروڤ کـو بونەوەرەکـێ لاواز و بچوویـک و بـێ شـیانە، بەلـێ خودایـێ مـەزن ب فـەزل و کەرەمـا خۆ رێـکا نیشـا دای، و هـەر بـۆ ڤـێ مەبەسـتێ مەزنتریـن فریشـتێ خـۆ کـو جبریلـە (علیـه السـلام) فرێدکەتـە دەڤ رێزدارتریـن مـروڤ کـو موحەممـەدە (ﷺ) دا کـو پەیامـا خـۆ و شـەریعەتێ خـۆ ب رێـکا وی ب گەهینیتـە بەندێـن وی، بەلکـو بـۆ مـاوێ (٤٠) سـاڵان پێغەمبـەر ئامـادە دکـر، ب چەندیـن قوناغێـن ب زەحمـەت و دژوار، دا کـو ل دوماهیـێ بـۆ هەلگرتنـا وێ پەیامـا ب زەحمـەت یـێ ئامـادە بیـت، و ئـەڤ تشـتە هەمـی بـۆ هنـدێ نـە دا کـو تـو ئـەی مـروڤ هەسـت ب هنـدێ بکـەی کـو خودایـێ مـەزن تـۆ خـوش دڤێـی، و رێـزا ل تـە گرتـی، و هەروەسـان نـە ڤیایـە تـە ب حێبەتـی و بەرزەبـووی و ب تنـێ بهێلیـت، چونکـی ئێـک ژ نـاڤ و سـیفەتێن بەرزێـن خـودێ «الهـادي» یـە ئانکـو ئـەوە کـو مروڤـی رێ راسـت دکـەت.

ژ جابری دهێتە ڤەگوهاستن (رضی الله عنه) پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د بێژیت:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ, وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ...)) **ئیمامێ بوخاری یا ڤەگوهاستی.**

(یـا خـودێ ئـەز داخـوازێ ژ تـە دکـەم ب وی علمـێ تـە هـەی تـۆ هاریکاریـا مـن بکـەی و ئـەز ژ تـە دخـازم تـۆ شـیانەکا وەسـا بدەیـە مـن کـۆ ئـەز بشـێم وی کاری بکـەم هاریکاریـا مـن بکـە ب هێـز و شـیانێت خـۆ)

ژبەربکە و بینە بیرا خو

گەشتا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) و سەرکردایەتیا ژیانێ ب پرسیارێن بهێت دێ یا بەردوام بیت:

ئەرێ هزرەکا باش بەسە کو مروڤ لڤینێ بکەت؟

ئەرێ ئەز چەوا دەست ب پروژەی بکەم؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

وانا چارێ

پێغەمبەرایەتی و هاتنە خارا وەحیێ..من خەونەکا هەی «خالا ژ دایک بوونا هزرێ»

پروژێ ژیانا خۆ ببینە

01 سێ بوارێن مەزن بهەلبژێرە، کو تۆ دبینی ئەو بوارەنە یێن تۆ حەژێ دکەی.

02 ئەی قوتابی، ل دویف ڤان هەرسێ پروژان کەسایەتا خۆ د ڤان بواران دا بهەلسەنگینە (حەز/ دەرفەت/ شیان).

03 و خالێن هەلسەنگاندنێ د ڤان هەرسێ بواران دا کوم بکە دا کو حەزا کەسایەتیا خۆ و رێکا ژیانا خۆ یا داهاتووی بهەلبژێری.

04 ل جهەکێ بێدەنگ، ب تنێ د گەل خۆ برویینە خار، و جارەکا دی خشتێ خۆ بخینە ڤە، و داخازێ ژی ژ خودێ بکە دا تە سەر بێخیت.

05 خشتێ هەلبژارتنا خۆ نیشا نێزیکترین کەسێ خۆ بدە، ئەو کەسێ تە باوەری پێ هەی و پرسیار و تشتێن خۆ ژێ دکەی.

06 و بزاڤێ بکە بەرسڤا ڤان پرسیارا بدەی:

- کاریگەری : چەوا دێ پروژێ من ب هێزبیت و مەزنترین ئەنجام هەبیت؟
- بەلاڤبوون: چەوا دێ شێم وەکەم کو پروژێ من بگەهیتە گەلەک کەسان؟
- بەردەوامبوون: چەوا دێ شێم کو پروژێ من بۆ ماوەکێ دویر و درێژ یێ بەردەوام بیت، و نەراوەستیت؟

ب هزر و بوچوونێن خۆ سەبارەت ڤی بابەتی د گەل ماموستایێ خۆ گەنگەشێ بکە.

نموونە

بوار	کێشە و خەون	حەز	دەرفەت	شیان	دەسکەفت
هاریکاری	خازخازوکیا ژنان ل سەر جادێ ل بەر دەرگەهێ مزگەفتێ، و هەروەسان ب کارئینانا زاروکان، بۆ لڤاندنا هەستێ خەلکی رەددکەم، و خەونێ ب وێ ڤە دبینم کو هاریکاریا زاروکێن ئێتیم و هەژار بکەم، هەروەسا هاریکاریا وان ژنان بکەم یێن کو زەلامێن وان نەماین، دا کو بشێم ژیانا وان باش بکەم، و ب خوشی بژین.	٤	٤	٣	١١
خزمەتگوزاریا نوژداری					
دروستکرنا خانی					

پرسیارێن تمامکەر:

- کاریگەری: چەوا وە بکەم پروژێ من یێ ب هێز بیت و مەزنترین ئەنجام هەبیت؟

نموونە: ل جهێ کو هزربکەم کو بەرێ هەژارا ل دەستێ زەنگینان بیت، دا کو هندەک جارا هاریکاریا وان بکەن، ئەز ب خۆ دێ کار سەر کەم، دا کو پشت ب شیانێن خۆ ب بەستن، و کارەکێ باش و سەربەخو ب دەست کەڤیت، ب هیڤیا هندێ کو روژەک بێت وان ژی داهاتەک هەبیت و ئەو ژی ژ هەژارییێ رزگاربن و زەنگین ببن...

- بەلاڤبوون: چەوا وەبکەم کو پروژێ من بگەهیتە پترین رێژا خەلکی؟

نموونە: ل جهێ هندێ کو ژمارەکا کێم ژ خەلکی مفای ژ پروژێ تە بینن، ئەز دێ سندوقەکا قەرزی دروست کەم، و ب رێکا وێ دێ پارا دەمە هەژاران، دا کو ئەو ژی د پروژێن بچیک دا مفای ژێ ببینن، و ب سەرفەرازی کار ل سەر ئاڤاکرنا ژیانا خۆ بکەن، و دشێم چەند لقەکێن دی ژی بۆ وان سندوقان ڤەکەم.

- بەردەوامبوون: چەوا بشێم پروژێ خۆ بۆ ماوەکێ درێژ بەردەوامیێ پێ بدەم؟

نموونە: ل جهێ هەژار ب شێوەکێ گشتی پشت بەستنێ ل سەر زەنگینان بکەن، کو رەنگە سباهی ئەو زەنگین نەمینن و ئەو جارەکا دی توشی ڤێ کێشێ ببن، ئەز هزر د دامەزراندنا وەقفەکا خێرخازی یا سەربەخۆ دا دکەم، کو ب شێوەکێ عەقلانی داهاتەکی بۆ هەژاران پەیدا بکەت.

رویشتنا دانوستاندنێ

2

1- ئەرێ مروڤ ب سیفەتێ سەرکردایەتی ژ دایک دبیت؟

.....

.....

2 - چەوا دێ شێین بینە سەرکردە؟

.....

.....

3 - ئەرێ هزر ب صودفە بۆ مروڤی دهێن؟ بوچی هندەک ژ مە بۆ گەهشتنا خەونێن خۆ د سەرکەفتی نە؟

.....

.....

4 - ئەو پێنگاڤێن دروست کیژکن یا کو ب رێکا وان بشێین بواری ژیانا خۆ دیار بکەین؟

.....

.....

.....

5 - چەوا هزرا خۆ بکەینە باشترین هزر؟

.....

.....

.....

وانا شەشێ

قوناغا بانگەوازیا نهێنی

« هەلبژارتن و راهێنانا تیمێ»

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

پەیاما ژیانا خۆ من دیارکر، و من پروژەکێ گونجای ژی بو خۆ هەلبژارت، دێ ژیانا خۆ پێ زەنگین کەم و دێ بەشداربم د گەشەکرن و پێش ئێخستنا ئومەتا خۆ... بەلێ پا

ئەرێ ب تنێ هزرەکا باش بەسە بۆ هندێ کو مروڤ لڤینێ بکەت و دەست ب کارکرنێ بکەت؟
چەوا دەست ب پروژێ خۆ بکەم؟ و ژ کیڤە دەست پێ بکەم؟
چەوا کەسەکی ببینم کو هاریکاریا من بکەت د پروژێ من دا؟ و چەوا بهەلبژێرم وان کەسان؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێ گەریانەکێ ل ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

دەقێ ئێکێ

ئـەو پەیڤێـن پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) ل شـکەفتێ گوهـلێ بووین گەلـەک ب هێـز و کاریگـەر بـوون، ئـەو پەیـڤ بـوون یێـن کـو ب دروسـتی ب دیـڤ دگەریـا، بەلـێ پـا بـۆ ماوەکـی وەحـی راوەسـتیا بـۆ پێغەمبـەری (ﷺ) - مێژوونڤیسـان بوچوونێـن جێـواز یێـن هەیـن ل سـەر وی دەمـێ نەهاتنـا خـارا وەحیـێ کا چەنـد دەمـی وەحـی راوەسـتیا - د وی دەمـی دا پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) گەلەکـێ خەریـب بـۆ کـو جـارەکا دی فریشـتێ خـودێ ببینیتـە ڤـە، ل چیـای و ژ دەرڤـەی مەککەهـێ ب خەمبـاری دگەریـا، هەتـا کـو روژەکـێ گوهـ ل دەنگەکـی دبیـت کـو یـێ گازی وی دکـەت، پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) سـەرێ خـۆ یـێ پیـروز بلندکـر، و دیـت ئەڤـە هـەر ئـەو فریشـتەیە یـێ ل شـکەفتا حـراء هاتیـە دەڤ، یـێ د ناڤبـەرا عـەرد و عەسـمانی دا ل سـەر کورسـیەکێ روینشـتی، پێغەمبـەرێ خـودێ د گـەل دیتنـا وی دیمەنـی ترسـەکا مـەزن گـرت، و پـاش بلـەز زڤـری مـاڵ و گـوت: « مـن بداپوشـن» و ئاڤـا سـار ب مـن دا بکـەن، و پـاش ئـەڤ ئایتـە هاتنە خار: (يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ ١ قُمْ فَأَنذِرْ ٢ .....) [المدثر: ١ - ٢].

و د گـەل گوهلێبوونـا ڤـان ئایەتـان ناخـێ پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) گوهورینـەکا تمـام ب سـەر دا هـات، و ئـەو تـرس بـۆ ئارامـی، ئـەو ناخـێ ب ئـازار و خـەم تـژی بـوو ژ حـەز و ئیـرادێ، و هـەر د وی دەمـی دا رابووڤـە و دەسـت ب لڤینـێ کـر بـۆ جێبەجێکرنـا وی پـروژێ مـەزن یـێ کـو رێـکا هەمـی مروڤایەتیـێ دگهوریـت.

بوچی وەحی بو ماوەکی راوەستیا

- دا کو پێغەمبەرێ خودێ یێ خەریب و ب هیڤی بیت بۆ هاتنا پەیامەکا نوی ژ دەڤ خودێ.
- .....
- .....

دەقێ دووێ

ئەو وەسیەت و فێرکاری یێن کو پشتی پەیڤا بخوینە « إقرا» هاتین ئەڤە بوون:

ئێک: يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُدَّثِّرُ قُمۡ فَأَنذِرۡ ئەی ئەو کەسێ خۆ نخافتی – کو مەرەم پێ پێغەمبەرە- خەلکی ژ سزایێ خودایێ مەزن ب ترسینە، ئەگەر هات و ل سەر شریک دانانێ د بەردەوام بوون.

دوو: وَرَبَّكَ فَكَبِّرۡ وتو خودایێ خۆ مەزن بکە و ب گرنگترینێ هەبوونێ بزانە، و ژبلی وی ژ چ کەسان نە ترسە.

سێ: وَثِيَابَكَ فَطَهِّرۡ وجلکێن خۆ ژ هەمی ڕەنگێن پیساتییێ پاقژ بکە، هەروەسان وێ ژی ب خوڤە دگریت کو لەش و روحا خۆ ژ کەرب و کینێ پاقژ بکە.

چار: وَٱلرُّجۡزَ فَٱهۡجُرۡ ژ وان ئەگەرێن تورەبوونا خودێ دیربکەڤە، و ئەڤە ژی ژ هێلانا هەمی جورە تاوانان یا کو دبیتە ئەگەرێ تورەبوونا خودایێ مەزن.

پێنج: وَلَا تَمۡنُن تَسۡتَكۡثِرُ ب پێغەمبەراتیێ و ب قورئانێ منەتێ ب سەر کەسێ دا نەکە، هەروەسا چاکی و مەردینیا خۆ نەکە منەت ب سەر چ کەسان دا، و بەرامبەر باشیێن خۆ چ تشتان وەرنەگرە

شەش: وَلِرَبِّكَ فَٱصۡبِرۡ ژ بەر رازیبوونا خودێ و ژ بەر سەرکەفتنا ئاینێ خودێ خۆ ل بەرامبەر ئازار و نەخوشیێن مللەتێ خۆ بگرە و سەبرێ سەر بکێشە.

ئەڤ وەسیەت و فێرکرنە بوچی د ڤی دەمی دا هاتن

فەرمانێن خودایی	حیکمەت و مفا
ئەی ئەو کەسێ خو نخافتی کو مەرەم پێغەمبەرە	لڤین ب باشی و زانین و هەروەسان هزرکرنا ل مەترسیێن کو ل داهاتی دهێن.
رابە خەلکی ژ سزایێ خودایێ مەزن ب ترسینە و ئاگەهدار بکە.	پشت بەستن ب خودێ و نەترسیانا ژ خەلکی.
و خودێ ب مەزن بدانە (اللە اکبر، بلا دروشمێ تە بیت، مەزنیا وی دیار بکە)	ئامادەکرنا خودان هزران، و بهێزکرنا وان بۆ بەرسینگ گرتنا زەحمەتێن کو دێ ل داهاتووی هێن.
جلکێن خۆ (دل و دەرونێ خۆ، کریارێن خۆ، هەر هەمیان، پاقژ بکە، (یێن خۆ ژی و یێن ل دویڤ تە دهێن)	ئاخفتن و گوتارا رحەت و نەرم و سەرخوو.
بەردەوامبە ل سەر نەکرنا گونەهان.	دیرکەفتن ژ تێکەلکرنا د ناڤبەرا بزاڤا بۆ پروژەی و بەرژەوەندیێن تاکەکەسی دا.
و چ تشتا نەکە منەت ل سەر کەسێ و باشی و قەنجیێن خۆ ب گەلەک نەزانە.	دەرکەفتنا بانگەوازێ ب جوانترین و رێکوپێکترین شێوە.
بزاڤێ بکە ژ بەر بهایێ خودایێ مەزن یێ بێهن فرەهـ بی.	دیرکەفتن ژ وان هەولان یێن کو دبنە ئەگەرێ دیرکەفتنا خەلکی ژ تە، و هەروەسان خۆ دویرکرنا ژ وان گونەهان یێن کو ب ئەگەرێ وان خودایێ مەزن تە ژ سەرکەفتنێ بێ بەهر دکەت.

دەقێ سێیێ

ئەگەر داخاز ژ کەسەکی بهێتە کرن کو ئاگرەکی بو گەرمکرنێ یان چێکرنا خارنێ هەلبکەت ل جهەکێ ڤەدەر و دیری مالا بیت، و وی کەسی شخارتەك یا ڤێ هەی، بەلێ هەوایەکێ ب هێز ژ هەمی لایان ڤە بهێت، بێ گومان ئەو کەسە ئێکسەر وی زلکێ شخارتێ ناهەلکەت دا کو ئاگری پێ بەردەتە وێ کوما دارا، ژ بەرکو ئەو زلکە دێ ڤەمریت بەری کو بگەهتە کوما دارا، بەلکو دێ هەوڵ دەت تشتەکی بکەتە رێگر بەرامبەر هەوای دا کو هەوا نەگەهیتێ، د گەل هندێ ژی دا دێ پیشێ هشك پەیدا کەت دا کو ئاگر ژ وی پیشی دەست پێبکەت، ڤێجا دەمێ پشت راستبوو کو هەوا نەما، یان ژی ئاگر ژ بای ب هێزتر کەت، دێ ژ نوی دەست ب بەلاڤکرنا ئاگری کەت بو هەمی لایێن دارا، پاشی دێ چاڤدێریێ کەت هەتا دوماهیکێ. ئەڤجا ب ڤی شێوەی باژێرێ مەککەهێ سەنتەرێ ئایینا بوو ل دەڤ عەرەبا، هەروەسان ژ لایێ دەستهەڵات و مەزنێن وان ڤە بەرگریەکا مەزن ژ _پەرستنا صەنەما_ دکر، و د وی دەمی دا بانگەوازیا پەرستنا خودێ ب تنێ و هێلانا بوتپەرێسیێ و پەیکەران یا تژیە ژ مەترسیێ، لەوما بانگەوازیا نهێنیی د ڤێ قوناغێ دا گەلەکا باش و د جهێ خۆ دا بۆ، دا کو خەلکێ مەککەهێ ب ئێکجاری مەندەهوش نەبن و دژایەتیا وان نەکەن، و ژ لایەکێ دی ڤە دا ب توندی بەرسینگێ ڤێ بانگەوازیێ نەگرن، بەلکو دا ب ئارامی د ماڵێن خۆ دا هزر تێدا بکەن و بریارێ ل سەر بدەن.

ئەگەر تۆ ل جهێ پێغەمبەرێ خودێ بای دا بانگەوازیێ ژ کیژ کەسان دەست پێ کەی

- .....
- .....
- .....

دەقێ چارێ

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د گەل کەسێن نێزیک دەست ب بانگەوازیێ کر، و ئەڤە ژی تشتەکێ سروشتیە ل دەڤ مروڤی، چونکی هەمی کەس د هوسانە کو دەستپێکێ خێر و خوشی بۆ نێزیکێن خۆ دڤێن، و هەروسان دێ پتر کاریگەری ژی ل سەر نێزیکێن خۆ هەبیت، ل جهێ وان کەسێن نە نیاسن و د مەبەستا وی نەگەهن، ئەڤەژی ژ بەر هندێ یە کو بەری هینگێ نیاسێن تە باشی و خرابیێن تە یێن دیتین و ئاستێ راستگوویا تە دزانن، لەوما پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ژ کەسێن نێزیکی خۆ دەست ب بانگەوازیێ کر، و ئێکەمین کەس ژی کو باوەری ئینای « خەدیجا کچا خوەیلدی» بوو کو هەڤژینا پێغەمبەری بوو (ﷺ) پاش پێغەمبەرێ خودێ دچیتە دەڤ هەڤالێ خۆ یێ خوشتڤی « ئەبوو بەکر سەددیقی» (رضي الله عنه) و پشتی پەیاما خودێ بۆ گوتی ئەوی ژی باوەری ئینا، پاشی « عەلیێ کورێ ئەبوو طالبی» کورێ مامێ پێغەمبەری بوو (ﷺ) ل دویڤ وی ژی دا «زەیدێ کورێ حاریثەی» (رضي الله عنه) کو خزمەتکارێ پێغەمبەری بوو (ﷺ)، هەروەسان هەر چار کچێن وی ژی ژ کەسێن ئێکێ بوون کو باوەری ب پێغەمبەراتیا بابێ خۆ و وێ پەیاما بۆ هاتی ئینایین.

پاشی «ئەبوو بەکر سەددیق» ((رضي الله عنه)) گەلەک ب باشی دەست ب بانگەوزیێ کر، کو کەسەکێ دیار و بەرنیاس و زەنگینێ باژێرێ مەککەهێ بوو، گەلەک رێز لێ دهاتە گرتن، و هەروەسان کەسەکێ گەلەک خوشتڤی و مەرد بوو، و یێ ب ئاگەهە و شارەزا بوو د نەژاد و نیاسینا هوزێن عەرەبان دا، گەلەک ژ وان کەسێن حەژ وی دکر بەرسڤا بانگەوازیا وی دان، کو پتریا وان ژی د تەمەنێ گەنجاتیێ دا بوون، و بەری هەمیان ژی «عوسمانێ کورێ عەفانی» و « زوبەیرێ کورێ عەوامی» و « عبدالرحمانێ کورێ عەوفی» و « سەعدێ کورێ ئەبووو وەقاسی» و « طەلحەیێ کورێ عوبەیدالله» و « ئەبوو عوبەیدەیێ کورێ جەراحی» (رضي الله عنهم) و چەندێن دی ژی، و هەروەسان چەند ئافرەت ژی موسلمان بوون، و د گەل ئەوان چەند کەسێن دی ژی موسلمانبوونا خۆ راگەهاندن، ژوانا: سوهەیبێ رومی» و بیلالێ حەبەشی» و «میقداد» و « عەمارێ کورێ یاسری» (رضي الله عنهم).

چەوا دێ شێی تیم و دەستەیەکا وەکی ڤێ ژ چەند هێزەکێن جێواز دروست کەی

- .....
- .....
- .....

دەقێ پێنجێ

دەستەیا ئێکێ یا باوەرداران ژ کومەکا هوزێن جێواز بوون، و هەروەسان د تەمەنەکێ جێواز ژی دا بوون، و ب هەمان شێوە د چین و پلەیێ دا هەر د جێواز بوون، بەلێ هەمی وەکی ئەلماسێن گران بها بوون، و گەلەک شیان و هێز هەبوون، وەکی وێ چەندێ بوون کو کومەکا ئەلماسان ب دەرزیەکی ڤە وەکی تزبیا ب دەرزیەکی ڤە کومبکەی، کو ئەو دەرزی رێکێ نەدەت بەلاڤ و ژێک جودا ببن.

بەلێ ئەو ژی قورئانا پیروز بوو یا نە هێلای ژێک جودا بن، ب بنەما و ئایەتێن ب هێزێن پەیاما ئێک خوداپەرێسیێ د ناڤ دلێ هەمی هەڤالێن خۆ دا جێگیر کر، و د بەرامبەر دا عەدەت و هزرێن سەر دەمێ نەفامیێ (جاهلیێ) ژ دل و دەرونێ وان پاقژکرن، پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ب ئاموژگاری و رێنماییێن باش و پڕ ژ بهایان پشتگێریا ب هێزا مەعنەوی ل وان دکر.

جهـ و مالا « ئەرقەمێ کورێ بابێ ئەرقەمی» ژی ب بو جهێ هەڤدو دیتنێ، و ئەو دهاتن و ب دیتنا پێغەمبەری (ﷺ) شاد دبوون، و هەر ل وێرێ پێغەمبەری (ﷺ) ئاموژگاری لێ دکرن و رێنماییێن پێتڤی دگوتنێ، بێ کو چ مەزنێن قورەیشیان ڤی کاری بزانن، چونکی ئەرقەم گەنجەکێ بچیک بوو، نێزیکی شازدە سالان بوو، و کەسێ ژی دەنگوباسێ موسلمانبوونا وی نەزانی بوو، و هەروەسان ژ بنەمالا «بەنی مخزوم» بوو، کو هەڤرکێن بنەمالا پێغەمبەری (ﷺ) - بەنی هاشم - بوون، لەوا کەسێ ئەو هزر نەدکر، و ژبلی وێ ژی مالا ئەرقەمی نێزیکی «دار الندوة» بوو، هەروەسان ل نێزیکی مالا « ئەبوو جەهەلی» بوو، لەوما هەر ب هزرا مەزنێن قورەیشیان ژی دا نە دهات کو دێ ل وی جهێ هەستیار ڤان جورە کومبوونان ئەنجام دەن.

ئەڤ قوناغە نێزیکی سێ سالان درێژ بوو، د باژێرەکی دا کو نە هندێ مەزن ژی بوو، و هەروەسان هەمیان ژی ئێک و دوو دنیاسی، لەوما پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گەلەک ب ئاگەهداری کارێن خۆ دکرن.

بوچی ب ڤی شێوێ نهێنی و ب ڤی شێوێ ڤەشارتی ل جهێ راهێنانا

- .....
- .....

قوناغا بانگەوازیا نهێنی.. « هەلبژارتن و راهێنانا تیمێ»

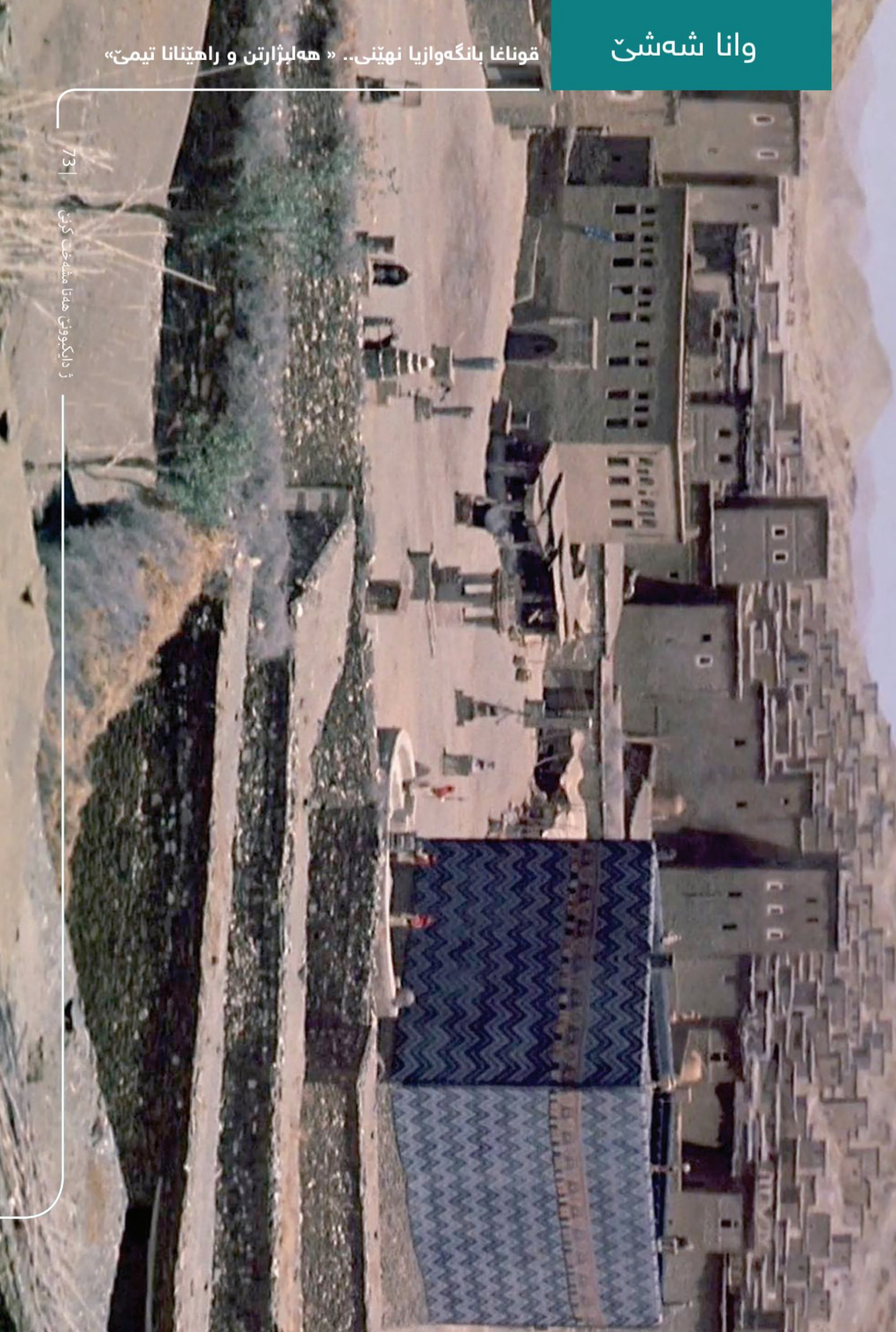

من دڤێت ئەز ل سەر رێبازا پێغەمبەرێ خودێ بم (ﷺ)

ئەرێ مادەم ئەز موسلمانم و مللەتێ من ژی موسلمانە و من چ دوژمناتی ژی د گەل دا نینە، و هەروەسان ئەز پێتڤی ب هندێ ژی نینم کو ب نهێنی بانگەوازێ بکەم و ب نهێنی د گەل هەڤالێن خۆ کومڤە ببم..

ڤێجا چ بکەین؟

ل سەر مە پێتڤیە ل دویڤ رێبازا پێغەمبەرێ خودێ بچین (ﷺ)

دڤێت ئەم ئاگەهداری وان تشتان بین یێن دبنە ئەگەرێ پاشکەڤتن و بێ ئاگەهیا ئومەتا مە، هەروەسان ل دویڤ باشترین (رەوشت و شارەزایی و شیانێن) خۆ بگەرین، دا کو ڤی واقعێ نوکە یێ خراب بگهورین، د گەل نێزیکێن خو یێن خوشتڤی ئەوێن کو هەردەم دبەرهەڤن کو ئەو چەندا هەی ب مەزێخن و سەبرێ بکێشن ل سەر نیاسین و هەڤالینیا خەلکی.

تێبگەهە و ببینە

پشتی وێ چیروکا سەیر یا ل دەسپێکا بانگەوازیا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) هاتیە ڤەگێران:

ب کورتی

- مـروڤ نەشـێتن سـەرکەڤیت د پروژێـن مـەزن دا بـێ شـەوق و زەوق ل سـەر وی کاری هەبـن.
- هەمـی هزرێـن نـوی و ب هێـز دژایەتـی بـۆ دهێتـە کـرن، یـان هنـدەک خەلـک ترانـا پـێ دکـەن یـان ل سـەر رازی نابـن.
- ژ تێگەهشـتن و حکمەتـا مروڤیـە کـو مـروڤ هـزرا خـۆ یـا نـوی بـۆ وان کەسـێن ئـەم حـەژێ دکەیـن و مـە بـاوەری پـێ هـەی بێژیـتن.
- ب تنـێ هەلبژارتنـەکا گونجـای بـۆ تاکەکەسـان بـەس نینـە، بەلکـو پێتڤیـە راهێنانـا پـێ بکەیـن، و هـاری بکەیـن.
- ل سـەر سـەرکردێ موسـلمان پێتڤیـە یـێ ب لڤیـن بیـت ب هەمـی هزرێـن خـۆ، و رەفتارێـن خـۆ، و یـێ دانابیـت د رەوشـتی خـۆ دا، گەلەکـێ ئـارام و سـەر خـۆ بیـت.

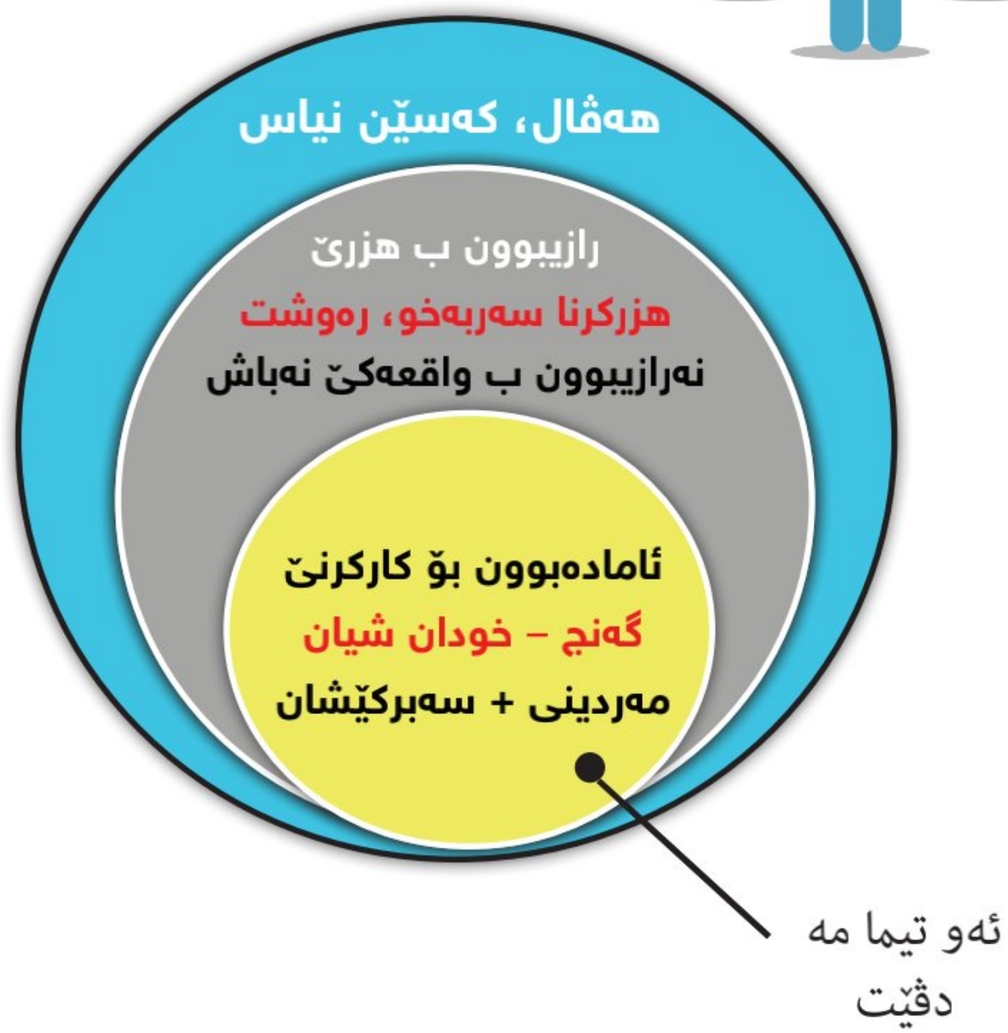

ببینه و هزر تێدا بکه

خودایێ مەزن پێغەمبەرێ خوشتڤی (ﷺ) هنارت دا کو بانگەوازیا ئاینێ راست و تاکەپەرستیێ بکەت، و هەر یا د دەستهەڵاتا وی ژی دا کو پێغەمبەرێ خۆ ژ هەمی خرابی و پیلان و شەرێن ملەتێ وی ب پارێزیت، ڤێجا مەزنێن قورەیشا و هوزا وان بەرامبەر دەسهەڵاتا خودێ چنە و دێ شێن چکەن؟ بەلێ خودایێ مەزن پێغەمبەرێ خۆ ئاگەهدارکر کو ئەگەران ب جهێ بینیت، هەروەسان فێری وێ چەندێ ژی کر کو لەزێ نەکەتن د فێرکرنا ئوممەتا خۆ دا، بەلکو پێتڤیە ب هشیاری و ب ئاگەهی رەفتارێ بکەت، و فێرکر کو بەرامبەر بێ رێزیا هندەکان نە راوەستیت و بێ هیڤی نەبیت، و ل بەرامبەر کەرب و کینا نەحەزان ژی دلتەنگ و خەمبار نەبیت، بەلکو یا پێتڤیە ب پشت بەستنا ب خودێ یێ بەردەوام بیت و ترس ژ چ تشتان نەبیت.

خودایێ مەزن (الحکیم) یێ کار بنەجهێ و دانایە (حەکیمە) ئەو حەژ مە دکەتن و سەرکەفتن و سەرفەرازی بۆ مە دڤێتن، و دڤێتن ئەم د پێنگاڤێن خۆ دا بۆ جێبەجێکرنا کار پروژێن خۆ سەرکەفتنێ بینین و نەشکێین.

ژ دەڤ ئەبوو هورەیرەی (رضي الله عنه) گوت : پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دبێژیت: ((المرء على دين خَليله، فلينظر أحدُكم مَن يُخالِل)).

ژبەربکە و ل بیرا خو بینە

ئانکو: (مروڤ یێ ل سەر ئاینێ هەڤالێ خۆ، ڤێجا بلا هەر ئێک ژ هەوە سەحکەتێ کا هەڤالینیا کێ دکەت)

گەشتا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) و سەرکردایەتیا ژیانێ دێ ب پرسیارێن بهێت یا بەردەوام بیت:

ئەرێ ئەز چەوا هزرێن خۆ بۆ خەلکی بێژم؟

ئەو پێنگاڤێن کریاری کیژکن یێن کو ب رێکێ ڤە بشێم زورترین خەلکی ب پروژێ خۆ ڤە گرێدەم؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

د لڤینێ دا (د کارکرنێ دا) بەرەکەت یا هەی

پروژێ ئێکێ:

تۆ یێ کومەکا پیساتی و زبلی د تاخێ خۆ دا یان تاخەکێ دی دبینی، و تۆ وی دیمەنی ب نە شرین و سەیر دزانی، و تە ترسا ژ هندێ ژی هەی کو ئەڤە ببیتە ئەگەرێ بەلاڤبوونا نەخوشیا، ئەڤجا تە بریار دا کو ئەڤی باردوخێ خراب بگهوری، و ل جهێ وێ پیساتی و زبلی ئەو جهە ببیتە جهەکێ پاقژ و بژین.

١- دەستپێکێ وێنێ وی جهی بگرە یێ ئەو پیساتی و زبل لێ هەی، و هەروەسان وێنێ تاخەکێ دی بگرە یێ کو پاقژ و چ پیساتی لێ نەی.

٢- کومەکا کەسان دیاربکە یێن کو تە باوەری پێ هەبیت، کو ئەو ژی وەکی تە دژی ڤی باردوخێ خراب بن، و د ئامادەبن کار د ڤێ چەندێ دا بکەن.

(سێ پیڤەر: حەژێکرن و باوەری/ باوەری ئینان ب هەمان هزر/ ئامادەبوون بۆ کارکرنێ)

٣- هەولبدە د گەل وان کوم بی و هزرا خۆ بۆ دیاربکەی، و هەولبدە برێکا بەلگان و وێنەیان قەناعەتێ بۆ چێکەی کو دڤێتن ڤی باردوخێ خراب بگهورین.

٤- هەولبدە د چاڤپێکەفتن و پێنگاڤا ئێکێ دا خەلکێ خراب یێ وی جهێ کوم نەبن، یان ژی ئەوێن بووینە ئەگەرێ پەیدابوونا ڤێ پیساتیێ، و ئەڤە بەژداریێ نەکەن و ئاگەهدار نەبن.

٥- هەر ئێک ژ وان کەسێن تە هەلبژارتین ب رولێ خۆ رابن و هەولبدەن ڤی کاری بۆ کەس و کار و نێزیکێن خۆ بەحس بکەن، دا کو خەلکەکێ پتر بەرەڤ وی کاری بهێن.

٦- هەولبدەن د دەمەکێ دەست نیشانکری دا پێنگاڤا خۆ یا کاری ئەنجامدەن، و گرنگیێ ژی ب هندێ بدەن کو هەمی کەس ئامادەبن د وێ کومبوونێ دا.

٧- وی جهی وێنەبکە پشتی پاقژکرنێ، و پاشی سوپاسیا خودێ ل سەر ڤێ چەندێ بکەن، و پاشی سوپاسیا هەمی کەسێن ئامادەبووی بکە.

پروژێ دووێ:

تـه یـا زانـی کـو هنـدەک ژ هەڤالێـن تـه یێـن قوتابخانـێ یێـن فێـری جگارەکێشـانێ بووین، و تـۆ ژی مەترسـیا وی کاری دزانی و تـه دڤێـت وان هشـیار بکـەی و رازی بکـەی دا کـو ڤـی کارێ خـراب بهێلـن.

- هەمـان پێنگاڤێـن پـروژێ بـەری ڤـی ئەنجـام بـدە: (کومکرنـا زانیاریـان/ هەلبژارتـن ب وان سـێ پیڤـەران/ چاڤپێکەڤتنـا رێـک و پێـک/ لڤاندنـا کەسـی/ پاشـی راگەهانـدن)

پروژێ سێیێ:

تـه دیتیـه یـان تـه زانیـه کـو هنـدەک ژ نیـاس و دوسـت و نێزیکێـن تـه گەلـەک دەمـی ب ئەنترنێتـێ ڤـه دبـەن، ب چاتـی و یاریکرنـێ، و تـو ژی بـاش یـێ د مەترسـیا دەم بوراندنـا بـێ مفـا گەهشـتی، چونکـی مروڤـی بـێ ئاگەهـ دکـەت، و سەردکێشـیته وێ چەنـدێ کـو مـروڤ سـەرپێچیا فەرمانێـن خـودێ بکـەت، ئەڤجـا تـه بریـار دا وان رازی بکـەی کـو ئەڤـی کاری خرابیـا خـۆ یـا هـەی.

- هەمان پێنگاڤێن بەری نوکە ئەنجام بدە.

وانا حەفتێ

قوناغا بانگەوازیا ئاشکەرا

«راگەهاندنا هزرێ/ پروژەی»

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

من پەیاما ژیانا خۆ دیارکر، و من ئەڤ چەندە گەهاندنە وان کەسان یێن ئەز حەژێ دکەم و من باوەری پێ هەی، و ئەز گەهشتمە وێ باوەریێ ژی کو ئەڤ پروژە دێ بیتە جهێ مفایەکێ مەزن بۆ خەلکی، بەلێ من ئاریشەک یا هەی:

- **ئەرێ ئەز چەوا هزرا خۆ بگەهینمە خەلکی؟ بێ کو توشی چ ئاستەنگ و کێمکرنێ ببم؟**
- **چەوا بشێم ب بێ شەرم و بێ دوودلی بەرامبەری وان براوەستم؟ ب چ بابەت د گەل وان دەست ب ئاخفتنێ بکەم؟**
- **ئەو ئەگەر چنە کو وە ل گەلەک ژ خەلکی دکەن کو هزرێن نوی رەدبکەن؟**

بوو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێ گەریانەکێ ل ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

دەقێ ئێکێ

دارا ب بەرهەم خودایێ مەزن یا دروست کری، دا کو بەرهەمێ خۆ ب باشترین شێوە پێشکێش بکەت، و خودایێ مەزن د دەمێ وێ دا دئینیتە دونیایێ بێ کو چرکەکێ گیروبکەت یان زویتر بینیت، و چ کەس نەشێن ڤێ چەندێ ب راوستینن، و ب هەمان شێوە هزر و بیرا داهێنەرانە کەس نەشێت ژناڤ ببەت و بێدەنگ بکەت، و ئەگەر چەند نەحەز ژی دزوربن و کەسێن نەزان ژی دژایەتیا وێ بکەن، بەلێ ئەڤی کاری پێتڤی ب هەولەکا مەزن و بەردەوام هەیە، و ئەگەر خۆ ل دەستپێکێ ب نهێنی دەستپێبکەت بەلێ ل دویڤ دا خودایێ مەزن دەردئێخیت و پشتەڤانیەکا ب هێز د ناخێ وێ دا ژ دایک دبیت، سەرەرای هەمی نەخوشی و دژواریێن ڤێ ژ دایك بوونێ، بەلێ مروڤایەتی ب هەمی هیڤیبوون چاڤەرێی بەرهەمی دکەت، و هاتنا پێغەمبەران ژی (سلاڤ ل سەر بن) و بانگەوازیا وان بۆ پەرستنا خودایەکی ب تنێ هەر ب ڤی جوری بوو، سەرەرای هەمی نەخوشی و زەحمەتان، بەلێ ل دوماهیێ کاروانێ چاکخوازیێ هەر گەهشتنە کنارێ ئارامیێ و سەرکەفتن.

ئەرێ ئەو مەترسی و رێگرە چنە یێن کو دبیت ل دەمێ بەلاڤکرنا هزرا نوی دا دروست بن

- .....
- .....
- .....

دەقێ دووێ

پشتی سێ ساڵا ژ بانگەوازیا نهێنی، و هەروەسان پشتی کو ژمارا دیڤکەتێن ئاینێ ئیسلامێ گەهشتیە (٦٠) کەسان، ژ چەند رەگەز و چینێن جێوازێن کومەلایەتی (زەلام، ئافرەت، یێ ئازاد، یێ بەندە..) هەروەسان ل سەرجەم هوزێن قورەیشیان و هەروەسان ژ کەسێن دیار یێن د ناڤ قورەیشیان دا، کو بوونە ئەگەرەکێ مەزن بۆ ب سەرئێخستنا ئایینێ پیروزێ ئیسلامێ، و حەزکرنا خودێ ژی ل سەر وێ چەندێ بوو کو تیرۆژکێن روژا ئاینێ پیروزێ ئیسلامێ بۆ مروڤایەتیێ ب هەلیت، لەوا خودایێ مەزن فەرمانێ ل پێغەمبەرێ خو دکەت کو ئەڤا بۆ تە هاتی رابگەهینە و بلا تە ترس ژ چ تشتان نەبیت، و گوهداریا بوهتان و رەفتارێن مشرکان نەکە، هەروەکی خودایێ مەزن د قورئانێ دا دبێژیت: ﴿ فَٱصۡدَعۡ بِمَا تُؤۡمَرُ وَأَعۡرِضۡ عَنِ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴾ [الحجر: ٩٤] ئانکو (ئەی موحەممەد هەر فەرمانەکا ل تە هاتیە کرن، ب رێکوپێکێ ئەنجام بدە، و گوهداریا مشرکان نەکە).

ئەگەر تۆ ل جهێ پێغەمبەرێ خودێ بای (ﷺ) دا چ کار ئەنجام دەی

- چارەسەریا ئێکێ: .....
- چارەسەریا دووێ: .....
- چارەسەریا سێێ: .....

دەقێ سێ

ب تنێ بەرامبەر خەلکی ب راستی و ب ئاشکەرایی بیروباوەرێن وان یێن خەلەت رەدبکەی ب هەلویستەکێ وێرەکانە، ئەڤە وەکی راوەستیانا موسا یە (علیه السلام) ل وی دەمێ زور ب وێرەکی بەرامبەر دەستهەلاتا زوردارا فیرعەونی راوستیای، و هێزا بەڵگەیی (دەلیلی) ژی دێ وەکی سەروەرێ مە ئبیراهیمی بیت کو پێتڤی ب سێ تشتێن سەرەکی هەنە:

١. پەیوەندیەکا ب هێز د گەل خودێ.
٢. دیتنەکا ب هێز بۆ ئارمانجا خۆ.
٣. هزرکرنەکا داهێنەرانە.

وهەر ئێک ژ ڤان مەرجان دەرئەنجامەکێ بلەز و راستەوخو یێ هەی:

- باوەریبوون ب خۆ و نەمانا ترسێ (قەبیلکرنا هەلویستێن ب زەحمەت)
- حەماسەت و بەردەوامبوون و گەرم بوون (برنا گەلەک زەحمەتێ)
- بەڵگە و قەناعەت (پێشکێشکرنا ئاخفتنا ب هێز و گوتارا رەهوان و رازیکەر)

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) چوو سەر صەفایێ و گازیکر (یا صاحباه) - و ئەڤ گوتنە بو ئاگەهدارکرنێ دهێتە گوتن کو ئەڤە نەریتەکێ عەرەبان بۆ کو ل هەر جارەکا ڤیابا کارەکێ گرنگ رابگەهینن ب ڤێ گازیێ گازی خەلکی دکر- خەلک ژ هەمی لایان هاتن و کومبوون، پاش پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گوت (ئەی بنەماڵا عبدالمطلب» ئەی بنەماڵا « فهر» ئەی بنەماڵا « کعب» ئەگەر ئەز بێژمە هەوە هندەک یێن ل پشت ڤی چیای دهێن و دێ ب سەر هەوە دا گرن ... ئەرێ دێ باوەر ژ من کەن؟

ئەوان گوتێ: بەلێ.

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گوت: ئەز یێ بۆ هەوە هاتیمە هنارتن دا هەوە ئاگەهدار کەم ژ سزایەکێ مەزن.

(مامێ پێغەمبەری ئەبو لەهبی گوتێ : تێچون بوتەبیت ئەرێ تە ئەم ژبەرڤێ چەندێ کومکرینە؟)

پێغەمبەرێ خودێ چ بەرسڤ نەدان بەلێ خودایێ مەزن بەرسڤا وی دا و گوت : ﴿تَبَّتۡ يَدَآ أَبِي لَهَبٖ وَتَبَّ ١﴾[المسد: ١].

(تێچوون بوو ئەبو لەهەبی بیت، و ب ڕاستی تێچوونا ئەبو لەهەبی ب جهـ هات.)

ئەرێ ئاشکەراکرنا ب وێرەکانە بەسە کو خەلک باوەریێ ب هزرا مروڤی بینن و قەناعەتێ پێ بینن

قوناغا بانگەوازیا ئاشکەرا.. «راگەهاندنا هزرێ/ پروژەی»

دەقێ چارێ

فەرمانــەکا دی ژ دەڤ خــودێ بــۆ پێغەمبــەرێ خوشــتڤی هــات، کــو ئــەو ژی دا عەشــیرەت و نێزیکێــن خــۆ ئاگەهــدار بکــەت و بترسینیت، هەروەکــی د قورئانــێ دا هاتــی: ﴿وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ٢١٤ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٢١٥﴾ [الشــعراء: ٢١٤].

و ژ بــەر ڤــێ چەنــدێ پێغەمبــەرێ خــودێ گازی عەشــیرەتا خــۆ کــر، کــو نێزیکــی چــل زەڵامــان بــوون، و د نــاڤ وان دا مامێــن وی ژی بــوون، و خــارن بــۆ بەرهەڤکــر، و هــەر دەمــێ پێغەمبــەری (ﷺ) ڤیابــا باخڤیــت دا «ئەبــوو لەهــەب» بــەری وی ئاخڤیــت و بێژیــت: (ئەڤــا تــۆ دبێــژی دێ ئاریشــە و شــەری بــۆ مــە دروســتکەت د نــاڤ هەمی عەرەبــان دا، ئەڤــە مامێــن تەنــە، و ئەڤــە کورمامێــن تەنــە، ڤێجــا ئەگــەر تــە دڤێــت ســەر تشــتەکی باخڤــی تــە چ دڤێت ل ســەر باخڤــە ژبلــی هێلانــا ئایینــی)

پاشــی بــو جــارا دووێ گازی وان کــر و ڤــێ جــارێ چەنــد گوتنەکێــن کــورت بــۆ گوتــن، و ل دەســپێکا ئاخڤتنــا خــۆ دا گــوت ((سوپاســی بــۆ خودایــێ مــەزن بــن، ئــەز داخــازا هاریکاریــێ بــەس ژ وی دکــەم و باوەریــێ بــەس ب وی د ئینــم، یــێ کــو ژبلــی وی چ پەرســتێن دی یــێ ژ هــەژی پەرســتنێ نــەی، و ئــەو ئێکــە و چ هەڤپشــك (شریــک) نینــن))

پاشــی گــوت ((پێشــەوایێ دلســوز درەوێ د گــەل خەلکــێ خــۆ ناکــەت، ســیند ب خــودێ ئەگــەر ئــەز درەوێ د گــەل هەمــی خەلکــی بکــەم ئــەز د گــەل هــەوە ناکــەم، و ئــەز هــەوە دســەردا نابــەم، ســیند ب وی خــودای یــێ ژبلــی وی چ پەرســتێن دی یێــن ب حــەق نــەی، ئــەز ب تایبــەت یــێ هاتیمــە هنارتــن بــۆ دەڤ هــەوە و بــۆ خەلکــی ب گشــتی، ســویند ب خــودێ هویــن دێ مــرن کا چــەوا هویــن دنڤــن، و دێ پشــتی مرنــێ ســاخبن کا چــەوا هویــن ژ خــەو هشــیار دبــن، و ل ســەر وان کارێــن هویــن ئەنجــام ددەن دێ حســاب د گــەل هــەوە هێتــە کــرن، و جهــێ وە ژی ل ئاخرەتــێ یــان دێ بەهەشــتا هەروهــەر بیــت، یــان جەهنەمــا هــەر و هــەر))

تە چەوا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د ڤان هەردوو هەلویستان دا دیت

1 - .....

2 - .....

3 - .....

دەقێ پێنجێ

د گەل هندێ کو پێغەمبەرێ خودێ ژی سلاڤ ل سەر بن وەکی مە مروڤە، و هەست ب زەحمەتێ و بەرسینگیا خەلکی دکەت، بەلێ مە د ڤان هەردوو هەلویستێن بوری دا دیت کو وی زور ب باوەری دئاخڤت و بزاڤ دکر یێن دەوروبەرێن خۆ رازی بکەت، هەروەسان زور ب زیرەکانە پەیاما خودێ راگەهاند و ب نەرمی و دلوڤانی د گەل خەلکی دئاخڤت، و ئەو پەرتوکێن تایبەت یێن بەحسێ ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دکەن (ﷺ) بەحسێ وێ چەندێ دکەن کو چ دەمەک نەبوو و چ جهـ و بازار نەمابوون کو پێغەمبەرێ خودێ تێدا بۆ خەلکی نە ئاخڤت بیت، و هەر کاروانەکێ هاتبا مەککەهێ ئەو بلەز دچوو دەف وان و بۆ ل سەر ئیسلامێ دئاخڤت و قورئان بۆ دخاند.

و سەرەرای هندێ کو قورەیشیان راستگویا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) و موعجیزێن قورئانا پیروز دزانین، بەلێ د گەل هندێ ژی هەلویستێ وان بەرامبەر وێ یا کو پێغەمبەر (ﷺ) دبێژیت یێ غەریب بوو، چونکی ئەو نە ب تنێ ل بەرامبەری پەیاما وی راوەستیان و رەدکر، بەلکو ب هەمی ئامرازێن بەرگریێ دژایەتیا ڤێ پەیامێ کر و خەلک پاڵ ددا دا کو دژایەتیێ بۆ بکەن، حالێ وان وەکی حالێ وی نەساخی بوو یێ دەرمانی رەددکەت، د دەمەکی دا کو خێزانا وی زوریێ لێ دکەن دا وەربگریت، بەلێ ئەو هەر ل سەر وێ بریارێ ما کو گوهدریا ئاموژگاریێن وان نەکەت و پتر رەد بکەت، حەتا وە لێ دهێت گوتنێن کرێت بێژیتە نێزیکێن خۆ و بو خۆ ترانا پێ بکەت!.

ب راستی رێکا رەدکرن و درەو دانانێ رێکەکا کەڤن و نوی ژی یە، و هەمی پێغەمبەر یێن توشی ڤێ چەندێ بووین د گەل ملەتێن خۆ، سەرەرای گەلەک ژ بەڵگە و موعجیزێن وان ژی.

بوچی خەلک هزرێن نوی رەد دکەت (ئەو رێگر چنە یێن کو حەقی و راستی نەهێتە قەبیلکرن ل دەڤ بێ باوەران

1 - .....

2 - .....

3 - .....

من دڤێت ل سەر رێبازا پێغەمبەرێ خودێ بم (ﷺ)

بەلێ ئەگەر مللەت و خێزانا من موسلمان بن و ب تنێ ئێک خودا ب پەرێسن، ئەڤجا پێتڤی ناکەت هەمیان ئاگەهدار بکەم و هەروەسان پێتڤی ناکەت خەلکی کومبکەین و دا کو بۆ ئاینێ ئیسلامێ بێژین!

ڤێجا ئەم چ بکەین؟

ل سەر مە پێتڤیە ل دویڤ رێباز و رێکا پێغەمبەرێ خودێ بچین (ﷺ).

کو ئەم داخازا هاریکارینێ ژ خودێ ب تنێ بکەین، و هزروبیر و پروژێن خو ب شێوەکێ ب هێز و ب حکمەت ئاشکەرا کەین، و دئامادەبین بەرامبەر وان کەسێن رەخنا دگرن و رەددکەن.

تێبگەهە و ببینە

پشتی ڤێ چیروکا سەیر کو تێدا بەحسێ راگەهاندنا بانگەوازیا ئیسلامێ دکەت، ژ لایێ پێغەمبەرێ خودێ ڤە ل مەککەهێ:

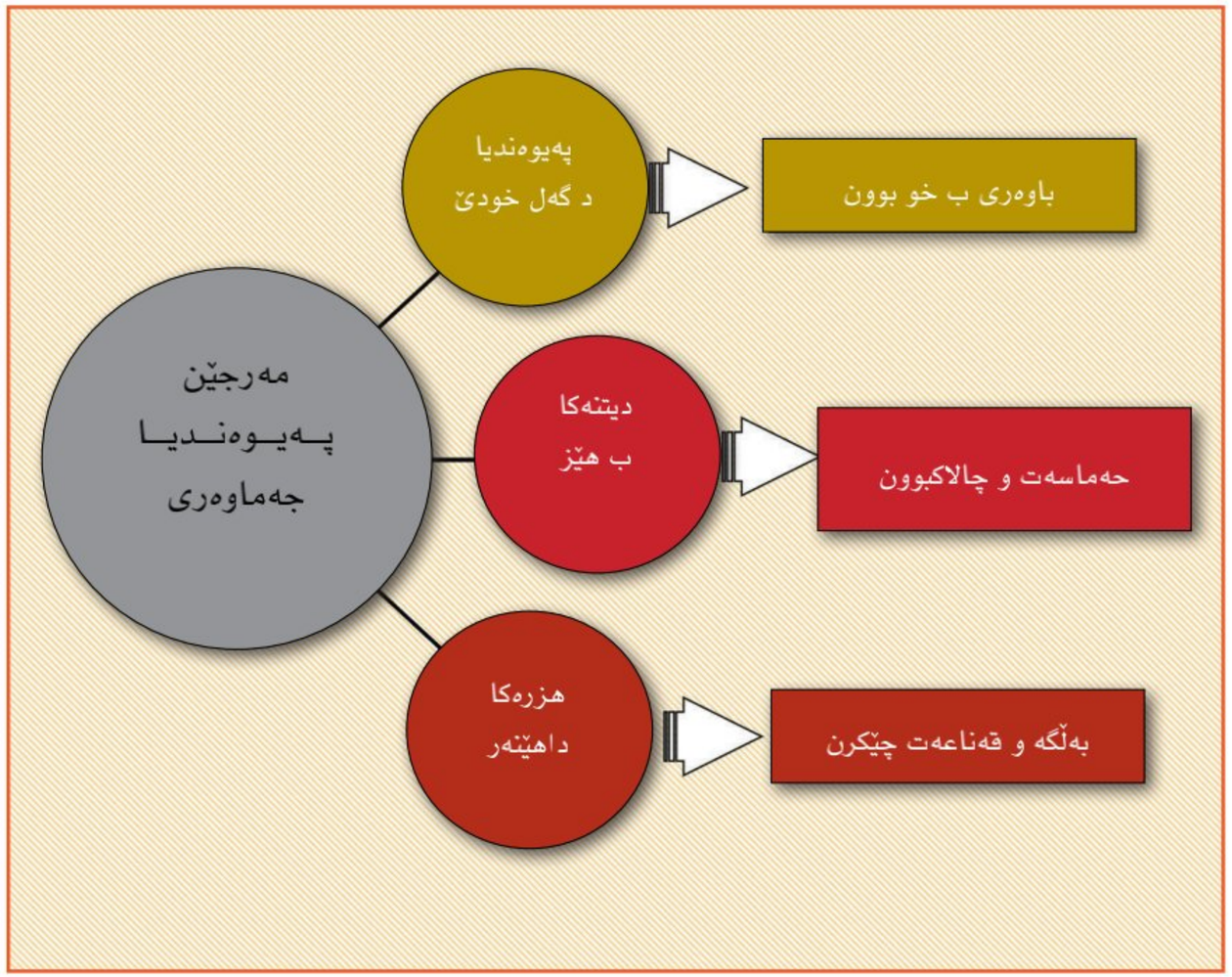

کورتی

- چ کەس نەشێن بێ ترس ل بەرامبەری دوژمنێن خۆ براوستن، ب تنێ ئەو نەبیت یێ باوەریەکا مەزن ب خۆ هەبیت، و پەیوەندیەکا ب هێز د گەل خودایێ خۆ هەبیت.

- سەرکردێ موسلمان پێتڤیە ژ بەر پروژە و بیروباوەرێن خۆ بەردەوام د لڤینێ دا بیت، و ب چالاکیەکا مەزن یا لەشی کار بۆ بکەت، و هەروەسان ب وێرەکانە ب گەهینیت، بەلێ بێ کو ململانێ و دووبەرەکیێ د گەل یێن بەرامبەری خۆ پەیدا کەت.

- بۆ ب دەستڤەئینانا هەست و سوز و دلێ خەلکی، پێتڤیە چەند کلیلا بکاربینیت، و گوتاربێژ و ئاخڤتنەکەرێ زێرەک ژی ئەوە یێ کو داهێنانێ بکەت د بکارئینانا وان گوتنا دا.

- هەمی هزرێن نوی یێن ب هێز توشی بەرهنگاریێ دبن، و ژ لایێ گەلەک ژ خەلکی ڤە توشی بەرسینگ گرتنێ و ترانەکرنێ دبن.

ببینه و هزر تێدا بکه

خودایێ مەزن دروستکەرێ عەرد و عەسمانایە، و هەر ئەوە کو پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) هنارتی، هەروەسان پێغەمبەرێن دی ژی بێن هنارتین دا بانگەوازیا خەلکی بکەن بۆ رێکا راست و دروست، و د گەل هندێ کو پێغەمبەر هەمی ژ کەسێن دیار بێن ملەتێ خۆ بوون، بەلێ هەمی ژلایێ ملەت و عەشیرەتێن وان ڤە دژایەتی بۆ دهاتە کرن و دهاتنە ئازاردان و ترانە پێ دکرن.

و خودایێ مەزن دشیا خەلکی هەمیێ وە لێ بکەت کو هەمی ب تێک جار باوەریێ بینن، بەلێ خودایێ مەزن حەزا سەر هندێ هەی کو پێغەمبەرێن خۆ و پاشی مە فێر بکەت کو بەردەوامبین ب هندێ کو قەناعەتێ بۆ خەلکی چێکەین، هەروەسان بەردەوامبین ب گەهاندنا هزرا خۆ بۆ کەسێن دەوروبەر، و بۆ ڤێ مەبەستێ ژی پێتڤیە ب هەمی شیان ئەم کار بکەین، و هەول بدەین، و هەر دەمێ باوەری ئینا، ئەو دێ گەلەک ب هێز هێنە گرێدان ب وێڤە یا مە بانگەوازی بۆ دکر، و یا وان باوەری پێ ئینای.

کانێ نە هێز و دەستهەلاتا ملەتێ عاد و سەمودی؟ فیرعەن و ملەتێ لوطی؟ کانێ زوردار و مەزنێن قورەیشان؟ هەمی ژ ناڤ چوون، و ئەڤا مایە د ناڤ دا ناڤودەنگێن پێغەمبەران و پەیاما وانە!!

(القدیر) خودایێ مەزن خودان شیانەکا بێ سنورە، ئەو خودایێ حەز ژ مە دکەت و داخازا وێرەکیێ و بەردەوامیێ و داهێنانێ ژ مە دکەت، دا کو د دونیایێ دا سەرکەفتنەکا مەزن بدەتە مە و ل روژا قیامەتێ ژی باشترین خەلات بدەتە مە.

خودایێ مەزن دبێژیت: ﴿ يَٰبُنَيَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأۡمُرۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَٱنۡهَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَٱصۡبِرۡ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنۡ عَزۡمِ ٱلۡأُمُورِ ﴾ [لقمان: ١٧].

(ئەی کوڕێ من تو نڤێژێ ب دورستی بکە، وفەرمانا ب باشییێ بکە، وپاشڤەلێدانا ژ خرابییێ بکە، وتو خۆ ل بەر وێ نەخۆشییێ بگرە یا سەرا ڤێ چەندێ دئێتە سەرێ تە، وتو بزانە کو ئەڤ شیرەتە ئەون یێن خودێ فەرمان پێ کری ویێن دڤێت مرۆڤ یێ لێ مجد بیت)

ژ بەربکە و بینە بیرا خو

گەشتا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) و سەرکردایەتیا ژیانێ ب پرسیارا بهێت دێ یا بەردەوام بیت:

ئەگەر خەلکی هزرا مە رەدکر ئەم چ بکەین؟ و چارەیێن کریاری چنە بۆ دەربازبوون ژ حالەتێ رەدکرنێ؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

ئەو رێگرێن بەرامبەری رازیبوونا هزرێن نوی ل دەڤ خەلکی:

هەر ل سەردەمێن دەسپێکێ پتریا خەلکی یێن ل سەر هندێ رابووین کو هزروبیرێن نوی رەدبکەن، خۆ هەتا پشتی راستیا وێ هزروبیرێ و راستگوویا خودانێ وێ ژی بۆ دەربکەڤیت، ئەرێ ب هزرا تە ئەگەرێن ڤێ چەندێ چنە؟

١. ڤان ئایەتێن دهێن بخینە دا کو ئەگەرێن رەدکرنێ و رازینەبوونا خەلکی بزانی، و بۆ زانینا وان تەفسیرەکا قورئانێ یا ب ساناهی بخوینە.
٢. سەحکە ئەوان کەسێن دبنە رێگر د مللەتێن بەرێ دا.
٣. ناڤونیشانەکێ گونجای بۆ ڤان ئەگەرا بدانە.
٤. پاشی وان ئەگەران رێزبکە ل دویڤ گرنگیا وان.

ئایەتێن قورئانێ	مللەتێن پێغەمبەران	ئەگەرێن رەدکرنێ	رێزبەندی
لَئِنِ ٱتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ	فیرعەون و دیڤکەتێن وی	دیڤچوونا داب و نەریتێن باب و باپیران	01
قَالُواْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ	قەومێ شوعەیبی	ترس ژ هێزا دەسهەڵاتێ	02
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم فَمَاذَا تَأْمُرُونَ	قەومێ لوطی	ترس ژ دەستدانا دەستکەفتێن ماددی	03
أَخْرِجُوهُم مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ	قەومێ ئیبراهیمی	بەرگریکرن ژ ئاراستێن کومەڵایەتی	04
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً	سەمود قەومێ سالحی	بەردەوامبوون ل سەر حەز و خرابیێ	05
وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ ٱلرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ	عاد قەومێ هودی	کارنەکرنا ب هزرێ و بێ عەقلی	06
فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّواْ ٱلْعَمَىٰ عَلَى ٱلْهُدَىٰ	قەومێ نوحی	خۆ مەزنکرن و خۆ سەردابرن	07

تێبینیەکا گرنگ:

قورئانا پیروز ئەو چەندە یا دیار کری کو پێغەمبەرێ مە (ﷺ) ژ بەر گەهاندنا پەیاما خودایێ مەزن بو هەمی جیهانێ، یێ توشی ڤان هەمی رێگران بووی، و هەمی ئەو رێگرێن هاتینە بەر سینگی ژلایێ مللەتێ وی ڤە بوون.

بو خاندنێ

ئەزموونەکا نەخوش د گەل رەدکرنێ دا

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

﴿ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ أَنۡ أَنذِرۡ قَوۡمَكَ مِن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ١ قَالَ يَٰقَوۡمِ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ٢ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ٣ يَغۡفِرۡ
لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُؤَخِّرۡكُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٍۚ إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُۚ لَوۡ كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٤ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوۡتُ قَوۡمِي لَيۡلٗا وَنَهَارٗا ٥ فَلَمۡ يَزِدۡهُمۡ دُعَآءِيٓ إِلَّا فِرَارٗا
٦ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوۡتُهُمۡ لِتَغۡفِرَ لَهُمۡ جَعَلُوٓاْ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِمۡ وَٱسۡتَغۡشَوۡاْ ثِيَابَهُمۡ وَأَصَرُّواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ ٱسۡتِكۡبَارٗا ٧ ثُمَّ إِنِّي دَعَوۡتُهُمۡ جِهَارٗا ٨ ثُمَّ
إِنِّيٓ أَعۡلَنتُ لَهُمۡ وَأَسۡرَرۡتُ لَهُمۡ إِسۡرَارٗا ٩ فَقُلۡتُ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارٗا ١٠ يُرۡسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيۡكُم مِّدۡرَارٗا ١١ وَيُمۡدِدۡكُم بِأَمۡوَٰلٖ وَبَنِينَ وَيَجۡعَل لَّكُمۡ جَنَّٰتٖ
وَيَجۡعَل لَّكُمۡ أَنۡهَٰرٗا ١٢ مَّا لَكُمۡ لَا تَرۡجُونَ لِلَّهِ وَقَارٗا ١٣ وَقَدۡ خَلَقَكُمۡ أَطۡوَارًا ١٤ ﴾

سُورَةُ نُوح من الآية 01 إلى الآية 14

ئەڤ سورەتە ئەزمونەکا گەلەک سەیر یا رەدکرنێ بۆ مە ڤەدگوهێزیت، کو سەروەرێ مە نوحی(علیه السلام) یا د گەل ملەتێ خۆ دیتی، کو ب هنارتنا ژ دەڤ خودێ دەست پێ دکەت، دا کو گەلێ خۆ ژ سزایێ روژا دوماهیێ رزگار بکەت، ئەگەر هات و ئەو ل سەر شرکێ و هەڤپشکیا بوو خودێ د بەردەوام بوون... پاشی نوح دەست ب لڤینێ و گەریانێ دکەت د ناڤ گەل و عەشیرەت و کەسێن نێزیک دا ب داهێنانەکا مەزن کو بانگەوازیا وان دکر ب عەقل و دلی بو بنەمایێن جوان و بەرژەوەندیان، بانگەوازیا وان دکر ب ڤەشارتی و ئاشکەرا، ب شەڤ و روژ....

بەلێ ملەتێ وی ئەو دەرفەت نەدایێ دا کو پروژێ خۆ بو وان دیار بکەت، بەلکو خۆ دەرفەت نەدا نەفسێن خۆ کو هزر تێدا بکەن، و رێک نەدا گوهێن وان حەقیێ گوهلێ ببن و چاڤێن وان حەقیێ ببینن، و ئەڤە هەمی ل دەمەکی کو نوح (علیه السلام) داخازیەکا هندە مەزن و ب ترس ژێ نەکریە، وەکی

دانا پارە و مالی یان فیداکرنا گیانی، بەلکو ئەوا وی دڤیا ب تنێ پەرستنا خودێ ب تنێ بوو بێ شریک و تەوبە بکەن و بزڤرنە لایێ خودێ کو ئەڤە ژی هەر د بەرژەوەندیا وان ب خۆ دا بوو.

ئەڤ هەمی رەدکرنا ب رەقی و ب عیناد یا مللەتێ نوح (علیه السلام) ژ بەر چ بوو؟ ئەڤە سەرەرای هندێ کو ئەڤ ئاگەهداریە گەلەکا شدیای بوو، ئەڤە د دەمەکی دا کو ئەم د ڤی سەردەمی دا دبینین دەستهەلاتێن ب هێز بودجەیێن خەیالی و مەزن بۆ دابینکرنا ئامیرێن ئاگەهدارکرنێ دمەزێخن، دا کو ل دەمێ رویدانێن بیڤەلەرز و توفانا هشیار بکەن، و توشی زیانێن مەزن نەبن.

ئەو مللەتە چەند زەرەرمەند بوون یێن دەرفەتا خێر و باشیێ ژ دەستێ خۆ کری، و ئەو دەرفەتە هاتبوو بەردەرگەهێ مالێن وان، ئەوان چەند خۆ مەزندکر و د دفن بلند بوون ل وی دەمێ حەقی و راستی قەبیل نەکری... ب راستی خۆ مەزنیا وان هەم ب سیفەتێ خۆ مەزنیێ و هەم ژی بێ عەقلی و نەزانین تێدا بوو، لەوا بێ بەش بوون ژ هەلکێشانا بایێ راستی و باوەریێ، و ب ڤێ چەندێ ژی خو توشی ژ ناڤچوونێ کرن، چونکی ژ هەژی ڤی سزای بوون..

و ئەڤە چەندا ب زەحمەت و گران بۆ ل سەر نوح (علیه السلام) و چەندا نەخوش و ب ئازار بۆ ل سەر دلێ وی کو بانگەوازیا وی بهێتە رەدکرن ژ لایێ مللەتێ وی ڤە، بەلێ بێ گومان هەمی گاڤان رەحمەت و باشیا مروڤێن چاک گەلەکا بەرفرەهە.... خودایێ مەزن ل چەند جهەکێن دی یێن قورئانێ دا بەحسێ وێ چەندێ دکەت کو ئەڤ بانگەوازیە بۆ ماوێ نەهە سەد و پێنجی ساڵان یا بەردەوام بوو، و د ڤی ماوەی دا نوح (علیه السلام) یێ بەردەوام بۆ ل سەر بانگەوازیا رێکا خودێ، و ب تنێ ئەو کێمێن باوەری ب نوح (علیه السلام) ئینای رزگار بوون ژ توفانێ.

ئەڤە ژی ژ بەرکو مەسەلە نە د هندێ دا یە کا ئەنجام چەند دمەزنن یان کا دەم چەندە، بەلکو مەسەلە هەست وسوز لڤینێن جوان یێن بانگخوازی و وی کەسی نە یێ ب رولێ چاککەری ڕادبیت.

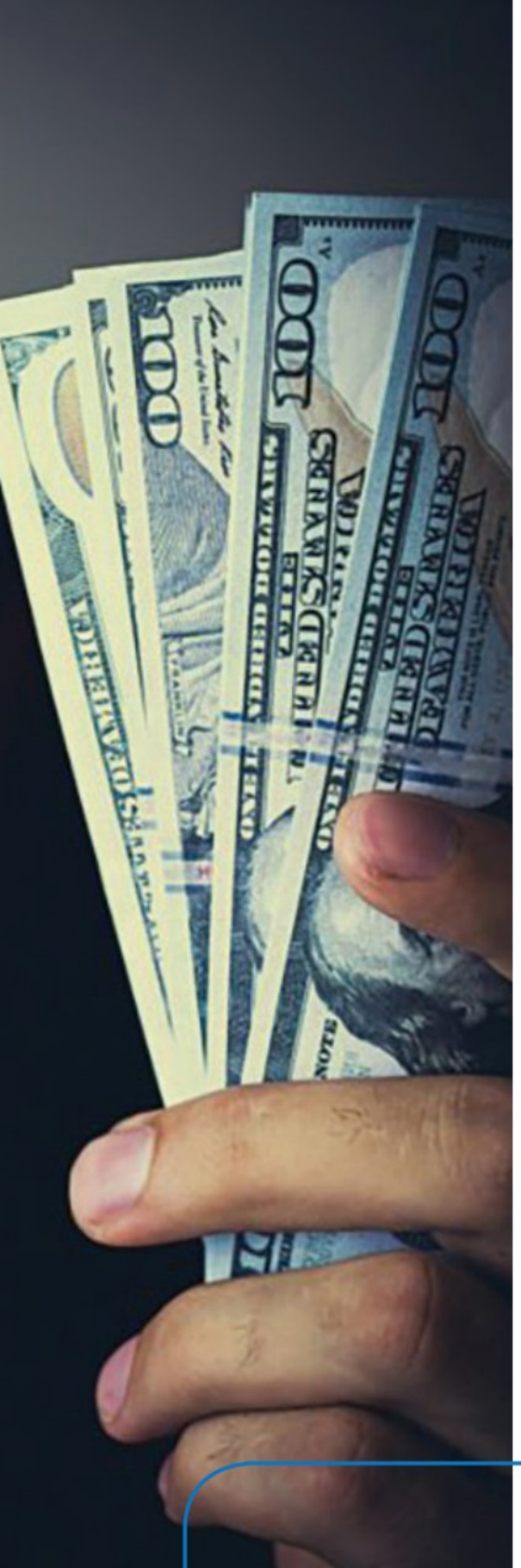

وانا هەشتێ

هەلویستێ قورەیشییا بەرامبەر بانگەوازیا ئیسلامێ

(رەفتارکرن د گەل ڕەدکرنێ)

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

ئەگەر تو هاتییە بێ بها کرن یان گەف ل تە کر کو تو دەستا ژ هزرا خو بەردەی،

یان خەلکی بزاڤ کرن کو گڤاشتنێ ل سەر دەستەکا تە یان تیما تە بکەن،

یان پروژێ تە کرێت کر یان ڕێگری ل تە کر... دێ چ کەی؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێگەریانەکێ د ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلى الله عليه وسلم

دەقێ ئێکێ

ڕێگرتن و ڕەدکرن ل دەف مەزنێن قورەیشییا بو بانگەشە و پەیاما ئیسلامێ و ئاداب و بنەماییێن وێ گەلەك بوون، د گەل هندێ کو وان زانین هەبوو و د شارەزا بوون د کەسایەتییا پێغەمبەرێ خودێ دا (ﷺ) و وان دزانی کو ئەو کەسەکێ ڕاستگویە، و وان زانین هەبوو ب ئیعجازا قورئانێ ژی، بەلێ د گەل هندێ وان بریار دا کو هزرا ئیسلامێ بنبڕ بکەن و نەهێلن، و ئەڤە ژی د سێ لاییێن سەرەکی دا:

١_بێ ڕوومەتکرن وبێ ڕێزی کرن ل بەرامبەر خودانێ هزر وبیرێ و بزاڤا ڕاوستاندنا لڤینێن وی.

٢_کرێتکرنا هزرا وێ وقەدەغەکرنا خەلکێ سادە کو ڕەفتارێ د گەل موسلمانا بکەن و تێکەل ببن.

٣_تەپەسەرکرنا موسلمانا و دەرێخستنا وان ژ جڤاکی و ڕەڤاندنا وان ژ سەرئێخستنا هزرا ئیسلامێ.

ئەگەر تو ل جهێ سەروەرێ مە پێغەمبەری بایە (ﷺ) دا چەوا سەرەدەریێ د گەل ڤان ڕەفتارا کەی

ل بەرسڤا دروست بگەرە:

- ☐ پاشئێخستنا ئاشکەراکرنا بانگەوازیا ئیسلامێ بو دەمەکێ وەسا کو ڤێ بانگەوازێ ڕەدنەکەن.
- ☐ گوهرینا جهێ بانگەوازێ چونکی (مەککەھـ) نە باژێرەکێ گونجای بوو بو بانگەوازیا ئیسلامێ.
- ☐ دا بەردەوام بم د گازییێ دا بەلێ ب هشیاری.
- ☐ دا کار کەم بو ب دەست ئێخستنا هێزەکێ د زیترین دەم دا.
- ☐ .....

دەقێ دووێ

قورئانا پیروز ڕەفتارا وان تومار کر دەمێ بێ باوەران ترانە ب پێغەمبەری (ﷺ) دکرن و کێم دکرن و ب درەو دەردئێخست، و مەرەما وان ب ڤێ چەندێ ئەو بوو کو لڤینا پێغەمبەری (ﷺ) د گازیا ئیسلامێ دا ب ڕاوەستینن و کارێ وی لاواز بکەن و ئەو موسلمانێن د گەل وی دا کو باوەری ئینای کێم بکەن و بشکێنن، ڤێجا وان دهاڤێتە پێغەمبەری (ﷺ) ب تومەتەکا کێم و بێ بها تومەتبار کر ب ڕەنگەکێ بەردەوام و دووبارە، و گەلەك جار گازی وی دکر ب دیناتییێ، وەکی قورئانا پیروز دیار کری ﴿ وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِي نُزِّلَ عَلَيۡهِ ٱلذِّكۡرُ إِنَّكَ لَمَجۡنُونٞ ﴾ [الحجر:6]، ئانکو: (و ئەوێن موحەممەد (ﷺ) درەوین دەرێخستی ب یاریکرن ڤە گوتن: ئەی ئەوێ قورئان بو هاتییە خوارێ هندی تویی عەقلێ تە نەمایە و تو یێ دینی)و پێغەمبەر (ﷺ) وەسف دکر ب سێربەندیێ (سحرێ) و درەوینییێ:: ﴿وَعَجِبُوٓاْ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡۖ وَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٞ كَذَّابٌ ﴾ ئانکو: (و ئەڤ کافرە عەجێبگرتی مان کو خودێ مروڤەك بو وان هنارتی دا بەرێ وان بدەتە خودێ ووان ژ عەزابا وی ب ترسینیت، و وان گوت: ئەڤە نە پێغەمبەرە بەلکی د گوتنا خو دا ئەو مروڤەکێ درەوینە، وی سێربەندی یا ل ملەتێ خو کری)

هەتاکو ڤی تشتی کارتێکرن ل پێغەمبەری (ﷺ) کری، ئەو پێغەمبەرێ شەرمین و مەرد و خودان نەفسەکا عەزیز، ئەو پێغەمبەرێ کو د ناڤ ملەتێ خو دا ب ناسناڤێ (الصادق الأمین_راستگویێ دەستپاك)هاتییە ناڤکرن، وەکی خودایێ مەزن دبێژیت﴿ وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدۡرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴾ [الحجر:97] ئانکو: (و ب ڕاستی ئەم دزانین کو سینگێ تە تەنگ دبیت _ئەی موحەممەد_ ژ بەر وێ گوتنا بوتپەرێس _موشرك_ د دەر حەقا تە و گازییا تە دا دبێژن).

ئەگەر تو ل جهێ پێغەمبەری بای (ﷺ) دا چەوا بەرسڤا ڤان ئیهانە وکێمکرنا بەردەوام دەی

ل بەرسڤا دروست بگەرە:

- ☐ _دا ژ کافران تورە بم و دوعا لێ کەم کو خودێ وان ژ ناڤ ببەت.
- ☐ _دا بەردەوام بم د بانگەوازیێ دا سەرەرای ئەزیەت و نەخوشیێن وان دگەهاندنە من.
- ☐ _هەر کەسێ ترانە ب من کربان و شکاندبام، دا ئەز ژی کێم و کاسیێن وی د ناڤ هەمی خەلکی دا بەلاڤ کەم.
- ☐ _دا خو ژ وان هەلویستا دەمە پاش یێن کو ئەز تێدا هاتبامە شکاندن، و ل جهێن گشتی من بانگەوازی نەدکر.
- ☐ _دا ب ئامادەبوونا هەڤالێن خو بانگەوازیێ کەم دا کو وان خرابی و نەخوشی ژ من دابانە پاش.
- ☐ _دا بزاڤێ کەم هەست وسوزا بەشەکی ژ مەزن و دەستهەلاتدارێن وان ب دەست خو ڤە ئینم، دا کو ئەزیەت و نەخوشیێن قورەیشیێن دی ژ من دابا پاش.
- ☐ .....

دەقێ سێێی

موشرکان زانی کو موعجیزا قورئانا پیروز وکارتێکرنا وێ یا ب هێز ل سەر دل و دەروونێ خەلکی گەلەك بوو، ڤێجا دەمێ وان ئەڤە زانی بزاڤ کرن کو ڕویێ خەلکی ژێ وەرگێرن و گوهدارییا وێ نەکەن، هەر دەمێ وان دیتبا کو پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) خو ئامادە کربا بو بانگەوازیا ئیسلامێ یان خواندنا قورئانێ ئەو دا هێن خەلکێ ڤێکرا بەردەن وقێری وفیتکان و هەوار کەن و سترانا بێژن و ترانا کەن، وەکی خودایێ مەزن ئەڤ چەندا وان دکر بومە گوتی ﴿وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَسۡمَعُواْ لِهَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ وَٱلۡغَوۡاْ فِيهِ لَعَلَّكُمۡ تَغۡلِبُونَ﴾ [فصلت:26] ئانکو: (وکافران شیرەت ل ئێک و دوو کرن و گوتن: هوین گوهدارییا ڤێ قورئانێ نەکەن، وپێگیرییا ب فەرمانێن وێ نەکەن، ودەمێ موحەممەد قورئانێ دخوینیت هوین دەنگێ خو ب قێری وهەوار وفیتکان ل سەر دەنگێ وی بلند کەن دا هوین بشێنێ، و بەلکی ئەو خاندنێ بەس کەت)

هەتا کو پێغەمبەر (ﷺ) نەشییای قورئانێ بخوینیت د ناڤ دیوانا وان دا هەتا دوماهیێن سالا پێنجێ ژ پێغەمبەرینییا وی و ئەڤ چەندە ژی ب شێوەکێ ژ نیشکەکێ ڤە دکر دا کو مەزنێن قورەیشیا هەست پێ نەکەن.

و نەضرێ کورێ حارثی ئێك ژ شەیتانێن قورەیشییا بوو، تشتێ مروڤ ژێ حێبەتی مابا وی بو وان ڤەدگێرا، و وی گەلەك ژ چیروکێن پاشایێن فارسییا دزانی، ڤێجا ئەگەر پێغەمبەر (ﷺ) ل دیوانەکێ ڕوینشت با بو بیرئینانا خودێ و بانگەوازی کرنا ئیسلامێ، (نەضر) دا هێت و ل پشت وی دا بێژیت: سویند ب خودێ گەلی قورەیشییان ئەز دێ بو هەوە یا باشتر بێژم ژ وێ یا موحەممەد بو هەوە دبێژیت، و پاشی دا بو وان بەحسا پاشا و مەلکێن فارسییا کەت (روستەم و ئەسفەندیاری)، و پاشی دا بێژیت: ب چ تشتی گوتنا موحەممەدی ژ یا من باشترە؟ و ژ بەر ڤێ یا وی دکر ئەڤ گوتنا خودێ هاتە خار: ﴿وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡتَرِي لَهۡوَ ٱلۡحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ مُّهِينٞ﴾ [لقمان: 6] :ئانکو: (و ژ مروڤان هەیە یێ گوتنا بێ خێر دکڕیت _وئەو گوتنەکە یا کو خودانێ خو ژ گوهدارییا خودێ بەرزە دکەت_ دا مروڤان پێ ژ ڕێکا هیدایەتێ وەرگێریتە ڕێکا سەرداچوونێ، و ئەو ترانان بو خو ب ئایەتێن خودێ دکەت، ئەوان عەزابەکا کو پێ ڕەزیل ببن بو هەیە).

ئەگەر تو ل جهێ سەرەوەرێ مە پێغەمبەری بای (ﷺ) دا چەوا گازییا خو گەهینی د ناڤ ڤان کاودانا دا

بەرسڤا دروست بهەلبژێرە:

- ☐ _دا ژ وان ژێدەرێن تێکچووی و ئالۆز خو ڤەدەر کەم و دا ل جهەکی گەرییم یێ دویر ژ وێ قەرەبالغێ.
- ☐ _دا د گەل تاکە کەسان ڕوینم و گازیا خو گەهینم ومن بانگەشە ب دەنگەکێ بلند نە رادگەهاند ل جهێن گشتی.
- ☐ _دا بەردەوام بم د بانگەوازیێ دا سەرەرای وی بارودوخێ بەرتەنگ.
- ☐ .....

دەقێ چارێ

بـێ بـاوەر نەشـیان هەڤرکیـا ڕوناهییـا ئیسـلاما ڕاسـت وراسـتییا وێ یـا ئاشـکەرا بکـەن، ڤێجـا دەمـێ ئـەو نەشـییان ڕابـوون قەسـتا گومانـان کـر کـو گومانـان ل دۆر ڕاسـتییا ئیسـلامێ وپێغەمبەرینییـا پێغەمبـەری چێکـەن ب دروسـتکرنا درەوان و بـێ بەختییـان، ب ڕەنگەکـێ وەسـا کـو چ ڕێکەکـێ بـو خەلکـی نەهێلـن، وکـو چ دەلیڤـە نەمینیـت ئـەو هـزرێ د بانگەشـا پێغەمبـەری دا (ﷺ) بکـەن، ڤێجـا وان ل دەربـارەی قورئانـێ دگـوت: ﴿أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍ﴾ [الأنبياء:5] ئانکـو: (بەلکـی کافـران بـاوەری ب قورئانـێ نەئینـا ڤێجـا هنـدەك ژ وان گـوت: ئـەو هنـدەك خەونێـن تێکەلـن چ ڕاسـتی بـو نینـن) کـو دگوتـن: موحەممـەدی ئـەڤ خەونـە ب شـەڤ ددیـتن و ب ڕوژێ دخوانـدن. یـان ژی د گوتـن:﴿ بَلِ ٱفْتَرَىٰهُ ﴾[الأنبياء: ٥]ئانکـو: (هنـدەکا گـوت: ئـەو هنـدەك گوتنێـن چێکـری و درەون و ئـەو نـە وەحییـە)، و دگوتـن: ﴿إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٌ﴾ [النحل: ١٠٣], ئانکـو: (هنـدی پێغەمبـەرە قورئانـێ ژ مروڤەکـێ ژ دوونـدەهـا ئادەمـی وەردگریـت) و دگوتـن: ﴿إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ ٱفْتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ﴾ [الفرقان: ٤]. ئانکـو: (وئەوێـن کوفـر ب خـودێ ئینـای گوتـن: هەمـا ئـەڤ قورئانـە درەوەك وبـێ بەختییەکـە موحەممـەدی ژ نـك خـو چێکـری، وهنـدەك مروڤێـن دی هاریکاریـیا وی ل سـەر چێکرنـا وێ کرییـە، ب ڕاسـتی وان زوردارییـەکا کرێـت ودرەوەکا ئاشـکەرا کـر، چونکـی قورئـان نـە ئـەوە یـا مروڤـەك بشـێت چـێ کـەت.) ﴿ وَقَالُوٓا۟ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ٱكْتَتَبَهَا فَهِىَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴾[الفرقان:5] ئانکـو: (و وان د دەرهەقـا قورئانـێ دا گـوت: ئـەو چیڤانوکێـن پێشـینانە یێـن کـو د کتێبێـن وان دا هاتیـن، موحەممـەدی بـو خـو ل بـەر نڤیسـییە، ڤێجـا سـپێدە وئێڤـاران بـو وی دهێتـە خوانـدن)

و دگوتـن کـو هنـدی پلەیـا پێغەمبەرینییـێ یـە مەزنـترە ژ هنـدێ کـو بهێتـە دان (پێـش کێشـکرن) بـو مروڤەکـی، ئەگـەر پەیامـا خـودێ کـو بـو مروڤـان هاتبـا دان، مـا خـودێ کەسـێ دی ژ ڤـی ئێتیمـی پێڤەتـر نەددیـت هەتاکـو پەیامـا خـو پـێ بدەتـە گەهانـدن؟، مـا دا چـەوا خـودێ مەزنێـن ئەهلـێ مەککەهـێ و تائیفـێ هێلیـت و پێغەمبەرینییـێ دەتـە ڤـی کەسـێ هـەژار؟ ﴿ وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴾ [الزخرف:31].ئانکـو: (و ئەڤـان موشرکێـن قورەیشـییان گوتـن: ئەگـەر ڕاسـتە ئـەڤ قورئانـە ژ نـك خـودێ یـە، پـا دێ بـلا بـو زەلامەکـێ مـەزن هاتبـا ژ خەلکـێ ئێـك ژ ڤـان هـەردوو باژێـران: (مەککەهـێ) یـان (طائیفـێ))

تو دا چەوا بەرسڤا ڤان گومانان دەی

بەرسڤا دروست بهەلبژێرە:

- ☐ _دا پشت دەمە هەمی ڕەخنە و گومانێن وان.
- ☐ _ئەز ژی دا یاری و ترانا ب وان کەم وەکی چەوا وان یاری و ترانە ب پەیاما ئیسلامێ و خودانێن وێ کری.
- ☐ _دا بەرسڤا هەمی گومانان دەم، بەرسڤەکا ئەقلی و ب هێز.
- ☐ .....

دەقێ پێنجێ

ڤێ جارێ خودان دەستهەلاتا قەستا کەسێن هەژار و لاواز کر ئەوژی ب ڕێکا بکارئینانا هێزێ بەرامبەر وان دا کو قەناعەت وباوەرییا وان ب زوری بگوهورن، ودەستپێکر ب ئازار دانا موسلمانان ژ هەمی لایان ڤە، ئابوری، کومەلایەتی، خێزانی... دا کو نەچار بکەن کوفرییێ ب دینێ ئیسلامێ بکەن.

ئەبوو جەهلی ئەگەر گوهـ لێ ببا کو ئێك ژ کەسێن خودان ڕێز و رویمەت یێ موسلمان بووی دا گەفێ لێ کەت کو دێ زیانەکا مەزن گەهتێ ئەگەر دەستا ژ باوەرییا خو نەبەردەت، و ئەگەر کەسەکێ لاواز با دا ئازار دەت، ڤێجا موسلمان _ب تایبەت کەسێن هەژار و لاواز_ گەلەك ئازار وئەشکەنجە ددان و ب گەلەك ڕەنگێن ئازاران ئەو ئازار ددان وەکی خشاندنا وان ل سەر خیزێ گەرم و هێلانا وان ل بەر گەرمێ و جەلدەدانا وان و تێهنی کرنا وان.

ئەگەر دەستەکا تە یان تیما تە یا کو د گەل تە، کەفتبا بەر ڤێ زورداریێ، دا ل پێناڤ وان چ کەی

بەرسڤا دروست بهەلبژێرە:

- ☐ _دا فەرمانێ ل وان کەم کو بەرەڤانیێ ژ خو بکەن و وەکی وێ زورداریا ئەو دکەن ل وان بزڤرینن.
- ☐ _دا داخازێ ژ وان کەم کو سەبرێ بکێشن، و چاڤەرێ سەرکەفتن و خەلاتی بن ژ خودێ.
- ☐ _دا داخازێ ژ وان کەم کو خو د گەل بێ باوەران بگونجینن وهەر چ تشتێ وان ڤیابا بو ئەنجام بدەن هەتاکو سزا و ئازار ژ سەر وان ڕابا.
- ☐ .....

دەقێ شەشێ

سەروەر و پێغەمبەرێ مە (ﷺ) کەسەکێ مێرخواس و جوامێر بوو، و د گەل هندێ ژی کو ئەو بڕازایێ ئەبوو طالبی بوو، کو ئەو ئێك ژ زەلامێن مەککەهێ بوو یێن کو ڕێز و جهێ خو یێ تایبەت هەی ل باژێرێ مەککەهێ، ڤێجا مەزنێن قورەیشییان هاتنە دەف وی و گوتنێ: ئەی ئەبوو طالب هندی توی تە بهایێ خو و جهێ خو یێ تایبەت د ناف مەدا یێ هەی، مە داخواز ژ تە کربوو کو تو کورێ برایێ خو پاشڤە لێدەی ژ وی تشتی یێ ئەو دکەت کو بەلاڤکرنا ئیسلامێ یە، بەلێ تە چ بو مە نەکر، و هندی ئەمین سویند بیت ب خودێ کو ئێدی ئەم سەبرێ ل سەر ڤێ چەندا چێدبیت نەکێشین ژ کێم کرن و ترانە پێکرنا باب و باپیرێن مە، کو ئەو ب نەزان قەلەم ددەت، و عەیبدارکرنا خوداوەندێن مە، ڤێجا یان تو وی بڕاوەستینە ژ ڤێ چەندا ئەو دکەت، یان ژی ئەم هەمی دێ بینە کومەك و تو و ئەو دێ بنە کومەك هەتا ئێك ژ هەردوو کوما یادی ژ ناڤ دبەت.

ئەڤ گەفا دژوار ل سەر دلێ ئەبوو طالبی مەزن بوو، ژ لایەکێڤە کو مللەتێ وی ژ وی دویر ببیت و دوژمناهییا وی بکەن، و ژ لایەکێ دی پێ نەخوش ببوو کو ئەو پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ڕادەستی مەزنێن قورەیشییان بکەت و پشتا وی بەردەت.

ئینا کەسەك فرێکرە د دویڤ پێغەمبەرێ خودێ ڕا (ﷺ) و گوتێ: (ئەی کورێ برایێ من، هندی مللەتێ تەیە هاتبوونە نك من و ئەڤ تشتە و ئەڤە گوتنە من، ڤێجا تو ب ڕاوەستە ل سەر وێ یا تو دکەی ژ بەر خو ژی و من ژی، و وی باری ل من نەکە یێ کو ئەز نەشێم هەلبگرم)، ڤێجا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) هزرکر کو مامێ وی یێ لاواز بووی ژ هندێ کو ئێدی پشتا وی بگریت، و پێغەمبەری (ﷺ) گوت: (ئەی مامێ من، سویند ب خودێ ئەگەر ڕوژێ بکەنە د دەستێ من یێ ڕاستێ دا و هەیڤی بکەنە د دەستێ من یێ چەپێ دا، دا کو ئەز دەستا ژ ڤێ ئیسلامێ بەردەم، ئەز وەناکەم و دەستا ژێ بەرنادەم، هەتا کو خودێ ڤی دینی ب سەر دئێخیت، یان من د ڕێکا وی دینی دا ژ ناڤ ببەت) پاشی ڕوندکێن پێغەمبەری (ﷺ) هاتنە خار و کرە گری و رابوو دا کو بچیت، ڤێجا دەمێ پشتا خو دایە ئەبوو طالبی، وی گازی کرێ، دەمێ لێ زڤری گوتێ: (ئەی کورێ برایێ من، هەرە و وێ بێژە یا تە دڤێت، ئەز ب خودێ کەمە ئەز تە نادەمە دەست کەسەکێ و پشتا تە بەرنادەم).

ئەگەر ئەڤ هەمی بەرتەنگی و نەخوشییە ب سەر تە دا بهێن، ئەرێ دێ بەردەوام بی د پروژێ خو دا

بەرسڤا دروست بهەلبژێرە:

- ☐ _دێ ڕاوەستم هەتا کو بارودوخ باش دبیت.
- ☐ _دێ بەرەڤانییێ ژ خو کەم، و دێ بەرسڤا هەر کەسەکی دەم یێ کو د ڕێکا من دا ب ڕاوەستیت.
- ☐ _دێ هندەك ژ هزرێن خو گهورم یان پاشئێخم هەتا وی دەمێ کو دژایەتی و رەدکرنا کوما من ب دوماهی دهێت.
- ☐ _دێ بەردەوام بم ل سەر پروژەی، و هەمی وان ڕەخنا پشت گوهـ هاڤێم، و پروژێ من پێدڤی ب چ ببیت دێ ئەنجام دەم.
- ☐ .....

چەنـد پـروژە مەزنـتر و تـژی حـەز و هیڤیـتر بیـت کەسـێن حەسـید و خـودان بەرژەوەندییـان دێ پـتر دوژمناتییـێ کـەن و پـتر نەخوشـی وئاریشـا بـو تـە دروسـت کـەن.

سەرکێشـێ زیـرەك و تێگەهشـتی ل دیـڤ وێ هێـزا پەیوەندیـا وی ب خـودێ ڤـە دێ دیتنـا خـو دژوارتـر لـێ کـەت بـو پـروژەی.

نموونـا وی وەکـی نموونـا بالنـدێ ئەلهویـە هـەر دەمـێ کـو هەسـت ب مەترسـیێ دکـەت دێ دویـر کەڤیـت ژ دوژمنـێ خـو و دێ بلنـد بیـت بـەرەڤ ئاسـمانی دا کـو گوللـە وتیرێـن نێچیرڤانـا نەگەهنـێ، ئازادانـە بلنـد دبیـت و ب ئەگـەرێ دوو تایبەتمەندییـا گەلـەك ب ئـازادی ل ئاسـمانی دفریـت، ئـەوژی ئەڤەنـە: بەرێخودانـەکا تیـژ کـو وەلـێ دکـەت ئارمانجـا خـو ب ڕوون وئاشـکەرایی ببینیـت، وهەروەسـا هێـزا زەڤلـەکان وچەنـگان کـو ب ڕێـکا وان بەرهنـگاری بایێـن ب هێـز وبلنـد دبیـت.

ب کورتی

قورئانـا پیـروز ئـازار و نەخوشـیێن پێغەمبـەری (ﷺ) تومـار کـرن د گـەل دوژمنێـن مللەتـێ وی، و بـو وی ڕێکێـن بەرسـڤ دانـێ یێـن گونجـای د گەل هەر کاودانەکی دەست نیشان کرن:

- هـەر جـارەکا بـێ ڕێـزی و رەدکرنـێ پەیوەنـدی ب کەسـایەتیا وی یـا پیـروز ڤـە هەبـا، خـو ب سـەرڤە لێـدان (پشـت دان) و خواسـتنا هاریکارییـێ ب سەبر ونڤێژێ ل سەر خو فەر دکر.
- و ئەگـەر بـێ ڕێـزی و رەدکرنـێ پەیوەنـدی ب گومانـان ڤـە هەبـا ل دۆر هـزرا وی، یـا گونجایـتر ئـەو بـوو کـو بەلگەیەکـێ ئەقلـی یـێ ب هێـز بو ئینابا.
- بەلـێ ئەگـەر هەڤالێـن وی تووشـی نەخوشـی و تەنگاڤیـێ ببـان، دا سـەبر کێشـان و پێگیریکرنـەکا ب سـلامەت ژ خرابییـێ باشـترین هەلبژارتـن بیـت دا کـو سـەری نەکێشـتە جەنـگ و روی ب روی بوونـا خـودان چارەنڤیسـەکێ نەدیـار، و دا کـو نەبیتـە نەجوانکرنـا هـزرا ئیسـلامێ و ڤێجـا ببا ڕێ خوشکرن کو دوژمنان ئەو ژناڤبربان.

تێبگەهە و ببینە

- بەرسڤ دان ب بەلگێن ب هێز.
- لێگەرییان بو هندەک جهـ وژینگەهێن دی.

کرێتکرنا هزر و بیرێ و دورپێچکرنا وێ

رەفتاکرن د گەل رِەدکرنێ

راوستاندنا لڤینا خودانێ هزر و بیرێ

- پشت گوهـ هاڤێتن و ل دویڤ نەبەردان.
- پەنا برن بو سەبر و نڤێژێ.

بەرتەنگکرنا بوارێ دەستەکێ (تیمێ)

- سەبرکێشان کو بو خو ل دەف خودێ ب خێر بهەژمێری.
- دویر بوون ژ ململانا (هەڤرکیا) لایەکی.

من دڤێت ل سەر ڕێبازا پێغەمبەرێ خودێ بم (ﷺ)

هەر چەندە من چ دوژمنەك ژی نینە، ومن چ ئاریشەك ژی د گەل خەلکی نینە، هەروەسا پروژێ من ژی ناهێتە دژایەتی کرن.

ئەرێ ئەم چ بکەین؟

یا ل سەر مە پێدڤی ئەوە کو ئەم چاڤ ل ڕێك و رێبازا پێغەمبەرێ خوشتڤی (ﷺ) بکەین.

_دێ خو ل سەر هەمی شکاندن و نەخوشییا دەربازکەین ب ڕێکا بهێن فرەهی و دوعایان.

_دێ بەرەڤانییێ ژ پروژە و هزرێن خو کەین ب ڕێکەکا بەردەوام و وەسا کو قەناعەت بو کەسێن بەرامبەر چێببیت (ب ڕێکا بەلگان).

_و ئەو تاکێن د گەل مە (ژ دەستەکا مە) دێ پارێزین ژ تنکژین وپاشداچوونێ (توندرەویی و توندییێ) و بێ هیڤی بوونێ.

ببینە و هزر تێدا بکە

خودایێ مەزن، خودانێ هەمی جیهانان، پێغەمبەرێ خو (ﷺ) و هەڤالێن وی ئێخستنە بەر ئازار وخرابیێن مەزنێن قورەیشییان، بەلێ نە وی بەرەڤانی ژ وان کر و نە ژی ب هێز ودەستهەلاتا خو ئەو ب سەرئێخستن، ژ بەر هندێ دا کو خودانێن پەیامێن مەزن بزانن کو هندی سەرکەفتنە یا بها گرانە بێی بزاڤ و ماندی بوون و قوربانیدان و سەبر ب دەست ڤە ناهێت ئەگەر نە، دا گەلەك ب سانەهی ب دەست مروڤی کەڤیت و ب سانەهی بەرزە بیت.

پشت ڕاست بە ئەی مروڤ کو هندی خودێ یە (السميع اللطيف) گوهدێرێ هویر بینە د هەمی کاودانان دا تە دبینیت، گوهدێرێ دوعایێن تەیە و د بەرسڤا دوعایێن تە و گازیێن تە دهێت، و دەمێ تو تەنگاڤ و لاواز ژی دبی ئاگەهـ ژ تە هەیە، وچاڤدێریا تە دکەت ب ڤەشارتی و ب هویربینی دەمێ کو تو دکەڤیە د ناڤ نەخوشییان دا و ب پشت ڕاستی دێ تە ب سەرئێخیت و بلند کەت خو ئەگەر پشتی دەمەکێ دی

ژبەربکە و بینە بیرا خو

﴿قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ ۖ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَآءَكَ مِن نَّبَإِى۟ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾﴾ [الأنعام 33 و34]

ئانکو: (ئەم باش دزانین کو درەوین دەرێخستنا مللەتێ تە بۆ تە ب سەر ڤە دلێ تە تژی خەم دکەت، ڤێجا تو بێهنا خۆ فرەهـ بکە؛ چونکی د دلێ خۆ دا ئەو تە درەوین دەرنائێخن، بەلکی ئەو باوەر دکەن تو مرۆڤەکێ ڕاستگۆیی، بەلێ ئەو ژ زۆردارییا خۆ کوفرێ ب وان دەلیلێن ئاشکەرا دکەن یێن ڕاستییا تە دیار دکەن* و ب ڕاستی کافران هندەك پێغەمبەرێن بەری تە درەوین دەرێخستبوون، ڤێجا وان بێهنا خۆ ل سەر وێ چەندێ فرەهـ کر وبەردەوامی د گازی وجیهادا خۆ دا کر حەتا سەرکەفتنا خودێ گەهشتییە وان. وچ گوهۆڕین بۆ پەیڤێن خودێ نینن. و ب ڕاستی هندەك ژ بەحسێن پێغەمبەرێن بەری تە ووێ سەرکەفتنا خودێ دایە وان، ووێ غەزەبا خودێ دارێتییە سەر نەیارێن وان بۆ تە هاتییە گوتن).

گەشتا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) و ڕێڤەبرنا جڤاکی ب پرسیارا بهێت دێ یا بەردەوام بیت:

ئەگەر زەحمەت و تەنگاڤی و فشار د گەل تە بەردەوام بوون، ئەرێ چارەسەری چییە کو ببیتە پێگوهور کو پروژێ تە دەرباز ببیت ژ سەرنەکەفتنێ، و هەروەسا دێ چەوا تاکە کەسێن دەستەکا خو ڕزگار کەی ژ خەم و بێ هیڤی بوونێ؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

موسلمانێن خوشتڤی

ل ڤێرێ سێ پینگاڤێن گرنگ یێن هەین بو بلندكرنا ئاستێ خو ل وی دەمی كو تو تووشی یاری و ترانەپێكرن و كێمكرنێ دبی:

١_قوناغا هشیاربوونێ ب دیاردا ترانەپێكرنێ: هەست كرن ب ئێشان و ئاستێ زیان و ئەزیەتێ.

٢_قوناغا ڤالاكرنا هەستێن نەرێنی: نەهێلانا هەست و ئازارێن نەرێنی یێن كو ژ ئەگەرێ ترانەپێكرنێ پەیدا بووین.

٣_قوناغا ب هێزكرنا باوەری ب خوبوونێ: دووبارە ئاڤاكرن و بلندكرنا ئاستێ خویەتییا خو، ومفا وەرگرتن ژ ئازار و ئەزیەت دیتنێ.

داخازیەك

ئەگەر ل دەمەكێ بوری كاودانەك بو تە چێبوو كو تو تووشی ترانە پێكرنێ بووی و هاتییە بێ ڕوومەتكرن ژلایێ كەسەكێ ب هێزتر ژ تە (یان ژلایێ كومەكا خراب ڤە) و ل وی دەمی كو تو نەشیای بەرسڤا وی یان وان بدەی، و ل وی دەمی تە هەست ب دل تەنگییەكا ئێكجار زوور كر، و گەلەك ب خەم كەفتی دەمێ تو تووش بوویێ...

- ب ڕەنگەكێ ئێكسەر هەستێن خو دەربڕە پشتی وێ ترانە پێكرن و بێ ڕێزییێ.
- تە چەوا ئەو هەستێن گران و ب زەحمەت بوراندن؟
- ئێكی هاریكاریا تە كر؟ یان تە كەسەك ژ هەڤالێن خو یان نیزیكێن خو ب ئاریشا خو ئاگەهدار كربوو؟
- تو چ فێربووی ژ ڤێ ڕویدانێ؟
- تە چەوا ڕەفتار د گەل وی كەسی كر یێ كو بێ ڕێزی ل بەرامبەر تە كری؟

ئەرێ ئەگەر جارەکا دی ئەڤ ئەزموونا خراب د گەل تە دووبارە بوو؟

دێ هەلویستێ تە د گەل دا چ بیت، و هەروەسا هەلویستێ تە د گەل وی کەسێ بێ رێز و ترانەپێکەر دێ یێ چەوا بیت؟

بو خاندنێ

نموونەیەك ژ چارەسەرکرنەکا خودایی

بو وی کەسێ کو پێشبینی دهێتە کرن کو دێ توشی کێمکرن و بێ رێزیێ بیت

«قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ» [الأنعام: ٣٣] تێگەهشتنا ئاریشێ و پشتنەدانا ئاریشێ

«فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ »[الأنعام: ٣٣].لاوازکرنا ئێکێ: لاوازکرنا ژێدەرێ ئەزیەت و درەوکرنا وان

«وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ»[الأنعام: ٣٤].لاوازکرنا دووێ: سڤککرنا دیتنا ئەزیەتێ و گشتی کرنا وی (کو پێغەمبەرێن بەری تە ژی وەکی ئەزیەتا تو دبینی یێن دیتین

«فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ»[الأنعام: ٣٤]. چارەسەریا کرداری، دیڤچوونا وێ و ئەنجامێن وێ

«وَلَقَدْ جَآءَكَ مِن نَّبَإِى۟ ٱلْمُرْسَلِينَ» [الأنعام: ٣٥] قەناعەت ب دروستییا چارەسەرییێ و گونجاندن و واقعی بوونا چارەسەرییێ

د ڤان ئایەتان دا خودێ دڤێت کو خەم و دل تەنگییێ ل سەر پێغەمبەرێ خو یێ بها گران سڤك بکەت، و ڤیا ئەو بێ رێزی و درەوێن ژلایێ ملەتێ وی ڤە گەهشتینێ ل سەر سڤك بکەت.

ڤێجا خودێ پێغەمبەرێ خو ئاگەهدار کر کو ئەو دزانیت کا ئەو هەست ب چ دکەت، ودزانیت ب قەبارێ وێ دل تەنگییا سینگێ وی تژی کری، و دزانیت ئەگەر هەر کەسەکێ دی ل جهی وی با دا پتر دل تەنگ بیت و ب خەم کەڤیت، و پاشی دیسان جارەکا دی ژی خودێ ڤیا کو ئەو حالێ پێغەمبەر تێدا (ﷺ) ل سەر وی سڤك بکەت ڤێجا گوتێ کو هندی گوتنێن وانن هەمی درەون و هەما ئەو ب تنێ ژ دەڤێ وان دەردکەڤیت یێ کو کار وسروشتێ وان تنێ ئینکار و کوفر کرنە، و پاشی خودێ هێش پتر ل سەر پێغەمبەری (ﷺ) سڤك کر نیشا وی دا کو ئەوا ژ ملەتێ وی دگەهتێ ژ ئەزیەت وئازاران تشتەکێ کەڤنە و هەمی پێغەمبەرێن بەری وی _سلاڤێن خودێ ل سەر هەمیان بن_ ژ لایێ ملەتێن وانڤە یێن هاتینە ئەزیەت دان و ئەو نە ئێکەم کەسە تووشی ڤێ ئەزیەتێ و نەخوشیێ بووی.

و خودایێ مەزن ئەڤ چەندە ب تنێ نەکر، بەلکو وی چارەسەرییەکا کریاری پێشکێشی پێغەمبەرێ خو کر (ﷺ)، ئەو ژی فەرمان ب بهێن فرەهیێ ل وی کر وەکی چەوا پێغەمبەرێن بەری وی بهێنا خو یا فرەهـ کری هەتا کو سەرکەفتنا خودێ هاتی، هندی خودێ یە خودانێ هزر و بیرێ ب سەردئێخیت ئەوێ کو سەبرکێش بیت، و ئەڤە سوننەتا وی یە د چێکرییێن وی دا، نە دهێتە گوهرین و نە گوهرین ب سەردا دهێت، و بو وی بەحسا چیروکێن کەسێن چاك کر یێن کو سەبر کێشای و کا چەوا ل دوماهییێ خودێ ئەو ب سەر دوژمنێن وان ئێخستن.

وانا نەهێ

مشەختبوون بو حەبەشێ و دورپێچکرنا بنەمالا هاشمی

(ئیرادا بەردەوامییێ)

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

بوچی هندەك کەس بو ب جهـ ئینانا خەونێن خو بەردەوام دبن هەتاکو دگەهنە سەرکەفتنێ ناراوەستن، وهندەکێن دی ل نیڤا ڕێکێ دمینن و دەستا ژێ بەرددەن؟

ئەو چ تشتن دبنە ئەگەر کو خەونا تە دەرباز بکەت ژ شکەستنێ، و هەروەسا دەستەکا تە ژی ژ بێ ئومێدیێ و کێم خەمیێ ڕزگار کەت؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێگەریانەکێ ل ژیاننا پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

دەقێ ئێکێ

دهێتە ڤەگێران کو صەحابییێ بەرێز خەبابێ کورێ ئەرەتی _خودێ ژێ ڕازی بیت_ دهێتە دەف پێغەمبەری (ﷺ) و ئەو یێ پالدای بوو ل بن سیبەرا کەعبێ، وخەباب ژ لایێ بێ باوەران ڤە گەلەك هاتبوو ئازار دان، و گوتە پێغەمبەری (ﷺ):ما تو بو مە دوعا ژ خودێ ناکەی؟ دەمێ خەبابی ئەڤ ئاخفتنە گوتی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) تورە بوو ناڤچاڤێن وی سوور بوون (ژ ئەگەرێ تورەبوونێ)، وگوت: (د ناڤ یێن بەری هەوە دا کەسەکی دا ئینن و ب مشارێ ئاسنی قەت کەن و گوشتێ وی و هەستێ وی ژێك ڤەقەتینن و د گەل هندێ ژی ئەو ژ دینێ خو لێڤەنەبوون، خودایێ مەزن دێ ڤی دینی تەمام کەت هەتا کو خەلك ژ (سەنعاء) دچیتە (حضرموت) و د گەل هندێ ژی ژ کەسێ ناترسیت ژبلی خودێ یان ژی ژ گورگی ل سەر پەزێ خو) و د ڕوایەتەکێ دا (بەلێ هوین لەزێ دکەن).

بوچی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) تورە بوو ژ پرسیارا خەبابی _خودێ ژێ ڕازی بیت

بەرسڤا دروستتر بهەلبژێرە:

- ☐ _چونکی خەبابی _خودێ ژێ ڕازی بیت_ خو ل بەر ئازارێن بەردەوام نەگرت، ڤێجا داخواز ژ خودێ کر کو تولێ ژ وان ڤەکەت ژ بەر وێ یا ب سەرێ وی و هەڤالێن وی ئینای.
- ☐ _چونکی خەباب _خودێ ژێ ڕازی بیت_ بێ هیڤی ببو و هزر دکر کو ئیسلام یا لاوازە، و ب بانگەوازیێ و ئاشتییانە ب سەرناکەڤیت، و دڤێت خودێ بهێتە د ناڤ مەسەلێ دا، دا کو ڤی بارودوخی بلەز نەهێلیت و ب دوماهی بینیت.
- ☐ _چونکی ئەهلێ مەککەهێ د بێ باوەر و زوردار بوون و ژ هەژی سزای بوون، و یا باشتر ئەوە کو خودێ خەلکی ژ وان ئارام بکەت.
- ☐ .....

دەقێ دووێ

زورداری و ئازاردان ژ لایێ جەسەدی ومەعنەوی ڤە د گەل هەڤالێن پێغەمبەری (ﷺ) یا بەردەوام بوو بو ماوێ چەندین هەیڤان، ل نیڤا سالا پێنجێ ژ پێغەمبەرینییێ نەخوشی ل سەر وان زێدە بوون وبێی جیاوازی، هەتا وە لێ هات کو ئیسلام کەفتە بەر مەترسییەکا مەزن کو نیزیك بوو ژ ناڤ بچیت ژ لایێ مەزنێن قورەیشییانڤە، و د وان کاودانان دا قورئان هاتە خوار وئاماژە ب مشەختبوونێ دا کو ئەوە چارەسەری:﴿لِلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٞۗ وَأَرۡضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٌۗ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجۡرَهُم بِغَيۡرِ حِسَابٖ﴾ [الزمر:10].

ئانکو: (بۆ ئەوێن د ڤێ دنیایێ دا ب باشی پەرستنا خودایێ خۆ کری باشییەك ل ئاخرەتێ -کو بەحەشتە- و باشییەك ل دنیایێ ژی -کو سەرکەفتنە- هەیە. وعەدرێ خودێ یێ بەرفرەهە، ڤێجا هوین تێدا مشەخت ببنە وی جهی یێ هوین بشێن پەرستنا خودایێ خۆ لێ بکەن، و دینێ وی ب کار بینن. ل ئاخرەتێ خێرەکا بێ حسێب بۆ وان دێ ئێتە دان یێن صەبرێ دکێشن) و پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دزانی کو (نەجاشی) مەلکێ حەبەشێ مەلکەکێ دادپەروەرە، و زولمێ ل کەسێ ناکەت، فەرمان ب موسلمانان دا کو مشەخت ببنە دەف وی، و دا کو ئیسلامێ بپارێزن ل جهەکێ دی ژبلی مەککەهێ، ڤێجا دوازدە زەلام و چوار ئافرەت مشەخت بوونە دەف وی، و ژ وان (عوثمانێ کورێ عەفانی) بوو وهەڤژینا وی (روقەیە کچا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ)، ئەو چەندەکێ ب دلخوشی مانە ل وێرێ، پشتی بورینا ماوەیەکی کو مزگینی گەهشتییێ کو ئەهلێ مەککەهێ یێن موسلمان بووین ڤێجا دەمێ وان زانی هەر ئێکسەر و بلەز زڤرین بو مەککەهێ، دەمێ گەهشتین زانین کو ئەڤ مزگینییە درەو بوو، و ب تنی مەرەما وان ئەوبوو کو وان بزڤرینن، و ل ڤێ جارێ ئەو کەسێن مشەخت بووین گەلەك ژ جارێن دی پتر هاتنە ئازاردان، دیسان پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دەستویرییا وان دا کو جارەکادی بزڤرنە حەبەشە، بەلێ ل ڤێ جارێ ژمارا وان پتربوو، هەشتێ و سێ زەلام و هەژدە ئافرەت بوون.

ئەگەر تو ل جهێ (صەحابان) هەڤالێن پێغەمبەری بای ل مەککەهێ، ئەرێ ب ڕاستی تو دا مشەخت بی بو حەبەشێ

ئەگەر بەرسڤ (بەلێ) بیت، سێ ئەگەرێن ب قەناعەت بنڤیسە:

1 - .....

2 - .....

3 - .....

دەقێ سێ

و ب ڕاستی بریارا مشەخت بوونێ بو صەحابا یا ب زەحمەت بوو، چونکی هێلانا وی واری بوو یێ کو کەس و کارێن وان و مالێن وان لێ، و دیسان مالا خودێ (بیت الله الحرام)، و هێلانا کاری و بەرەڤ باژێرەکێ دویر ژ وەلاتێ وان، کو فێری وی وەلاتی نەببوون و زمانێ وان یێ جیاواز بوو، و داب و نەریت و ژینگەها وان ب تەمامی یا جیاواز بوو د گەل یا وان... ڤێجا وان ل وێرێ ب غەریبی ژیانا خو دبرە سەری ل پێناڤ چارەنڤیسەکێ نەدیار.

دەمێ بێ باوەران زانی کو ئەو ل حەبەشە ب تەناهی یێ دژین ب مال و حال و دینێ خوڤە ڕابوون دوو کەسێن شاهرەزا هەلبژارتن و ب کومەکا دیارییێن گران بها ڤە فرێکرنە دەف نەجاشی وبەتاریقییا (کو ئەڤە پلەیەکە ددەنە زانا وشارەزایێن فەلا)، دا کو هزرا نەجاشی دەربارەی وان موسلمانێن مشەخت بووین تێك بدەن و ژ ئەردێ خو بکەنە دەر... ڤێجا چوونە دەف نەجاشی و دیاری پێشکێشی وی کرن و پاشی چەند گوتنەکێت زێدە و چ ڕاستی بو نەی دەربارەی ئیسلامێ و وان موسلمانێن مشەخت بووین بو نەجاشی گوتن دا کو د چاڤێ وی دا کێم بکەت، و پاشی داخواز ژ نەجاشی کرن کو ئەو وان موسلمانان ڕادەستی وان بکەت، و ل وی دەمی کەسێن بەتریقی ژی پشتا وەفدا قورەیشییا دگرت، بەلێ مەلکێ دادپەروەر (نەجاشی) ڕازی نەبوو کو ئەو وان ڕادەست بکەت ل بەری کو ئەو گوهدارییا وان موسلمانان ب خو بکەت، و پاشی فەرمان دا کو موسلمانان ئامادە بکەت ل دیوانێ، و (جەعفەرێ کورێ ئەبوو تالبی) وەك نوێنەرەك بو موسلمانان ئاخفت، و وی بابەتێ ئیسلامێ ب تازەترین و جوانترین ڕەنگ پێشکێشکر و دەستپێکا سورەتا (مریم) بو خواند.

ڤێجا دەمێ نەجاشی و رەوشەنبیرێن وی گوهـ ل خواندنا قورئانێ بووین کرنە گری، پاشی (عەمرێ کورێ عاصی) دڤیا وان شەرمزار بکەت و بێختە تەنگاڤیێ، گوت: هندی موسلمانن دەربارەی (عیسایێ کورێ مەریەمێ سلاڤ لێ بن) گوتنەکا مەزن دبێژن، نەجاشی دووبارە هنارتە ب دویڤ وان ڕا و پرسیارا مەسیحێ کورێ مەریەمێ ژێکر، دەمێ هاتییە دەف وی وپرسیار ژێکری، گوتێ: ئەم ل دەربارەی عیسای _سلاڤ لێ بن_ هەر وێ دبێژین یا کو پێغەمبەرێ مە (ﷺ) بو مە گوتی، ئەو بەندەیێ خودێ یە وپێغەمبەرێ وی یە و خودێ ئەو ئافراندییە ب پفکرنەکێ کو ب فەرمانا خودێ جبریلی پفکری، وخودێ ئەو ب وێ پەیڤێ ئافراندییە یا کو وی جبریل بو مەریەمێ پێ هنارتی (ئەو پەیڤ ژی ئەڤەیە: کن_ئانکو: ببە)، نەجاشی باوەر ژ وان کر و پاشی گوتە وان (موسلمانان): هەرن هوین د ناڤ ئەردێ من دا دئێمن و پاراستینە، وهەر کەسێ گوتنەکێ بێژیتە هەوە دێ وی سزادەین، من نەڤێت من چیایەك ژ زێری هەبیت بەرامبەر کو زەلامەکێ ژ هەوە ئازار بدەم.

تو چ فێربووی ژ ڤێ ڕویدانێ

ڤان بەشێن ل خوارێ ڕێك بێخە دا کو بگەهییە سەربورەکێ:

خێرەکا بلەز د دونیایێ دا/ ب تنێ ل پێناڤ خودێ (خالص بو خودێ)/ و پاشی خەلاتەکێ مەزن ل ئاخرەتێ/ هەر کەسێ کارەکی ئەنجام بدەت یان سامانەکی بدەت/ خودێ دێ پاداشتێ وی دەت.

بەرسڤا دروست: .....

مكة المكرمة
مصر
البحر الأحمر
شبه الجزيرة العربية
اليمن
الحبشة
اكسوم
خليج عدن

دەقێ چارێ

دەمێ گەهشتییە قورەیشییان کو نەجاشی قەدرێ موسلمانان یێ گرتی و بزاڤێن وان شکەستن و هزرا وان شکەستن ئینا، قەستا ڕەفتارەکا نە مروڤایەتی کر ئەو ژی ئەو بوو کو برسیکرنا ب گشتی، و بریاردا پەیوەندییا ب تەمامی ببرن د گەل هەمی بنەمالا (هاشمی) هەتا ئەو دەستا ژ پێغەمبەری بەردەن (ﷺ) و رادەستی مەزنێن قورەیشییان بکەن، ڤێجا ڕابوون ل سەر پارچە کاغەزەکێ نڤیسین کو تێدا چێکربوو دڤێت ب هەمی ڕەنگەکێ پەیوەندی د گەل بنەمالا هاشمی بهێنە برین و پاشی ئەڤ کاغەزە د ناڤ کەعبێ دا هەلاویست، و هینگێ بنەماڵا هاشمی و موططەلبی هەردووك کافر و موسلمانێن وان ببوونە ئێك (دەمێ کو ئەبوو طالبی بو وان ئاخفتی کو خو بکەنە ئێك و نەهێلن قورەیشی پێغەمبەری بکوژن، ژ بەر هندێ قورەیشییا بریارا دورپێچکرنێ (حصارێ) دانا سەر بنەماڵا هاشمی وموططەلبیان) و ئەڤە ل هەیڤا موحەرەمێ بوو ل ساڵا حەفتێ ژ پێغەمبەرینییێ.

دورپێچی ل سەر وان دژوار بوو، و هەمی تشت ژ وان ڤەگرتبوون، کرین و فروتن د گەل وان نەدکر و نە ژن ددانێ و نە ژ وان دخواستن، و ئەگەر خوارنەك یان تشتەك هاتبا د مەککەهێ دا بێ باوەر دا بلەز گەهنێ و چن بهایەکێ گران پێ دەن، دا کو زەحمەت گەهشتبا وان ئەڤێن دورپێچ کرین، ڤێجا ژ بەر دژواریا برسێ وان قەستا بەلگێن دارا کر و دخوارن، هەتا کو ب شەڤ مروڤی گوهـ ل دەنگێ برسا زکێ ژنکا و بچیکان دبوو و دەنگێ گریا زاروکان ب سەر گەلی دکەفت ژ برسا دا، و تشتەك ژ خوارنێ نەدگەهشتە وان ئەو نەبا ب نهینی گەهشتباین، و ئەو د بەرتەنگیێ دا بوون و ژ وی گەلی نە ددەرکەتن بو کرین و فروتن و تشتەکێ فەر نەبا، و ئەڤە هەمی ل هەیڤێن حەرام دا بوو بێن کو شەرکرن تێدا قەدەغە (ئەو ژی ئەڤەنە ذو القعدة _ ذو الحجة _ محرم _ رجب).

ڤێجا ژ قورەیشییان هەبوون کەیف ب ڤێ چەندێ هاتبوو، وبەشەکێ دی ددیت کو تشتەکێ نەباشە، و ئەڤ دورپێچکرنە سێ ساڵان ڤەکێشا، و پاشی خودێ بەرێ پێغەمبەرێ خو (ﷺ) دا وێ پەیمانێ یا قورەیشییا نڤیسی و د ناڤ کەعبێ دا هەلاویستی، و پێغەمبەری (ﷺ) گوت کو کرما یا خواری ب تنێ پەیڤا (باسمك اللهم) یا مای، و ئەبوو تالبی ئەڤ چەندە گەهاندە قورەیشییان، ڤێجا دەمێ قورەیشی چووین دا سەحکەنێ دیت کو مەسەلە وەسا بوو وەکی پێغەمبەری (ﷺ) گوتی، و هەر ئەڤ چەندە ببوو ئەگەر کو ژ دورپێچکرنێ ڕزگار ببن ل ساڵا دەهێ.

ئەو چ ئەگەر بوون کو بێ باوەر _کافر_ د گەل موسلمانان بو ماوێ سێ ساڵان خو ل بەر ڤێ دورپێچکرنێ بگرن

ئەو هزرا خەلەت نیشانا (x) ل بەر دانە:

- ☐ نەرم و سوزی د گەل کەسێ زورداری لێ هاتییە کرن و راوەستییان د گەل حەقییێ (سەرئێخستنا بنەمای).
- ☐ دەمارگیری بو پێغەمبەری (ﷺ) چونکی ژ هوزا (قەبیلا) وان بوو (ڤیان بو هوزێ).
- ☐ چاڤلێکرنا ئەبوو تالبی د سەرئێخستنا پێغەمبەری دا (ﷺ) (ڤیان د گەل مەزنێ هوزێ).
- ☐ خوراگرییا پێغەمبەری (ﷺ) و بێهن فرەهییا موسلمانان ببوو ئەگەر کو کەسێن دی ژی ژ هوزێ چاڤ ل وان بکەن و وەکی وان خو ڕاگرن.
- ☐ سەرپێچی و سروشتێ عینادێ ل دەف تاکە کەسێ عەرەبی (هەست و سوز و هاندان و گەرمکرن).

دەقێ پێنجێ

رێکەفتنەکا پشت ڕاست ب سەرکەفتنەکا مەزن هاتە پێشییا تە، ل باژێرەکێ ب هزاران کیلومەتران دویر ژ جهێ ئاکنجیبوونا تە، تو ب گەشبینی دەرکەفتی سەرەرای ژێکڤەبوونا تە د گەل کەس و کارێن تە بو ماوێ هەیڤەکی، گەشتەکا کو دڤیابا ب هشکاتی و دەریایەکا ب زەحمەت و دژوار دا بوری بای...

وی دەمی خەلک مەندەهوش مان ژ ڤێ ڕەفتارا تە و ئەو قوربانیێن تە داین د ڤێ گەشتێ دا، و ل سەر ڤێ هەمیێ ژی هندەکا تو تومەتبار کری ب کەسەکێ کێم عەقل و بەرزە.

د ناڤ ڤێ گەشتێ دا دەنگوباسێن نەخوش گەهشتنە تە ژ لایێ ڤێ ڕێککەفتنێ ڤە، حەزا تە ئێکسەر هاتە خار و تو سست بووی و تە بریار دا کو تو ڤێ گەشتێ تەمام نەکەی یان بەرێ خو بدەیە جهەکێ دی یان ژی بزڤرییە باژێرێ خو.

تو پێشبینیا چ دەنگ و باسا دکەی کو بووینە ئەگەر بو ڕاوەستاندنا گەشتێ:

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

من دڤێت ل سەر ڕێبازا پێغەمبەرێ خودێ بم (ﷺ)

هەر چەندە ئەز نە یێ نەچارم بو مشەختبوونێ یان د دورپێچییێ دا بژیم.....

ئەرێ ئەم چ بکەین؟

پێدڤییە ل سەر مە چاڤ ل ڕێبازا پێغەمبەری (ﷺ) بکەین

د هەمی دەلیڤەکێ دا ژ ژیانێ پێدڤییە ئەم خەونا خو ب ڕوون و ئاشکەرایی ببینین، و پشت ڕاست بین ژ ئەنجامێن وێ، و ڕێکێ نەدەینە گومانان کو مە لاواز بکەن، ڤێجا پاشڤە بمینین ژ خو وەستاندنێ یان قەلس و چڕیك ببین د مالی دا د ڕێکا ب جهـ ئینانا وێ خەونێ دا، چونکی ئەڤ چەندە دێ بیتە ئەگەر کو خەلکی باوەری ب مە نەمینیت (وەک خودان خەون و پروژە) و باوەری ب هزرا مە ژی نەمینیت.

تێبگەهە و ببینە

ببینه و هزر تێدا بکه

خودێ تەمەنێ (خەبابی _خودێ ژێ ڕازی بیت_) درێژ کر هەتا چاڤێن وی ب سەرکەفتنا ئیسلامێ ڕوون بووین و ئەو موسلمانێن کو مشەخت بووینە حەبەشێ خودێ کەرەم د گەل کر ب قەدر گرتنە کا باش ژ لایێ نەجاشیڤە، و سەرکەفتنا وان ب سەر وەفدا قورەیشییا، و هەروەسا کەرەم د گەل کر کو ب ناسناڤێ (اصحاب السفینة_خودانێن گەمییێ) هاتنە ناڤکرن، و ئەو لاپەرێ کو دورپێچی ل سەر نڤیسی کرمی خار وەکی کو پێغەمبەری (ﷺ) ئەڤ دەنگوباسە دای، و جارەکا دی بێ باوەران شکەستن ئینا، و کەسێن دورپێچ کری ب سەر بلندی ژ بن وێ دورپێچێ دەرکەتن و ب ڤێ چەندێ سوز و هەستا هوزێن عەرەبا بو خو ڕاکێشا ژ بەر دادپەروەریا وان و ئەو قوربانیێن وان داین هەمی ب هەروە نەچوون.

خودێ داخوازێ ژ مە دکەت کو ئەم خەرجی و بازرگانیێ د گەل بکەین، وهەر موسلمانەکێ ڕاستگو هەول بدەت یان کارەکی بکەت دلسوز (خالص) بو خودێ، خودێ ل بەرامبەر وێ چەندێ دێ سوپاسییا وان کەت و دێ خەلاتەکێ پێشئێخستی د دونیایێ دا دەتێ و خەلاتەکێ پاشئێخستی ل ئاخرەتێ دەتێ چونکی هندی خودێ یە (شکور)ـە ئانکو جزایێ باشیێن بەندێ خو ددەتێ، و (علیم)ـە ئانکو گەلەك یێ زانایە ب کارێن بەندێن خو.

﴿ مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ﴾ [الحديد: ١١]. ئانکو: (ئەو کییە یێ ژ دل مالی د ڕێکا خودێ دا خەرج دکەت بێی وی بکەتە منەت یان نەخۆشییێ پێ بگەهینتە وی یێ ئەو خێرێ د گەل دکەت، ڤێجا دا خودایێ وی خێرێ بۆ زێدە بکەت، وجزایەکێ ب قەدر، کو بەحەشتە، بۆ وی هەیە؟)

ژبەربکە و بینە بیرا خو

گەشتا پێغەمبەری (ﷺ) و سەرکردایەتییا جڤاکی ب پرسیارێن بهێت دا دێ یا بەردەوام بیت.

ئەگەر چەند هەلویستەکێن ب ئێش ئێك ل دویڤ ئێکی بەر سینگێ تە گرت، دێ چەوا ل سەر زال بی؟
و دێ چەوا خەمێن خو بلەز دەرباز کەی، و ب حەز وهیممەتەکا بلندتر یێ بەردەوام بی؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

وانا نەهێ

مشەختیون بو حەبەشێ و دوریێچکرنا بنەمالا هاشمی.. (ئیرادا بەردەوامییێ)

ب بەلاشی کارنەکە

زانین و قازانج بنەمایێن ئیرادێ نە

ل دەستپێکێ تە ب هاندان و گەرمی دەست ب پروژێ خو کر، بەلێ د گەل بورینا دەمی چەندین ئاریشە کەفتنە د ڕێکا تە دا و بو دەمەکێ درێژ ڤەکێشان، و تو ژ گەرم و هاندانا خو سست و لاواز بووی، هەتا گەهشتە هندێ تە دەست ژ لایەکی بەردا و هێش تە دل یێ ل سەر هەی...

_ل پەرتووکا تێبێنیێن خو وی پروژەی بنڤێسە یێ کو تو خەونا پێڤە دبینی و کو تە بەشەك ژێ یێ دەستپێکری و ئەنجام دای.

_وان تشتێن ڕوون و ئاشکەرا بنڤێسە یێن کو پشتی پروژێ خو ب دوماهی دئینی دێ ب دەست خو ئێخی.

_ل دویڤ گرنگیا وان ب ڕێز بکە و ب ڕێژا (١ هەتا ٥) بهەلسەنگینە.

_ل بەرامبەر هەر ئێکێ ڕێژا تە ب دەست ڤە ئینای، ڕێژا وێ بنڤێسە ژ پشتی کو تە ژ (١ هەتا ٥) ێ دایێ.

ڤێجا ئەگەر تە دیت د ڤێ هزرێ یان پروژەی دا ڕێژا ب دەست ڤە هاتیێن گرنگ ل ئاستەکێ باش بوو، پشت ڕاست بە کو (ب حەسکرنا خودێ) پروژێ تە دێ یێ سەرکەفتی بیت، ڤێجا ئەڤا ل سەر تە پێدڤی ئەوە کو تو ڤی خشتەی بکێشی ل سەر لاپەرەکێ مەزن و تازە ب ژوورا خو ڤەکە و ل سەر بەرەکەتا خودێ دەست پێ بکە.

بەلێ پا

ئەگەر تە دیت کو دەرئەنجامێن پروژێ تە نە د ڕوون و ئاشکەرانە یان ژی ب ڕەنگەکێ لاوازن وی دەمی تو یێ د ناڤبەرا دوو چارەسەرییان دا: یان دێ جارەکادی هزرێ تێدا کەی و ڕێکەکا دی بکار ئینی، یان ژی دێ دەستا ژێ بەردەی و ل سەر پەشێمان نەبی.

ل دۆر دەرئەنجامان گەنگەشێ د گەل ماموستایێ خو بکە.

هـزرا مـن: مـن دڤێـت ل بهێـن ڤەدانـا سـالێ خولێـن فێرکرنـا زمانـێ ئنگلیـزی ئامـادە بکـەم، ومـن دڤێـت بگەهمـە بلندتریـن ئاسـت د باوەرنامـا بەهـرە و شـارەزایی د زمانـێ ئنگلیزییـێ دا (TOEFL)

	مفا	گرنگی	رێژا ب دەست کەفتنێ
3	ب دەست ڤە ئینانا نیشانێن نایاب د ئەزموونێن زمانی دا ل زانکویێ	2	3
2	دامەزراندنا ژێدەرێن زانستی یێن جیهانی ب رێکا ئەنترنێتێ ب ساناهی	4	4
4	ب سانەهیکرن بو گەشت وسەفەرێن ژ دەرڤە	3	2
1	شیان ل سەر دەرفەتێن کاری ل دەف کومپانیێن بیانی	5	4
	دروستکرنا پەیوەندییان د گەل هەڤالێن نوی ب رێکا ئەنترنێتێ	2	4
5	.....	....	.....

وانا دەهێ

رویدانێن سالا دەهێ

(سەرەدەری د گەل خەمان دا)

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

گەلەك ژ مە دەمێ تووشی هەلویستەکێ نەخوش دبن وەکی ژ دەست دانا کەسەکێ خوشتڤی یان ڕویدانەکا ب ئێش، دێ د ناخێ خو دا هەژێت، و ژ ئەرك و حەزێن خو دویر کەڤیت و وی دڤێت بچیتە جیهانەکا تایبەت، جیهانەك بیت کو تێدا بەحسا خەم وئازارێن خو بکەت بو خەلکی، وئەڤ ڕەڤینە ب ڕوژا بەلکو ب ساڵان یا بەردەوامە و دبیت ب مریت ژی و هێشتا هندەك ژ ڤێ خەما مەزن یا مایە د دلێ وی دا.

پرسیار ل ڤێرێ ئەڤەیە:
دێ چەوا ب لەز خو ژ ڤێ قوناغێ دەرباز کەین؟
دێ چەوا پشتی ڤێ خەمێ ب حەز و هیممەتەکا بلندتر و ئەزموونەکا کویرتر هێینە مەیدانێ ڤە؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێگەریانەکێ ل ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

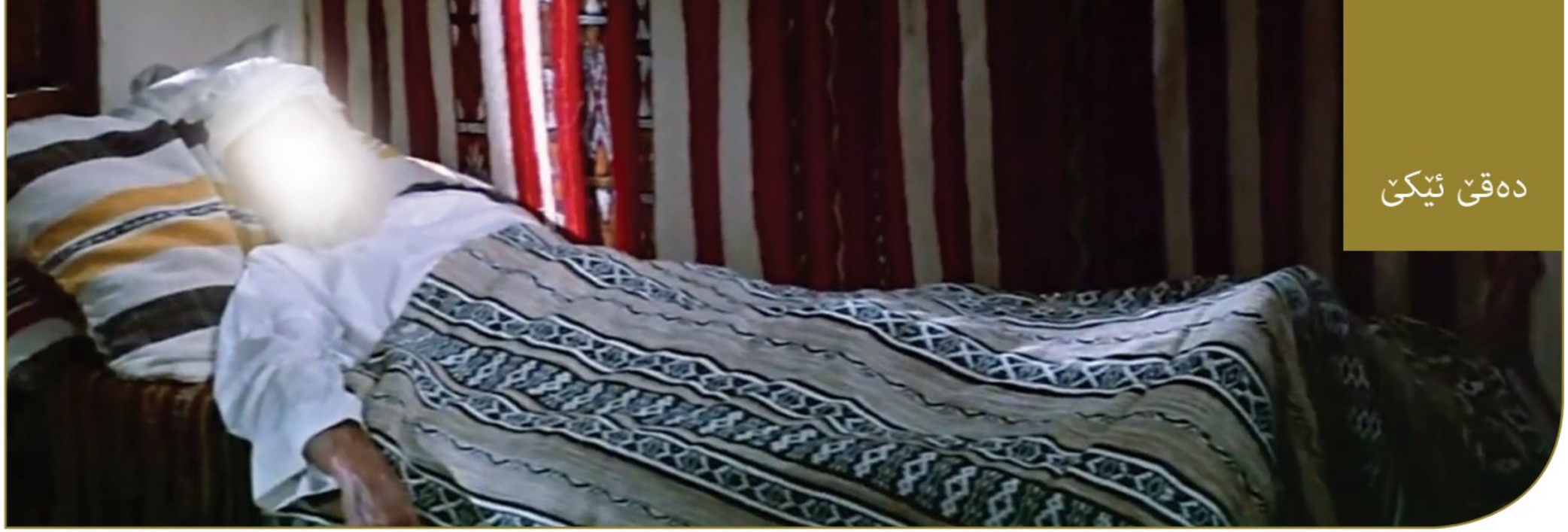

ل ساڵا دەهێ ژ پێغەمبەرینییێ، نەساخی ل سەر ئەبوو تالبی دژوار بوو، و ئەو ژ هەشتێ سالییێ دەرباز ببوو، و د ئەنجام دا ئەو کەسێ پێغەمبەرێ خودێ ژ کورێ خو پتر دڤیا و ژ بچویکاتی ب خودان کری و چاڤێ خو ددایێ و ئەوێ کو چەندین جارا پیلانێن قورەیشییا ژ پێغەمبەری (ﷺ) داینە پاش... پێغەمبەر هێلا وچوو (ئانکو مر).
مرنا مامێ وی و پیلانێن قورەیشییان هەردوو د ئێک دەم دا پێکڤە کوم بوون، و ئەڤ ئازار وئەزیەتە یا بەردەوام بوو هەتا گەهشتییە ئەزیەت و ئازار دانا هەڤالێن پێغەمبەری (صەحابییێن ب بها) وەکی ئەبوو بەکری _خودێ ژێ ڕازی بیت_، و بانگەوازی ب تەمامی ل مەککەهێ ڕاوەستا، و خەما وان دووجارکی لێهات.

و تو ئەی قوتابییێ هێژا، چ تشتەك تە دئێشینیت و تە تووشی خەما دکەت

ژ ژیوارێ ئوممەتا ئیسلامێ	ژ ژیوارێ وەلاتی	ژ ژیوارێ کەسی
• داگیرکرنا فلسطینێ و نەشیانا موسلمانان بو زڤراندنا وێ. • ..... •	• بەلاڤبوونا دیاردا ماددێن بێ هوشکەر د ناڤ هەڤالێن مە دا و بێی کو خودان و مالێن وان بزانن. • ..... •	• هێشتا ئەز نە شیایمە زمانێ فەرەنسی بزانم د گەل هندێ کو ڕێکێن فێربوونێ ب دەست من دکەڤن • ..... • .....

دەقێ دووێ

پشتی مرنا ئەبوو تالبی ب چەند ڕوژەکا دەیکا موسلمانان ژی مر (خەدیجە_خودێ ژێ ڕازی بیت_)، مرنا وێ ل هەیڤا ڕەمەزانێ بوو ل سالا دەهێ ژ پێغەمبەرینییێ، و ژێ وێ شێست وپێنج سال بوون، و نە ب تنێ ئەو هەڤژینەکا چاك و ب وەفا بوو بەلکو ئێك ژ نعمەتێن مەزن بوو خودێ د گەل پێغەمبەری کری (ﷺ)، ئەو چارێکەکێ ژ سەدێ ما د گەل پێغەمبەری (ﷺ) ئانکو ٢٥ سالا، و وێ د دەمێن دژوار دا پشتەڤانییا پێغەمبەری دکر و دەمێ پێغەمبەر دوو دل ببا وێ ل دلێ وی ددا و دلوڤانی پێ دبر و ل سەر سڤك دکر، وهەروەسا پالدەرەکا ب هێز بوو بو پێغەمبەری (ﷺ) د گەهاندنا پەیاما خودێ دا، و ل جیهاد و دەلیڤێن تەنگ دا بەشدار دبوو، و ب جانێ خو و مالێ خو کار بو سەرئێخستنا بانگەشا پێغەمبەرێ خودێ دکر، پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ)د دەرحەقێ وێ دا دگوت: (وێ باوەری ب من ئینا دەمێ خەلکی کوفر ب من کری، و ئەز ڕاستگو دەرێخستم دەمێ خەلکی ئەز درەوین دەرێخستیم، ودەمێ خەلکی ئەز بێ بەهر کریم ئەوێ ب مالێ خو پشتەڤانییا من کر، و خودایێ مەزن ژ وێ زاروك دانە من کو ژ ژنێن دی ژ زاروکان بێ بەهر کریم)، و چەندا دژوار بوو ل سەر پێغەمبەری (ﷺ) کو هەڤژین و هەڤالا ژیانا خو ژ دەست دا ل ڤی تەمەنی و ئەو یێ بەردەوام بیت د گەشتا خو دا بێی وێ _خودێ ژێ ڕازی بیت_.

د دیتنا تە دا حیکمەتا خودێ چییە کو پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د دەمەکێ کورت دا مامێ خو و هەڤژینا خو ژی ژ دەست دان

دەقێ سێ

پشتی کێمتر ژ هەیڤەکێ ژ مرنا خەدیجایێ _خودێ ژێ ڕازی بیت_ پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دەرکەفت بو تائیفێ ب هیڤیا وێ چەندێ کو خەلکێ تائیفێ د بەرسڤا گازیا ئیسلامێ بهێن، یان ژی ببنە پشتەڤانێت وی بو ب سەرئێخستنا پەیاما خودێ، و (تائیف) دهێتە هەژمارتن باژێرێ دووێ ل گزیرتا عەرەبی پشتی مەککەهێ، و ئەو د مەزنیێ دا ڕکابەرا (هەڤرکا) مەککەهێ بوو، و جهەکێ ب هێز و پاراستی بوو، و خەلکێ وێ خودانێن چەکی بوون، باغچە و بیستان لێ هەبوون، و نیزیکی (١٠٠ کیلومەتران) ژ مەککەهێ یا دویرە، پێغەمبەر (ﷺ) دەرکەفت بو تائیفێ و ئەو یێ ب پیا بوو، و ئازاکریێ وی (زەیدێ کورێ حاریثەی_خودێ ژی ڕازی بیت_) د گەل دا بوو، و هەر جارەکا ب ڕێکێ ڤە د بەر ملەتەکی ڕا بوریبان دا گازییا ئیسلامێ گەهینتێ، بەلێ خو ئێکێ ب تنێ ژی د بەرسڤا وی نەدهات.

دەمێ گەهشتییە تائیفێ چوو دەف مەزنێن ثەقیف، ل دیوانا وان ڕوینشت و گازیا وان کر بو دینێ خودێ یێ حەق، و بو ب سەرئێخستنا ئیسلامێ، بەلێ وان ب کرێتی بەرسڤا وی دا و کێم کر و شکاند، بەلێ پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ژ وان بێ هیڤی نەبوو و نیزیکی دەهـ ڕوژان ما د ناڤ خەلکێ تائیفێ دا وگازییا وان دکر، بەلێ کەسێ ژ مەزنێن وان باوەری پێ نەئینا وئاخفتنێن نەجوان دگوتنێ، و پاشی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ژ تائیفێ کرە دەر، دەمێ پێغەمبەری ڤیای دەرکەڤیت کەسێن دین و عەبد و بچیکێن وان د ڕێکا وی دا ڕاوەستیان و ب بەرا دانا پێغەمبەری و گوتنێن نەشرین گوتنێ هەتا وە لێ کری پیێن پێغەمبەرێ خوشتڤی (ﷺ) خوین ژێ هاتی، و زەیدێ کورێ حاریثەی ب هەمی گیانی خو ڤە بەرەڤانی ژێ دکر هەتا سەرێ وی ژی شکەستی، و نەزان و بێ فامێن وان دەست ژ ئەزیەت دانا وان بەرنەدا هەتا پشتی ئەو (٥ کیلومەتران) ژ تائیفێ دویربووین و گەهشتینە بیستانەکی.

ئەگەر ئەو چەندا ب سەرێ پێغەمبەری (ﷺ) هاتی ب سەرێ تە هاتبا، ئەرێ تو دا چ کەی

- .....
- .....
- .....
- .....

دەقێ چارێ

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) چوو بن دارەکا تری ل بن سیبەرا وێ ڕوینشت، دەمێ بێهنا خو ڤەدای ب دوعایەکا نەرم و نازك دوعا ژ خودێ کرن و گوت: (اللّهم إليك أشكو ضَعْف قُوَّتِي، وقلّة حيلتي، وهواني على النّاس، يا أرحم الرّاحمين، أنت ربّ المستضعفين، وأنت ربّي، إلى من تَكِلُني؟ إلى بعيد يَتَجَهَّمُنِي؟ أم إلى عدو ملّكته أمري؟ إن لم يكن بك عليّ غضب فلا أبالي، ولكن عافيتك هي أوسع لي، أعوذ بنور وجهك الذي أشرقت له الظّلمات، وصلح عليه أمر الدّنيا والآخرة من أن تنزل بي غضبك، أو يحلّ عليّ سَخَطُك، لك العُتْبَى حتى ترضى، ولا حول ولا قوّة إلا بك). (یا خودێ گازندا لاوازییا خو دگەهینمە تە، و بێ ڕێکییا خو دگەهینمە تە، و گازندا وێ بێ ڕێزییا بێ باوەران بەرامبەر من کری هەر بو تە دکەم، ئەی دلوڤانترینێ دلوڤانان، توی خودا و خودانێ کەسێن لاواز، و توی خودایێ من، هیڤییا خو ب کێ گرێدەم؟ ب وان ئەڤێن دویر ئەوێن ب نەشرینی پێشوازییا من کری؟ یان ب وی دوژمنێ کو دەستهەلات ل سەر من هەی؟ ئەگەر تو ژ من تورە نەبی، چ تشت بو من گرنگ نینە، بەلێ پاراستن و سلامەتییا تە بومن بەرفرەهترە، ئەز خو ب ڕوناهییا وەجهێ تە دپارێزم ئەوێ هەمی تاریاتی ڕوون کرین، و هەمی کار و بارێن دونیا و ئاخرەتێ پێ چاك دبن، کو تو ژ من تورەبی یان نەرازیبووناتە بکەفتە سەر من، و ل سەر من هەیە ژ تە رازی بم هەتا کو رازیبوونا تە بدەست خو ڤە بینم، و من چ هێز و شیان نینن ئیلا ئەگەر ب تە نەبیت.

گازندە و خوڤکاندن بو خودێ.

تو چ ژ ڤێ دوعایێ فێربووی

- داخوازییەکا نەرم ونازك دا کو بەلا ونەخوشی ڕابیت.
- خو ڕادەستی خودێ و قەزا و قەدەرا خودێ.
- ب هێزکرنا پەیوەندی و ڤیانێ د گەل خودێ.
- سکاڵا بردنە لای پەروەردگار.
- بەحسکرنا خەم و ئاریشا.
- مەزناهی بو خودێ و خو پاراستن ب خودێ.

- یا خودێ گازندا لاوازییا خو دگەهینمە تە، و بێ ڕێکییا خو دگەهینمە تە، وگازندا وی بێ ڕێزییا بێ باوەران بەرامبەر من کری هەر بو تە دکەم، ئەی دلوڤانترینێ دلوڤانان، توی خودا و خودانێ کەسێن لاواز، و توی خودایێ من
- هیڤییا خو ب کێ گرێدەم؟ ب وان ئەڤێن دویر ئەوێن ب نەشرینی پێشوازییا من کری؟ یان ب وی دوژمنێ کو دەستهەلات ل سەر من هەی؟
- ئەگەر تو ژ من تورە نەبی، چ تشت بو من گرنگ نینە
- بەلێ پاراستن و سلامەتییا تە بومن بەرفرەهترە
- ئەز خو ب ڕوناهییا وەجهێ تە دپارێزم ئەوێ هەمی تاریاتی ڕوون کرین، و هەمی کار وبارێن دونیایێ و ئاخرەتێ پێ چاك دبن، کو تو ژ من تورەبی یان نەرازیبووناتە بکەفتە سەر من
- و ل سەر من هەیە ژ تە رازی بم هەتا کو رازیبوونا تە بدەست خوڤە بینم، و من چ هێز و شیان نینن ئیلا ئەگەر ب تە نەبیت.

دەقێ پێنجێ

خودایێ دلوڤان دڤیا ل سەر پێغەمبەرێ خو سڤك بكەت (ﷺ) ل دەستپێكێ ب ئینانەخوارا دلوڤانییێ پشتی ئەو نەخوشییێن دژوار دیتین، خودانێ وی بیستانی دەمێ پێغەمبەر (ﷺ) ب وی ڕەنگی دیتی دلێ وی ما پێڤە و گوتە خزمەتكارێ خو كو ناڤێ وی عەداس بوو ژ دویڤكەفتیێن یونس پێغەمبەر بوو (ﷺ): ئەڤی ئیشێ تری بو ببە، دەمێ بو بری وپشتی كو سوحبەت بو ڤەگێرای ئەو خزمەتكارە ل سەر دەستێ پێغەمبەری (ﷺ) موسلمان بوو. و پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) جارەكا دی ڕێكا مەككەهێ گرت و ب دلەكێ شكەستی و ب خەم ڤە زڤری، دویراتییا (٣٥ كیلومەتران) د گەل هندێ ژی وی ئاگەهــ ژ وێ دوراتییێ نەمابوو، دەمێ نێزیك بووی خودایێ مەزن جبریل (ﷺ) بو هنارت و د گەل دا مەلائیكەتێ چیایان د گەل بوو، مەلائیكەتێ چیایان گوتێ: ئەگەر تە بڤێت ئەز دێ ڤان هەردوو چیایان ل سەر خەلكێ مەككەهێ دا ئینمە خوارێ، پێغەمبەری (ﷺ) گوتی: من هیڤی ژ خودێ یە كو خودێ هندەك مروڤان ژ پشتا وان بدەت كو پەرستنا خودێ ب تنێ بكەن وچ شریكان بو چێ نەكەن) هەر چەندە خەمێن پێغەمبەری (ﷺ) گەلەك د مەزن ژی بوون بەلێ د گەل هندێ وی هزر د تولڤەكرنێ و نەڤیانا وان دا نەكر یێن كو خرابی د گەل كری، وپاشی بەردەوامی دا ڕێكا خو بو مەككەهێ هەتا گەهشتییە نهالا (نەخلە)، و چەند ڕوژەكا ما ل وێرێ و ل دەمەكی كو وی قورئان د نڤێژێ دا دخواند، خودێ كومەك ژ ئەجنان فرێكر كو گوهــ ل خواندنا قورئانێ ببن، ڤێجا وان ئەجنا باوەری ئینا و خودێ مزگینییا موسلمانبوونا وان گەهاندێ هەروەكی چەوا ئەڤ چەندە د سورەتا (الجن) و (الأحقاف) دا هاتی.

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دل ڕحەتییەك بو چێبوو و پشت ڕاست بوو ب سەركەفتنا خودێ، و بەرەڤ مەككەهێ چوو، و پێنگاڤەكا تا ڕادەیەكێ دلخوشكەر د كارێ بانگەوازیێ دا دەستپێكر، و ل وی دەمی زەیدێ كوری حاریثەی _خودێ ژێ ڕازی بیت_ گوتێ: تو دێ چەوا چییە د مەككەهێ دا و قورەیشییان تو یێ دەرێخستی؟ گوت: (ئەی زەید ، هندی ئەوە یا تو دبینی دێ خودێ وێ كەتە مزگینی و رێ ڤەكرنەك ، و هندی خودێ یە دێ دینێ خو ب سەر ئێخیت ، و پشتەڤانیا پێغەمبەرێ خو كەت) و هەتا پێغەمبەر (ﷺ) نێزیكی مەككەهێ بووی وی هنارتە ب دویڤ زەلامەكێ (خوزاعی) ڕا، موطعمێ كورێ عەدی د بەرسڤا وی هات، وپاشی پشتی چەند ڕوژەكا گەشتا مەزن كو ئیسرا و میعراجە (الاسراء والمعراج) دەستپێكر.

ئەرێ هەلویستێن نەخوش هەمی دەمێ بەلا و ئاتافێن دونیایێ نە

.....

.....

مزگەفتا ئەقسا
مەککە
تائیف
مزگەفتا حەرام

من دڤێت ل سەر ڕێبازا پێغەمبەرێ خودی بم (ﷺ)

هەر چەندە ل پێناڤ بانگەشێ و بانگەوازێ من چ خوشتڤی ژ دەست نەداینە و ئەز نەهاتیمە دەرکرن ژ باژێرێ من...

ڤێجا ئەم چ بکەین؟

پێدڤییە ل سەر مە چاڤ ل ڕێبازا پێغەمبەری (ﷺ) بکەین.

- √ کو ل دەمێ تەنگاڤییان بەرەڤ خودێڤە بچین، وگازندا خەمێن خو بو وی بکەین خو ئەگەر چەند د مەزن ژی بن.
- √ هزرا باش ژ خودێ بکەین وپشت ڕاست بین کو باشترین هەلبژارتن ئەوە یا کو خودێ بو مە دهەلبژێریت.
- √ هەستێن مە ژ دروستکرنا هزرێن مەنە، ڤێجا بلا هەردەم ب دویڤ وان تشتان ڤە نەبین ئەوێن چووین و بورین و هەردەم بێژین (ئەگەر).
- √ بەردەوام بین د کار و پروژێ خو دا، ئەو باشترین قەرەبوویە ل بەرامبەر خەم و نەخوشیێن مە.

تێبگەهە و ببینە

رێکا خەما

- (رەدکرن وئینکار) نەرازیبوون و تورەبوون ژ قەزا و قەدەرا خودێ
- کرنا گازندا بو خەلکی پەشێمانی، لومەکرن
- جرەکێشان و هاتنا خار ژ حەق و مافا (تەنازل)
- خو قەدەرکرن و خەموکی
- قەبویلکرنا نەرێنی

رێکا پێغەمبەری (ﷺ) بو ڕزگاربوونا ژ خەمان

- چاڤەرێبوونا مزگینیێ و هیڤی بوون ب خودێ
- زێدەکرنا کاری گوهرینا ژینگەها خەمان د کاران دا
- گرێدان ب دیتنەکا رێك پێ هاتیە دان، و خو د سەر تولڤەکرنێ ڕا بهاڤێی
- چوون بەرەڤ خودێ ڤە (دوعا و خوشکاندن)
- رازیبوون ب قەدەرا خودێ (هزرا باش ب خودێ).

ببینه و هزر تێدا بکه

پێغەمبەرێ مە (ﷺ) بەرەڤ خودایێ خو ڤە چوو و دوعایێن گەرم ژێ کرن و گازندەیێن خو گەهاندنە خودێ، ڤێجا خودێ د بەرسڤا وی هات و ژ زەلامەکێ لاواز و دەرێخستی ژ تائیفێ بەرەڤ بلندترین جهـ بر، د گەشتا ئیسرا و میعراجێ دا بەرەڤ (سدرة المنتهی)، و خودێ کەرەم و قەنجی د گەل کر ب موناجاتێن خو، و ب دیتنا مەلائیکەت و پێغەمبەران...

ڤێجا بەرێ خو بدە ڤێ ڤەگوهاستنا سەیر دا کو بزانی هندی خودێ یە بەرسڤا بەنیێ خو ددەت ئەگەر وی دوعا ژێ کرن، و ئێك ژ ناڤێن وی (المجيب)ـە ئانکو ئەوێ بەرسڤا دوعایێن بەندێ خو ددەت.

خودایێ مەزن دبێژیت:

﴿ أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴾ [النمل:62]

ئانکو: (ئەرێ پەرستنا وان یێن هوین بۆ خودێ دکەنە شریك چێترە یان پەرستنا وی یێ د بەرسڤا وی کەسێ تەنگاڤ دئێت دەمێ هاوار دکەت، و وێ نەخۆشییا ب سەر وی دا هاتی ڕادکەت، و هەوە ل عەردی دکەتە جێگرێن وان یێن بەری هەوە چووین؟ ئەرێ خودایەکێ دی د گەل خودێ ڤان قەنجییان د گەل هەوە دکەت؟ کێمەکێ هوین بیرا خۆ لێ دئینەڤە و وجەکێ بۆ خۆ ژێ دگرن)

ژبەربکە و بینە بیرا خو

گەشتا پێغەمبەری (ﷺ) و سەرکردایەتییا جڤاکی دێ یا بەردەوام بیت ب ڤان پرسیارێن خوارێ دا:

ئەگەر تە هەست پێ کر کو پروژێ تە یێ مەزنە و تە شییان نینن کو تو ب تنێ هەلبگری و تو پێدڤی ب هەڤکارەکی د گەل تەدا بیت؟

دێ چەوا لێگەرییی؟

و سالوخەتێن هەڤکارێ باش چنە؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

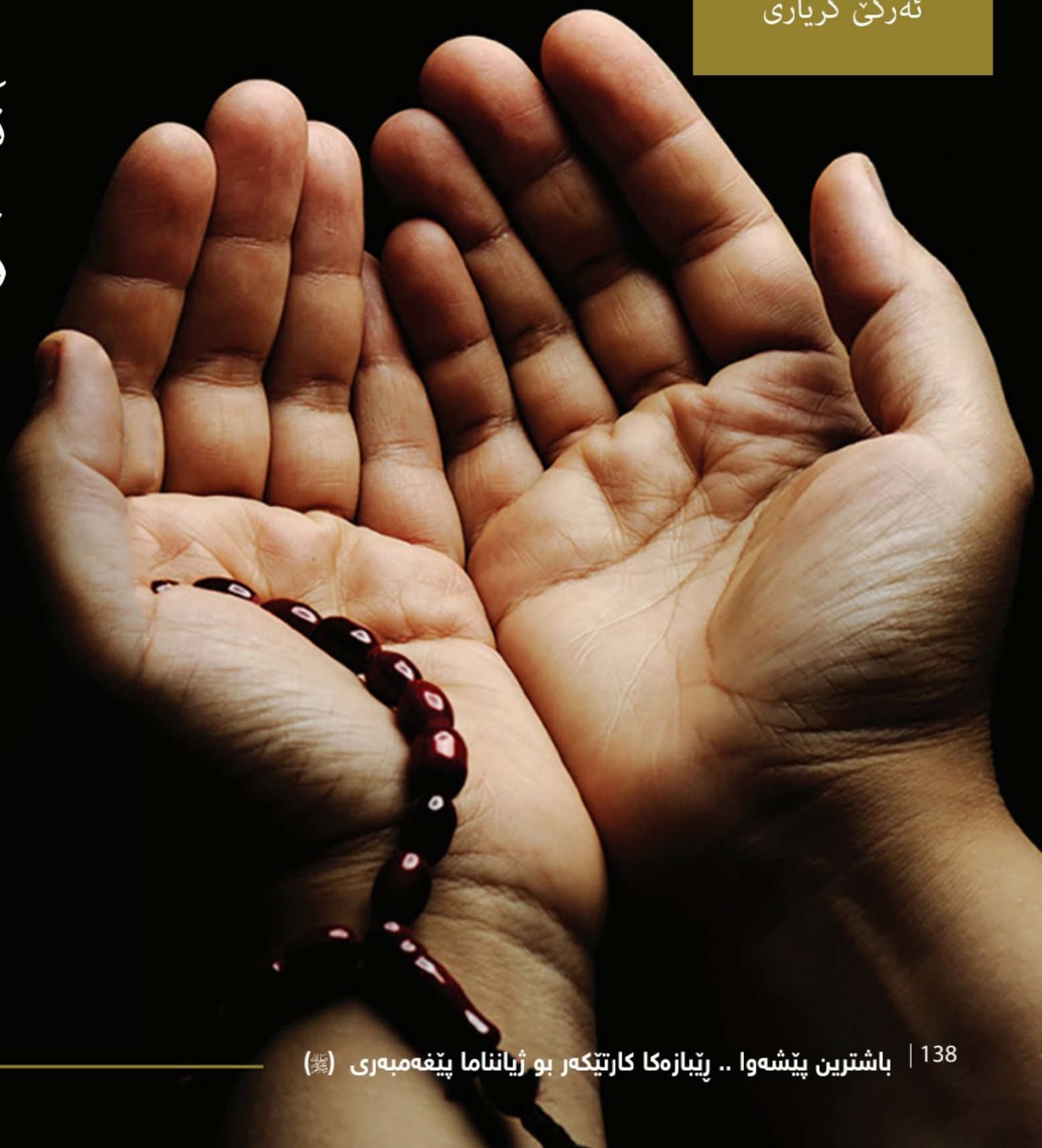

قَالَ إِنَّمَآ أَشۡكُواْ بَثِّي وَحُزۡنِيٓ إِلَى ٱللَّهِ

[یوسف:86]

ئانکو: (ژبلی خودێ ئەز گازندە و خەما خۆ بۆ کەسێ دی ئاشکەرا ناکەم، ئەوە یێ نەخۆشییێ و تەنگاڤییێ ڕادکەت)

10 پێنگاڤ کو ب باشترین شێوە بەرەڤ خودێ ڤە بچی

ئەی قوتابیێ هێژا دبیت تو ژی هەست ب خەمێ بکەی ل سەر تشتەکێ ژ دەست تە چووی یان د نوکە دا تو تووشی ئاریشەکێ یێ بووی، یان ژی تشتەکێ نەچاڤەرێکری ل پاشەروژێ بکەفتە بەر سینگێ تە... ڤێجا ئەگەر تە ڤیا تو ژ ڤێ تەنگاڤیێ خلاس ببی، و تە هیڤی کر کو تو نهێنییا خو بو خودێ بێژی، ئەڤە بو تە دەهـ پێنگاڤ:

1.ل بەری تو گازندا خو ببەیە دەف خودێ وەك تورە و ئەدەب کارەکێ خێرێ بکە یان خێرەکێ پێشکێش بکە، ژ بو هندێ کو ئەگەر تە ڤیا خودێ یا باش د گەل تە بکەت، دەستپێکێ تو یا باش و خێرێ د گەل خەلکی بکە.

2.بزاڤێ بکە دەمێ تو گازندا خو بو خودێ دبێژی یێ ب تنێ بە.

3.بزاڤێ بکە بلا مەسەلە دناڤبەرا تە و خودێ ب تنێ دا بیت، ل بەری و پشتی تو گازندا خو دبەیە دەڤ خودێ.

4.بزاڤێ بکە ل بەری کو تو گازندا خو بو خودێ بکەی گەلەك زکری بکە دا کو دلێ تە یێ شکەستی بیت بو خودێ.

5.بزاڤێ بکە مەزنترین ناڤێن خودێ بهەلبژێرە، وەکی (الحي القيوم، الحي حين لا حي، الحي لا اله الا هو، الله الواحد القهار، الرحمن الرحيم).

6.گازندا خو بەردەوام بو خودێ دووبارە بکە (ئیلحاحێ بکە) و ب دەنگەکێ نزم.

7.ئەگەر تو د نڤێژێ دا بووی د سوجدێ دا گازندا خو بکە، و ئەگەر تو ژ دەرڤەی نڤێژێ بووی دەستێن خو بلند بکە و بلا بەرێ تە ل قیبلێ بیت.

8.د ناڤ دوعا و گازندەیێن خو دا ئستغفارا یونس پێغەمبەر(علیه السلام) بێژە (لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين) و سلاڤا بدە ل سەر ڕوحا خوشتڤی (ﷺ).

9.بلا تە باوەرییەکا تەمام هەبیت کو تە کارێ خو هێلا ب هیڤییا خودێ ڤە، و کو بێ گومان خودێ دێ نەخوشییا تە ل سەر تە ڕاکەت _خو ئەگەر بو دەمەکی دی بیت_.

10.داخوازا تشتەکێ دەست نیشان کری نەکە بەلکی دوعا ژ خودێ بکە کو تەنگاڤیێ ژ سەر تە ڕاکەت، چونکی تو نزانی خێر و باشی د چ تشتی دا یە؟! و کەنگییە؟!

بو خاندنێ

چ تشت د مەحال (موستەحیل) نینن د گەل خودێ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ١ ذِكۡرُ رَحۡمَتِ رَبِّكَ عَبۡدَهُۥ زَكَرِيَّآ ٢ إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيًّا ٣ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلۡعَظۡمُ مِنِّي
وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأۡسُ شَيۡبٗا وَلَمۡ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيّٗا ٤ وَإِنِّي خِفۡتُ ٱلۡمَوَٰلِيَ مِن وَرَآءِي وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي
عَاقِرٗا فَهَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيّٗا ٥ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنۡ ءَالِ يَعۡقُوبَۖ وَٱجۡعَلۡهُ رَبِّ رَضِيّٗا ٦ يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا
نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسۡمُهُۥ يَحۡيَىٰ لَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ مِن قَبۡلُ سَمِيّٗا ٧ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي عَاقِرٗا
وَقَدۡ بَلَغۡتُ مِنَ ٱلۡكِبَرِ عِتِيّٗا ٨ قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞ وَقَدۡ خَلَقۡتُكَ مِن قَبۡلُ وَلَمۡ تَكُ شَيۡـٔٗا ٩
سُورَةُ مَرۡيَمَ

قورئانا پیروز بو مە چیروکا دوعایەکا سەیر ژ زەکەرییای(علیه السلام) قەدگوهێزیت، و دەمێ ئەڤ پێغەمبەرە ل نیڤا شەڤێ ل جهێ نڤێژێ ڕاوەستییای و ب دەنگەکێ نزم گازی خودایێ خو کری و دویر ژ هندێ کو کەسەك ببینیت یان گوهـ لێ ببیت، دویر ژ مروڤان و ب تنێ د گەل خودێ.

موناجات ب شکەستنڤە دەستپێکرن بەرامبەر خودێ و گازندا ب ناڤ سالڤەچوون و لاوازبوونا هەستێ خو گەهاندە خودێ، و پاشی وی باشترین هزر ب خودایێ خو بو خودێ دیار کر و سوپاسیا خودایێ خو کر ل سەر نعمەتا بەرسڤ دانێ، کو خودێ چ دوعایان نازڤرینیت ئەگەر بەرسڤ نەدەت، و پاشی زەکەریای(علیه السلام) ترسا خو دیار کر ژ هندێ کو ئوممەتا وی ژ ڕێکا دروست دەرکەڤن و خێر و باشی د ناڤ وان دا بەرزە ببیت ئەوێن کو د دویڤ وی دا دهێن، ڤێجا وی داخوازا تشتەکێ مەحال ژ خودێ کر، کو وی کورەك دڤیا، و چ کور؟! کورەکێ چاکەکار و ببیتە میراتگر و هاریکار بو وی، کورەکێ چاك و ئێمن ببیت ل سەر ئوممەتا وی، و ببیتە میراتگرێ پێغەمبەرینییا وی و زانستێ وی، د گەل هندێ کو هەڤژینا وی یا نەزوك بوو (زاروك نەدبوون) و ژییێ وی یێ مەزن بوو هەستییێ وی یێ پێتی و لاواز بووی.

ڤێجا ئەی خودان

وێ ژ خودێ بخوازە یا کو ل دەف تە یا مەحال، چ تشتەك نینە وی ڤەگریت، و داخوازا گەلەکێ ژێ بکە تشتەك ژ ملکێ وی کێم نابیت، و داخوازییا خو زور جار ژێ بکە چ جار ئەو ب ڤێ چەندێ تورە نابیت.

بەلێ زەکەرییای (علیه السلام) چەوا جورئەتا وێ داخوازییا وەسا یا سەیر هەبوو؟

ژ باوەرییا وی یا تەمام بوو ب شیانا خودێ یان ژی ژ بەر حەزا وی یا دژوار بوو بو زاروکەکی؟

بەرسڤ: هەردوو پێکڤە، داخوازییا زەکەرییای بو زاروکی نە بو هندێ بوو کو خوشییێ پێ ببەت و دویندەها خو پێ زێدە بکەت، بەلکو ژ بەر ترسا وی بوو ژ هندێ کو ئەمانەتا دینی بەرزە ببیت، ڤێجا مەبەستا وی یامەزن بوو و مجدیا (ئیلحاحا) وی مەزنتر بوو، و ل هەمان دەم دا باوەرییا وی ب خودایێ وی وشیانێن وی، یا دژوار بوو کو جهێ چ گومانەکێ ل دەف نەبوو. بەرسڤا خودێ ب هێز وئاشکەراییڤە هات، و مزگینی ب کورکەکێ باش دایێ کو ل بەری وی کەس ب وی ناڤی نەهات بوو ناڤکرن، ڤێجا دەمێ مزگینی بو زەکەرییا (علیه السلام) هاتی کەیفێ دلێ وی تژی کر، و پرسیارا چەوانییا ب جهێ ئینانا ڤێ مزگینییێ ژ خودایێ خو کر دا کو دلێ وی ئارام ببیت، جارەکا دی بەرسڤا خودای ب ڕەنگەکێ ب سانەهی و سڤککەر هات، دا کو پێغەمبەرێ خو ڤێر بکەت (و مەژی ژ پشتی وی ڤێر بکەت) کو شیانا خودێ چ سنوور بو نینن و چ تشت نابنە ڕێگر بەرامبەر شیانێن خودێ.

دوعا نە ب تنێ داخوازکرنا وان تشتایە یێن تو پێدڤی، بەلکو دوعا گرێدانا مروڤییە ب خودایێ وی ڤە، و زڤرینە بو لایێ هێزا بێ دوماهی.

روینشتنا دانوستاندنێ

3

1. دێ چەوا شێم ب هزر و بیرێن خو یێن نوی ڕوی ب ڕوی خەلکی بم؟

دا کو پەیوەندیێ د گەل خەلکی بکەم و رازی بکەم ب هزر و بیرێن خو یێن نوی، سێ تشت ژ من دڤێن:

- .....
- .....
- .....

2. ئەگەر هات و ڕەخنە و ئاستەنگ ژ لایێ خەلکی ڤە بو من هاتن، دێ چ کەم؟

.....

.....

3. دێ چەوا دەستەک یان تیما د گەل من کار دکەت وە لێ کەم کو بەردەوام د گەرم و گور بن د پروژەی دا ئەوێ کو بو جارا ئێکێ مە دەست پێکری؟

.....

.....

4. ئەگەر خەمان ژیانا من گرت یان تووشی شکەستنەکا ب هێز بووم، ئەز چ بکەم هەتا ژێ خلاس ببم؟

- .....
- .....
- .....
- .....

وانا یازدێ

دانەنیاسین و نیشاندان بو ئویجاخێن عەرەبان..

(لێگەریانا هەڤکاران)

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

ئەگەر تە زانی کو پروژێ تە یێ مەزنە، و تو نەشێ تو ب تنێ ب رێڤە ببەی یان تو و دەستەکا خو ب تنێ نەشیان ب رێڤە ببەن، و تو پێدڤی ب هەڤکارەکێ ب هێزی د گەل تە بیت...

دێ چەوا لێگەرییێ؟
و سالوخەتێن هەڤکارێ نوی چنە؟
و دێ چەوا هەڤکارەکێ سەرکەفتی دروست کەی؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێگەریانەکێ ل ژیاننامە پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت ، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت صلی الله علیه وسلم

دەقێ ئێکێ

پشتی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ژ تائیفێ زڤری دەست ب دانەنیاسینا د گەل ئویجاخان کر و خو پێشکێشی وان دکر، د دەم و وەرزێن ژێك جودا دا ئیسلام بو وان شروڤەدکر و داخواز ژ وان دکر پشتگیریا وی بکەن دا کو گوتنا خودێ بگەهینن و ب سەر بێخن، و ب تایبەتی ل وەرزێ بازرگانیێ و د دەمێ حەجێ دا، ژ بەر کومبوونا گەلەك ئویجاخێن عەرەبان ل مەککەهێ و دەوروبەرێن وێ بو کرنا حەجێ، لەوا ب دەلیڤە ددیت کو گازییا وان بکەت، بەلێ هەمییان بانگەشا وی ڕەدکر، بەلکو هندەك جار دگەهشتە هندێ کو خەلکی ترانە پێ دکرن و ئاخ دهاڤێتێ و گەلەك جورێن بێ ڕێزییا د گەل دا بکاردئینان، و مامێ وی ئەبوو لەهەبی ل پشت وی ڕا دگوتە خەلکێ درەوا دکەت وهشیاری وی بن باوەر ژێ نەکەن، و پێغەمبەر (ﷺ) ب گەرمی بانگەشا خو دگەهاند و بێی وەستییان، و بەردەوام گازیا خو دگەهاند بێی کو خو ژ ئێکی تورە بکەت، و خودانێ هزر وبیرێ بەردەوام یێ د لڤینی دا، و هەردەم یێ گەرم و گورە و یێ ئارامە، وەکی ئاڤێ بەردەوام دچیت و ناراوەستیت و دەنگە دەنگێ ناکەت بەلێ یێ ڕژدە ل سەر چوونا خو و چ تشتەك وی ناراوەستینیت و نابیتە ڕێگر.

ئەگەر تو ل جهێ پێغەمبەری بای (ﷺ) و پشتی هەمی وان هوز و ئویجاخان گازیا تە ڕەدکری و رازی نەبووین ببنە هەڤکار د گەل تە، دا چ کەی

- ☐ دا داخازا موعجیزەکێ ژ خودێ کەم کو وان پاڵدەت کو ئەو باوەریێ بینن یان ژی دا دوعایەکێ ل وان کەم کو ئەو ژناڤ چووبان
- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ دووێ

دەمێ بوویە ساڵا یازدێ ژ پێغەمبەرینییێ، پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) بریاردا ڕێکا بانگەوازیا خو د گەل مەزنێن ئویجاخان بگوهریت، وی هەلبژارت کو ب شەڤ چاڤێکەفتنێ د گەل کوم و وەفدا بکەت و بچیتە دەف وان د خیڤەتێن وان ڤە ل دەرڤەی مەککەهێ، دا کو قورەیشی تێکدان و تێکچوونێ چێنەکەن و دا ل بەر وان عەشیرەتان بەرزە نەکەن ئەوێن کو گازییا وان دکەت بو ئیسلامێ، و یێ ڕژد بوو کو ئەبوو بەکری د گەل خو ببەت چونکی ئەو یێ شارەزا بوو ب نیاسینا مەزنێن هوزێن عەرەبان، و هەروەسا یێ زانا بوو ب هندێ کو دزانی کیژ ئویجاخ یا خودان دەستهەلاتە، دا کو بشێن هوزەکێ ژێبگرن کو هەڤپەیمان و هەڤکارییێ د گەل گرێدەن، و ژ وان هوزێن کو پەیوەندی د گەل گرێدای بەنی عامرێ کورێ صەعصەعەی گازییا وان کر بو ڕێکا خودێ، و خو بو دا نیاسین، بەحیرەیێ کورێ فیراسی کو ئێک ژ زەلامێن وان بوو گوتێ: (ئەز ب خودێ کەم ئەگەر ئەز ڤی گەنجی ژ قورەیشییان بگرم، دێ عەرەبان پێ خوم! و پاشی گوت: ئەگەر مە پەیمان دا تە، و پاشی خودێ تو ب سەر وان ئێخستی یێن کو نەیارەتییا تە دکەن، ئەرێ دێ ب ڕێڤەبرنا ڤی دینی بو مە مینیت پشتی تە (پشتی تو دمری)؟ پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گوت: ئەڤ تشتە ب دەست خودێ یە، دێ دەتە وی یێ وی بڤێت. ئەوان گوتن: تو دێ ستوێن مە بو عەرەبان کەیە ئارمانج ئەگەر خودێ تو ب سەر ئێخستی و ودین بو غەیری مە بمینیت، مە چ پێدڤی ب دینێ تە نینە) ڤێجا ل بەر نەهاتن.

بوچی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) مەرجێ بنەماڵا بەنو عامر ڕەدکر، هەر چەندە وی پێدڤی ژی ب وان هەبوو... ئەرێ دا چ بیت ئەگەر پێغەمبەری (ﷺ) مەرجێ وان قەبویل کربا و پاشی مەرجێ میراتگرییا دینی گوهارت با..

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ سێ

پاشـی گەهشـتە وەفـدا (شـەیبان) و ڤـێ جـارێ گەلـەك گرنگـی دا سـەر ڕەوشـتی ئـەو ڕەوشـتێ کـو ئیسـلام ژ مـە دخوازیـت، ڤێجـا ئـەو ب گازییـا ئیسـلامێ مەندەهـوش بـوون، و ئێـك ژ سـەرکردێن وان موسـەننایێ کـورێ حاریثـەی بـوو، و هـوزا وی د ناڤبـەرا رویبارێـن کیـسرای پاشـایێ فارسـا و ئاڤـا عەرەبـا بـوون، وی بەرسـڤا گازییـا پێغەمبـەری دا (ﷺ) ل سـەر ڤـێ پەیمانـێ و گـوت : سـەبارەت ب رویبارێـن ل سـەر عـەردێ کیـسرای ئـەم نەشـێن هاریکاریـا تـە بکەیـن ژ بـەر کـو ئـەم یـێ ل سـەر ڤـی عـەردی و مـە پەیمانـا د گـەل کیـسرای هـەی ل سـەر ڤـێ چەنـدێ، کـو ئـەم نەشـێن کەسـێ بحەوینیـن، پاشـی گـوت : ئـەی برایـێ قورەیشـی ئـەو ئاینـێ تـو بانگەوازیـا مـە بـو دکـەی دێ پاشـا و دەسـتهەلاتدار کەربێـن خـو ژێڤەکـەن، بەلـێ ئەگـەر تـە بڤێـت ئـەم دێ ل سـەر لایـێ عـەردێ عەرەبـا ڤـە هاریکاریـا تـە و پشـتەڤانیا تـە کەیـن، پێغەمبـەری (ﷺ) گـوت : ب راسـتی هـەوە بەرسـڤەکا خـراب نـەدا ژ بەرکـو هـەوە ب ئاشـکەرایی گـوت، بەلـێ پـا کەسـەك دینـێ خـودێ بسـەر نائێخیـت ئیـلا ئەگـەر ژ هەمـی لایـان ڤـە نەبیـت. و ژبـەر ڤـێ چەنـدێ ئـەڤ دانوسـتاندنە بـێ ئەنجـام ب دوماهیـك هاتـن.

ئەرێ بوچی پێغەمبەر (ﷺ) رازی نەبو کو ئەڤ هوزە پشتەڤانیا وان بکەت بەرامبەر عەرەبا، و پێغەمبەری (ﷺ) پەیمان د گەل بنەماڵا شەیبان نەکر کو هەڤپەیمانێن فارسا بوون

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ چارێ

پاشـی پێغەمبـەر (ﷺ) بـەرەڤ (عەقەبـە) چـوو، و گوهـ ل دەنگـێ هنـدەك زەلامـان بـوو و خـو نیزیکـی وان کـر، کـو شـەش گەنجێـن (یەثـرب) بـوون، ئینـا پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) گوتـێ:

-هوین کینە؟

-گوتنێ: ئەم کومەکین ژ خەزرەجییان.

-پێغەمبەری (ﷺ) گوتێ: هوین ژ پشتەڤانێن جوهییانە؟

-گوتنێ: بەلێ.

-پێغەمبـەری (ﷺ) گوتـێ: ئـەرێ مـا هویـن نـا ڕوینـن دا پیچـەك د گـەل هـەوە باخڤـم؟

-گوتنێ: بەلێ.

ڤێجـا د گـەل دا ڕوینشـتن، پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) بـو وان ڕاسـتیا ئیسـلامێ شروڤەکـر وئیسـلام پێشکێشـی وان کـر، و قورئـان بـو وان خوانـد، هنـدەك ژ وان گوتـە هنـدەکان: (سـویند ب خـودێ ئـەی مللەتـێ مـن بزانـن ئەڤـە ئـەو پێغەمبـەرە یـێ کـو جوهـی گەفـا پـێ ل هـەوە دکـەن، ڤێجـا نەوەبیـت ئـەو بـەری هـەوە ڕاکـەن) ئینـا ئـەو بلـەز د بەرسـڤا گازییـا ئیسـلامێ هاتـن و موسـلمان بـوون.

و ئـەو ژ ئاقـل وژیرمەندێـن یەثـرب بـوون، و ئـەو دەمـەك بـوو کـو د نـاڤ وان دا شـەربوو و ئاگـرێ شـەری یـێ بـەردەوام بـوو و نـە ڤەمـری بـوو، ڤێجـا وان خواسـت کـو ئـەڤ گازییـە ببیتـە هـوکار کـو ئاگـرێ شـەری بڤەمریـت، گوتـن: (ئـەم یێـن هاتیـن بـو حەجـێ، و مـە مللەتـێ خـو یـێ ل پشـت خـو هێـلای و خرابـی و دوژمنـی د نـاڤ وان دا یـا بـەلاڤ بـووی، مـە هیڤـی هەیـە کـو خـودێ ب ئەگـەرێ تـە وی شـەری بڤەمرینیـت، ئـەم دێ زڤرینـە نـك وان و دێ بەرێ وان دەینـە گازییـا تـە، ڤێجـا ئەگـەر هـات و خـودێ ئـەو ل دۆر گازییـا تـە کـوم کـرن، کـەس ژ تـە سـەرفەرازتر نابیـت)، و دەمـێ ئـەڤ چەنـد کەسـە زڤرینـە مەدینـێ بەحسـا ئیسـلامێ بـو خەلکـێ مەدینـێ کـر، هەتـا وە لـێ هاتـی کـو مالـەك ل مەدینـێ نەمـا ئەگـەر بەحسـا پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) تێـدا نەهاتبـا کـرن.

ئەرێ پاڵدەرێن ڤان گەنجان چ بوون کو ئەو ب خو ڕازیبووین ب گازییا ئیسلامێ؟
ئەرێ ئەو پاڵدەر د گەل پەیاما پێغەمبەری (ﷺ) هەڤدژن

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ پێنجێ

پاشـی سـاڵا د دویـڤ دا ل دەمـێ حەجـێ، سـاڵا دوازدێ ژ پێغەمبەرینییـێ، دوازدە کـەس هاتـن و ل (عەقەبـە) ل مینایـێ چاڤـێ پێغەمبـەری (ﷺ) ب وان کەفـت، ڤێجـا سـوز (و دبێژنـە ڤـێ بەیعـا عەقەبـە یـا ئێکـێ) ب هنـدێ دایـێ کـو شرکـێ نەکـەن و دزیـێ و زینایـێ نەکـەن و بچیـکان نەکـوژن، و خـو دویرکـەن ژ بـێ بەختییـێ و وگوهدارییـا پێغەمبـەری (ﷺ) بکـەن.

ڤێجـا دەمـێ حـەج ب دوماهـی هاتـی پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) ئێکـەم کـەس د گـەل وان فرێکـرە (یەثـرب) دا کـو شـەریعەتێ ئیسـلامێ نیشـا وان بـدەت، و دا وان د دینـی بگەهینیت و شـارەزا بکـەت، و بـو ڤـێ گەشـتێ وی گەنجەکـێ سـیهـ سـالی هەلبـژارت، کـو ئێـك بـو ژ ماقویلێـن مەککەهـێ، و ئێـك ژ وان بـوو یێـن کـو مشـەخت بوویـە حەبەشـە، ئـەو ژی موصعەبـێ کـورێ عومەیـری بـوو _خـودێ ژێ ڕازی بیـت_.

و ل بـەری سـاڵ تەمـام بیـت و دەمـێ حەجـێ بهێتەڤـە (ئانکـو حەجـا سـاڵا سـێزدێ) مصعـب زڤـری مەککەهـێ و مزگینییـا بەلاڤبوونـا ئیسـلامێ یـا بەرفرەهـ ل باژێـرێ یەثربێ گەهانـدە پێغەمبـەری (ﷺ) و مزگینییـا وێ پشـتەڤانییا بـو وان چێبـووی.

ڤێجـا دەمـێ وەختـێ حەجـێ هاتـی ئـەو کەسـێن موسـلمان بوویـن د گـەل مللەتـێ خـو یـێ نـە موسـلمان هاتـن (کـو حەجیێـن مەدینـێ هێـژ گەلـەك ژێ نـە موسـلمان بـوون) دا کـو گومانـان ژی نەبـەن، هەتـا سـێکا شـەڤێ دەربـاز بـووی ئـەو د گـەل وان دا مـان و پاشـی دوو دوو خـو ژ وان ڤەدزیـن و د چوونـە (عەقەبـە) و ئـەو حەفتـێ و سـێ زەلام بـوون و دوو ژنـك د گـەل بـوون، و پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) هاتـە دەف وان و مامـێ وی عەباسـێ کـورێ عەبدولموططەلبـی د گـەل بـوو، و ئێکەمیـن کەسـێ ئاخفتـی عەبـاس کـو بـو وان دیـار کـر ئەگـەر خەلکـێ مەدینـێ نەشـێن بەرەڤانییـێ ژێ بکـەن، هـەر ژ نوکـە دا وی بهێلـن...

بەرائـێ کـورێ مەعـروری بەرسـڤ دا و گـوت: مـە وەفـا و راسـتگویی دڤێـت و ئامادەینـە گیانـێ خـو ژی بکەینـە قوربانـی، باخڤـە ئـەی پێغەمبـەرێ خـودێ! تـە چ بـو خـو و بـو خودایـێ خـو پێخوشـە وێ بکـە.

پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) ئاخفـت و قورئـان خوانـد، و بانگەوازیـا وان کـر بـو ئیسـلامێ، و مـەرج بـو دانـان:

1. پەرستنا خودی ب تنێ بکەن، وچ تشتان بو نەکەنە شریك.
2. گوهدارییا فەرمانان بکەن چ د لاواز بن یان د زیرەك.
3. و مالێ خو د رێکا خودێ دا دمەزێخن، د بەرتەنەگی و بەرفرەهییێ دا.
4. فەرمانا ب باشی و پاشڤە لێدانا ژ خرابییێ.
5. و کاری بـو سەرئێخسـتنا حەقییـێ بکـەن، و ژ لومـا لومەکـەران نەترسـن و گوهـ نەدەنـێ.
6. ئەگـەر ئـەز هاتمـە دەف هـەوە (یەثـرب) هویـن مـن ب سـەربێخن وپشـتەڤانییا مـن بکـەن، ومـن ژ وێ بدەنـە پـاش و ب پارێـزن یـا کـو هویـن ژ نەفسـێن خـو و هەڤژینێـن خـو و زاروکێـن خـو ددەنـە پـاش و د پارێـزن.

بەرامبەر ڤێ چەندێ..... بەهەشت بو هەوەیە.

بوچوونا تە چییە ل سەر ڤێ گرێبەستێ؟ ئەگەر تو ل جهێ پشتەڤانان (ئەنصاریا) بای ئەرێ بو جارا ئێکێ دا ڤان مەرجان قەبویل کەی

.....

دەقێ شەشێ

تو پێگیر بی ب پەیمانەکێ ب درێژییا ژیانا خو و ب هندەك مەرجێن ب زەحمەت، نە تشتەکێ ب ساناهی یە، و نابیت تو بریارا خو ب هەستیاری بدەی...پەرتووکێن گرێدای ژیاننامەیا پێغەمبەری (ﷺ) یا بەحس ل لڤینەکا سەیر یا چەند کەسێن ژیر و عاقل د ناڤ پەیمانێ دا کری.

بەری بچنە د ناڤ پەیمانی دا ئەبوو هەیثمێ کورێ تەییهانی گوت: ئەی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) د ناڤبەرا مە و زەلامێن (جوهییان) دا پەیمان هەنە، و ئەم دێ وان پەیمانان بڕین، ڤێجا ئەگەر مە وە کر و پاشی خودێ تو ب سەر ئێخستی، نە کو تو بزڤرییە د ناڤ مللەتێ خو دا و مە بهێلی؟

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گرنژی و گوت: (بەلکو خوینا مە د گەل خوینا هەوەیە، و تێچوونا مە د گەل تێچوونا هەوەیە، ئەز ژ هەوە مە و هوین ژ منن، ئەز دێ شەرێ وی کەم یێ هوین شەرێ وی دکەن، و دێ ئاشتیێ کەم د گەل وان یێن هوین ئاشتیێ د گەل دکەن).

و وی دەمی عەباسێ کورێ عوبادەی ڕابو و گوت: هوین دزانن ل سەر چ هوین یێ پەیمانێ ددەنە ڤی زەلامی؟ هوین یێ پەیمانێ ددەنێ کو شەرێ مروڤێن سوور و رەش بکەن، ڤێجا ئەگەر هوین ببینن کو تێچوونا مالێ هەوە بەلا و گرفتاری بیت، و کوشتنا ماقویلێن هەوە بەلا و گرفتاری بیت، ڤێجا وی دەمی شەرمزاریا دونیا و ئاخرەتێ دێ بو هەوە بیت، و ئەگەر هوین ببینن کو تێچوونا مالێ هەوە و کوشتنا کەس و کارێن هەوە ل پێناڤ خودێ بیت، سویند ب خودێ ئەو خێر وباشیا دونیا و ئاخرەتێ یە.

گوتن: ئەگەر ئەم تووشی تێچوونا مالی و کوشتنا کەس وکاران بووین، چ ل بەرامبەر ڤێ هەیە؟

گوت: بەهەشت.

گوتن: دەستێ خو درێژبکە (دا کو پەیمانێ بدەن).

ئینا پێغەمبەری (ﷺ) دەستێ خو درێژکر و هەمی چوونە دەستی، و پەیمان دایێ، ئەسعەدێ کورێ زورارەی دەستێ پێغەمبەری گرت وهەمان گوتنا (عەباسێ کورێ عوبادەی) گوت...

گوتن: ئەی ئەسعەد! دەستێ خو بو مە درێژ بکە، سویند ب خودێ ئەم دەستا ژ ڤێ پەیمانێ بەرنادەین، ڤێجا زەلام زەلام ڕابوون و چوون پەیمان دا پێغەمبەری (ﷺ)، بەلێ پەیمانا هەردوو ژنکا ب تنێ ب گوتنێ بوو بێی کو پێغەمبەر (ﷺ) بچیتە دەستی.

وپشتی پێغەمبەرێ خودێ پەیمان دایێ (ﷺ) داخواز ژ وان کر کو دوازدە زەلامان ژێ بگرن دا کو نوینەراتییا وان بکەن، ڤێجا دەمێ دەست نیشان کرین پێغەمبەری (ﷺ) گوتێ: (هوین ل سەر مللەتێ خو کەفیلن، وەکی چەوا (حەواری) وەکیل و کەفیل بوون بو عیسایێ کورێ مەریەمێ، و ئەز کەفیلێ مللەتێ خومە (مهاجرا_مشەختییا)، گوتن: بەلێ.

ئەڤ پەیمانە خالا گوهرینا مەزن بوو د مێژوویا بانگەشێ دا، چونکی ل ڤی دەمی ئیسلامێ جهەك بو پەیدا بوو کو موسلمان بچنێ و بنیات و بناخەکی بو بدانن... پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) دەستویری دا هەڤالێن خو کو مشەخت ببنە یەثربێ.

بوچی ئەڤ هەمی نەرازیبوونە ل بەری ب جهـ ئینانا پەیمانێ

بەرسڤا دروست بهەلبژێرە

- ترس و دوو دلی ژ هەلگرتنا وێ پەیاما گران.
- دووپاتکرنا ڕاستگوویا سەرئێخستییا (ئەنصاریا) بو ب جهـ ئینانا مەرجێن پەیمانێ، وزانینا ئاستێ خەمخوریا وان بو وەرگرتنا پەیمانێ.
- پرسیار و داخوازکرنا زانیارییێن زێدەتر.
- .....

من دڤێت ل سەر ڕێبازا پێغەمبەرێ خودی بم (ﷺ)

هەر چەندە ئەز نەشیم خو بدەمە نیاسین بو خەلکی ل حەجێ
و چ گەف ژی ل سەر ژیانا من نینن و ئەز نە یێ تەپەسەرم ژی ل باژێرێ خو...

ئەرێ ئەز چ بکەم؟

ل سەر مە پێدڤییە ئەم ل دویڤ ڕیبازا پێغەمبەری (ﷺ) بچین

ل بەری کو ئەم هەڤپەیمانێ (هەڤکارییێ) د گەل ئێکی گرێ دەین دڤێت **ئارمانجا مە یا ڕوون و ئاشکەرا بیت**، و ب بهێن **فرەهی هەڤکارەکێ گونجای پەیدا بکەین**، و هەر ل دەستپێکێ د گەل دا دڕاستگو بین، و ژ ئێك جودا نەبین د هەڤپەیمانێ دا، **و پێنگاڤێن خو دروست بکەین و نەخشێ خو بکێشین...**

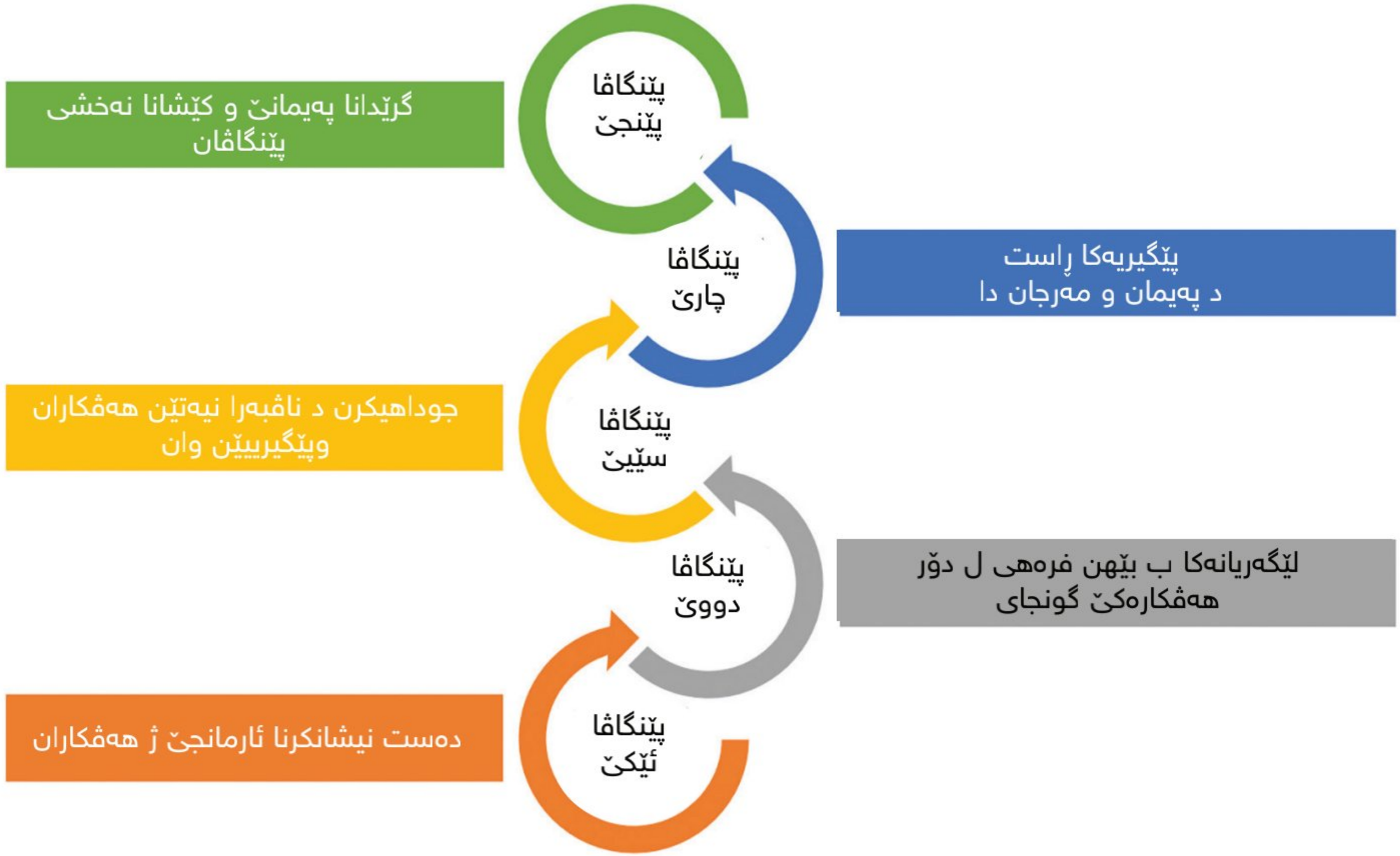

(05) بناغە بو لێگەریانا هەڤکارەکێ سەرکەفتی.

ببینه و هزر تێدا بکه

هندی خودێ یه ڕێڤەبەرێ کاروبارانە، و دشیا پێغەمبەرێ خو (ﷺ) ب سەربێخیت بێی کو پەنایێ ببەتە ل دەف هندەك کەسان و بێی کو چ نەخوشییەکێ ببینیت ب هەیڤان، بەلێ خودایێ مەزن دڤیا ژ ژیاننامەیا پێغەمبەری (ﷺ) نیشا مە بدەت و هەروەسا ژ سەربورێن وی یێن ب زەحمەت مە فێر بکەت کا دێ چەوا بو خو ل پشتەڤان و هەڤالان گەریێین دا کو ئەم وان سەربێخین و ئەو مە سەربێخن و دا کو خەونێن مە سەربێخن و ئەم ژی خەونێن وان سەربێخین..

وەستیانا پێغەمبەری (ﷺ) بو لێگەریان و دانوستاندنێ یا ڕاست بوو، بەلێ هندی خودێ یە (المُدَّبِر)ـــە ئانکو ڕێڤەبەرێ کاروبارانە پشتەڤانییا وی دکر ل جهەکێ دی یێ دویر، ئەوژی هوزێن یەثربێ بوون دا کو ببنە پشتەڤانێن وی، ڤێجا گەڤێن جوهییان ل سەر وان ب سوزا هاتنا وی پێغەمبەرێ کو ژڤان پێ هاتیە دان کو دێ هێت، و ئەو فیتنا د ناڤ وان دا ڕابووی د چەندەها سالان دا، ببو ئەگەر بو بەرسڤدانا وان یا ...بلەز بو پەیاما ئیسلامێ و دیاربوونا ڕاستییا وێ

ڤێجا بەرێ خو بدە ڤێ ڕێڤەبرنا سەیر ژ دەف خودێ بو پێغەمبەرێ خو (ﷺ) دا کو بهێتە زانین هەردەم خودێ کاروبارێن خودان باوەران بو برێڤە دبەت و رویدانان ل دویڤ بەرژەوەندییا وان ب ڕێکەکا نەچاڤەرێکری برێڤە دبەت، و ئێك ژ ناڤێن وی (المُدَّبِر).

ژبەربکە و بینە بیرا خو

﴿وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٦٩﴾ العنكبوت.

ئانکو: (و ئەو خودان باوەرێن جیهادا نەفسا خۆ و شەیتانی و نەیارێن خودێ کری، و صەبر ل سەر نەخۆشییا د ڕێکا خودێ دا کێشای، خودێ بەرێ وان دێ دەتە ڕێکێن خێرێ، و دێ وان ل سەر ڕێکا ڕاست موکم کەت، و هەچییێ ئەڤە سالۆخەتێن وی بن ئەو بۆ خۆ و بۆ خەلکی ژی دێ یێ قەنجیخواز بت. و هندی خودێ یە ب پشتەڤانی وپاراستن و تەوفیقا خۆ یێ د گەل وی یێ قەنجیکار بت ژ بەنییان)

گەشتا پێغەمبەری (ﷺ) و ڕێڤەبەرییا وی بو جڤاکی دێ یا بەردەوام بیت ب پرسیارێن بهێت دا:

ئەگەر تە هەست پێکر کو هەمی دەرگەهـ ل تە و ل بەر پروژێ تە یێ نوی هاتنە گرتن، و تە بریار دا بچییە ژینگەهەکا دی، دا کو پتر ببنە هاریکار و پشتەڤان... دێ چەوا پیلانێ بو ڤێ ڤەگوهاستنێ دانی؟ و دێ چەوا بیتە ڤەگوهاستنەکا سەرکەفتی و بێ شکەستن؟

ئەڤە ئەو پرسیارن یێن کو دێ ل وانا بهێت ئاشکەرا کەین ب حەزکرنا خودێ...

پێنج نهێنی

یاریا هزری

ئەڤ گەشتیارە ل رێکێ بەرزەبوو و شکەست و ماندی بوو، و پێدڤی ب هاریکارییێ بوو دا کو خو ژ پێنج ئاستەنگان رزگار بکەت ئەوێن کو بووینە رێگر د رێکا وی دا کو بگەهتە باژێری خو، و د چانتێ وی دا چەندین پەیڤێن ژێك جودا یێن تێدا، و ئەو پەیڤە دبنە دەرگەهـ کو ژ ڤان ئاستەنگان رزگار بیت و هەر پەیڤەك ژ ڤان یا تایبەتە ب ئاستەنگەکێ ڤە و دبیتە کلیل بو دەرگەهێ وێ ئاستەنگێ.

پەیداکرن/ هەتا خاڵێ/ دەستکەفتی/ ب جهـ ئینان/ دەست نیشان کرن/ هەمی لا/ رێکخستن/ هەڤکار/ سیستەمێ کاری/ هەڤکارێ گونجای/ رووونکرن/ ئارمانج/ گەهشتن/ رێککەفتن.

1 - پێنج رستێن دروست ژ ڤان پەیڤێن ژێك جودا دروست بکە.

2 - و پاشی ب رەنگەکێ دروست رێک بێخە.

3 - پاشی بدانە جهەکێ گونجای د ناڤ پیلانا خو دا.

4 - بزاڤێ بکە ڤی هەمی کاری ئەنجام بدەی و ژ سێ خولەکان نەبوریت.

هەلسەنگاندن: بو رێکخستنا هەر رستەکا دروست سێ خال دێ ب دەست تە کەڤن، و خالەك بو هەر رێکخستنەکا دروست د ناڤبەرا دوو رستان دا، و بو هەر رێکخستنەکا خەلەت خالەکێ دێ ئینیە خار، ئەوێ زورترین خالان کوم بکەت دێ هێتە هەژمارتن ژ سەرکەفتیان.

بەرسڤا دروست

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

چیروکا هەڤکارێ سەرکەفتی

خودێ بو مە د قورئانێ دا بەحسا چیروکا هەڤکارێ سەرکەفتی دکەت و کا چەوا ل دوماهییێ ئەڤ هەڤکارییە ب بوونە ئەگەرێ ب دەستڤەئینانەکا مەزن، کو خودێ مروڤایەتی پێ ڕزگارکر ژ خرابییا (یەئجوج و مەئجوجان) ئەوێن کو خرابی د ئەردی دا بەلاڤ دکر.

پەیداکرنا بارودوخەکێ گونجای

دەست نیشان کرنا ئەگەرێ هەڤکارێ (ئاریشە)

دیارکرنا ب دەست کەفتی

دەست نیشانکرنا ئارمانجا هەڤکارییێ

قَالُواْ يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِنَّ يَأۡجُوجَ وَمَأۡجُوجَ مُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَهَلۡ نَجۡعَلُ لَكَ خَرۡجًا عَلَىٰٓ أَن تَجۡعَلَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَهُمۡ سَدّٗا ٩٤
قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيۡرٞ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجۡعَلۡ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُمۡ رَدۡمًا ٩٥ ءَاتُونِي زُبَرَ ٱلۡحَدِيدِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ بَيۡنَ ٱلصَّدَفَيۡنِ قَالَ
ٱنفُخُواْۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارٗا قَالَ ءَاتُونِيٓ أُفۡرِغۡ عَلَيۡهِ قِطۡرٗا ٩٦ فَمَا ٱسۡطَٰعُوٓاْ أَن يَظۡهَرُوهُ وَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ لَهُۥ نَقۡبٗا ٩٧
سُورَةُ الكَهۡفِ

لێگەریان ل دۆر خالا ڕێککەفتنی (دانوستاندن)

ئەنجامێ هەڤکاران

روونکرنا پیلانا ب جهـ ئینانا هەڤکارییێ

کورتییا چیروکێ:

مللەتەك هەبوو د ناڤبەرا دوو چیایان دا داخواز ژ (زولقەرنەینی) کر ئەو سەرکردێ هێز و شیان هەین کو وان ژ خرابییا مللەتێ وان ڕزگار بکەت (کو یەئجوج و مەئجوج) بوون ئەوێن کو خرابی د ئەردی دا بەلاڤ دکر، داخواز ژێ کر کو پەرژانەکی بو وان چێکەت و بێختە د ناڤبەرا وان دا، و ل بەرامبەر هندێ مالەکی بو کوم بکەن، بەلێ زولقەرنەین داخوازییا وی نە ئەو بوو کو مالی بدەنێ، بەلێ ئارمانجا وی ئەو بوو خەلکەکێ ژ بن دەستییێ ڕزگار بکەت و ئازاد بکەت و وان بەرەڤ ڕێکا خودێ ڤە ببەت، زولقەرنەینی داخواز ژ وان کر کو زەلام کەل و پەلێن ب هێز بو ئامادە بکەن دا کو ناڤبرەکێ ب هێزتر ژ پەرژانی بدانن، ڤێجا دەمێ ل سەر ڤێ ڕێککەفتنێ پێک هاتین، دەستپێکر بو ب جهـ ئینانا پروژەی، وزولقەرنەینی سەرپەرشتییا کاری دکر، داخواز ژ وان کر کو ئەو پارچێن ئاسنی بو وی ئامادە بکەن، دا کو بهێتە ڕاستا چیای، وداخواز ژ وان کر کو ئاگرەکی هەلکەن ل بن ڤێ پارچا ئاسنی، ڤێجا دەمێ ئاسن هەمی داخ بووی داخواز ژێ کر کو سفری (نحاس) پێداکەن، ڤێجا ناڤبرا وان وەلێهات کو کەس نەشیا ب سەرکەڤتێ ژ بەر بلنداهییا وی و نەژی بهێتە کونکرن و پویچ کرن ژ بەر فرەهی و موکمییا وی.

ڤێجا ئەڤە چیروکا هەڤکارێ سەرکەفتی بوو کو قورئانا پیروز بو مە ڤەگێرایە، د ناڤ مللەتەکی دا کو د ناڤبەرا دوو چیایان دابوون وزولقەرنەین ببو ئەگەر کو ئەڤ توخمێ خراب بهێنە ڤەدەرکرن و بهێنە قەدەغەکرن کو خرابییێ د ئەردی دا بکەن.

وانا دوازدێ

مشەخت بوون بو مەدینێ

(خاڵا ڤەگوهاستنێ)

ب ناڤێ خودێ و ل سەر بەرەکەتا خودێ

پرسیار

ئەگەر تە هەست پێ کر کو هەمی دەرگەهێ بەرامبەر تە و پروژێ تە یێ نوی هاتنە گرتن، و تە بریار دا تو بچییە ژینگەهەکا نوی کو ل وێرێ پتر پێشکێش بکەی و پتر دویر ببی ژ رێکێن سەرنەکەفتنێ...

ئەرێ دێ چەوا پیلانێ بو ڤێ ڤەگوهاستنێ دانی؟
و دێ چەوا بیتە ڤەگوهاستنەکا سەرکەفتی یا بێی شکەستن؟

بو بەرسڤا ڤان پرسیارا دێ لێگەریانەکێ ل ژیاننا پێغەمبەرێ خودێ دا کەین (ﷺ)

ئاخفتن خوش و شرین نابیت، ئەگەر ب بەحسکرنا باشترینێ مروڤان نەبیت.

دەقێ ئێکێ

پشتی کو پەیمانا عەقەبا دووێ پێکهاتی و ڤێ جارێ ئیسلام ب سەرکەفت و بو خو بنگەهەك (وەك ئاڤاکرنا دەولەتەکا ئیسلامی) دانای ل بیابانەکا تژی ژ کوفر و نەزانینێ، و ئەو مەترسیترین دەستکەفتی بوو گەهشتییە وی د ماوێ دەستپێکا گازییا پێغەمبەری دا (ﷺ) و دەستویری دا موسلمانان کو مشەخت ببنە ڤێ دەولەتێ. و ئەڤ مشەختبوونە نە ب تنێ ژ دەست دانا بەرژەوەندی و قوربانی دانا ب مالی و سامانی و رزگاربوون ژ هندەك کەسان بوو، بەلکو د گەل هندێ ئەڤ مشەخت بوونە یا تژی بوو ژ مەترسییێ. دویر نەبوو کو ئەڤ کەسێن مشەخت دبن نەگەهنە دوماهییا ڕێکێ و خوینا وان بهێتە ڕێتن، و دبیت هەما ل دەستپێکا ڕێکێ یان ل دوماهییا وێ بهێنە ژ ناڤ برن، سەرەرای هندێ پاشەروژەکا دیار ژی نەبوو، نەدزانی قەدەرا ڤێ مشەختبوونی دێ بەرەڤ کیڤە چیت و خەم و دوو دلیا وان هەتا کەنگی دێ یا بەردەوام بیت.

و موسلمانان دەستپێکر مشەخت بوون د گەل هندێ کو ئەڤ چەنداهە هەمی دزانی، و کەسێن بێ باوەر دەستپێکر کو ڕێکێ ل چوونا وان بگرن، چونکی وان هەست ب مەترسییێ کربوو ژ بەر کومبوونا موسلمانان ل باژێرێ مەدینێ.

ئەگەر داخواز ژ تە بهێتە کرن کو تو ژ ناڤ مللەتێ خو ب دەرکەڤی و تو هەمی تشتا بهێلییە ل پشت خو ل پێناڤ هزر و بیرا خو، ئەرێ تو دێ ڤێ چەندێ کەی

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ دووێ

دەمێ بێ باوەران دیتی کو هەڤالێن پێغەمبەری (ﷺ) یێ مشەخت دبنە یەثرب (مەدینێ) خەم و کوڤانان خو د وان ئالاند، و ب ڕەنگەکێ وەسا ئەو تووشی خەم و دوودلیێ بوون کو ل بەری ڤێ گاڤێ چ جار وەسا نەدیتبوو، و موسلمان بوونا خەلکێ مەدینێ گەفەکا دژوار یا ئایینی و سیاسی و ئابوریە بو وان.

پەرلەمانێ مەککەهێ ل (دار الندوة) کومبوونەکا مەترسیدار گرێدا، کو هەمی نوینەرێن ئویجاخان کوم کرن، دا کو پیلانەکا ئێك لایی بدانن و بشێن گازییا ئیسلامی ب ڕاوەستینن، ڤێجا ژ وان هەبوو پێشنیار کر کو پێغەمبەری (ﷺ) زیندان بکەن، و هندەکان د گوت دێ وی دەرێخین و ژ باژێری دویر کەین، و سەرکردێ وان بریار دا کو ژ هەر بابکەکێ قورەیشییان گەنجەکێ ب هێز هەلبژێرن دا کو ب کوشتنا پێغەمبەری (ﷺ) ڕابن، و وەسا خوینا وی دێ د ناڤ وان دا بەلاڤ بیت، و هندی مالباتا عەبدلمەنافی یە نەشێت نەیارەتییا قورەیشییان هەمییان بکەت، ڤێجا هەما مەجبورن ڕازی ببن ب مالی پێش خوینێ ڤە، پەرلەمانێ مەککەهێ ب گشتی ڕازی بوون ل سەر ڤێ پێشنیارا خراب، و هەمی نوینەر زڤرینە مالێن خو و پیلان دانا دا کو هەر زوی ڤێ بریارێ ب جهێ بینن.

ئەگەر تە ب پشت ڕاستی زانی کو ژیانا تە یا د مەترسییەکا مەزن دا و ل پشتی چەند دەمژمێرەکێن کێم هەمی مەزنێن باژێرێ تە و خەلکێ وی باژێری هەمی بێی جوداهی ل دژی تە یێن ڕاوەستییاین، و دڕژدن کو تە بگرن یان تە ب کوژن، و تە چ هەڤکار و پشتەڤانێن ب هێز نینن کو تو هەوارا خو بگەهینییە وان دا هاری تە بکەن، و ل دەوروبەرێن وی باژێری ژی یا بەردای بیت کو یا ب زەحمەتە تو خو لێ بڤەشێری، و تە چ ڕێك نینن کو تو زیکا ب ڕەڤی، و د ناڤبەرا تە و وی جهێ ئێمن و ئەمانەت هەی دویراتییەکا زور هەبیت و تو ناگەهییێ ب ڕوژان نەبیت.

دێ هەست ب چ کەی د ڤان دەلیڤێن تەنگاڤ دا؟ و دێ چ کەی دا کو خو ڕزگار بکەی ژ ڤان تەنگاڤێن ب زەحمەت

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ سێ

خودێ پێغەمبەرێ خو ئاگەهدار کر ل سەر پیلان دانانا قورەیشییا، ودەستویری دایێ کو ژ مەککەهێ دەرکەڤیت، و وەختێ مشەختبوونێ بو دەست نیشان کر و بچیتە دەف ئەبوو بەکری دا کو پیلانا مشەخت بوونێ بدانن، وپاشی بەردەوام بوو ل سەر کارێ خو یێ هەرجار.

فەرمان ل (عەلی) کر کو بچیتە د ناڤ جهێ خەوێ یێ پێغەمبەری دا (ﷺ) ژ بەر دوو مەبەستا، یا ئێکێ دا کو لێگەریانا قورەیشییان بو پێغەمبەری (ﷺ) درەنگتر لێ بهێت، و دیسان دا کو ئەو ئەمانەتێن ل دەف پێغەمبەری (ﷺ) بو خودانێن وان بزڤرینیت، ڤێجا دەمێ بوویە شەڤ و تاریاتییێ ب سەردا هاتی، کەسێن تاوانبار ل بەری ژڤانی ب نهێنی هاتنە بەر دەرێ مالا پێغەمبەری (ﷺ) و ل بەر دەرێ مالا وی کوم بوون و زێرەڤانی لێکر، و وان هزردکر کو پێغەمبەر (ﷺ) یێ نڤستیە، خودێ دبێژیت: ﴿ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ۚ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ ﴾ [الأنفال- 30].

ئانکو: (و تو -ئەی موحەممەد- بینە بیرا خۆ دەمێ کافرێن مللەتێ تە ل (مەکەهێ) پیلان د دەرحەقا تە دا دگێڕان؛ دا تە بگرن یان بکوژن یان ژی تە ژ باژێرێ تە دەربێخن. و ئەو پیلانان دژی تە دگێڕن، و خودێ پیلانا وان ب سەرێ وان دا شکاند، و خودێ پیلانان دگێڕت، وخودێ چێترینێ پیلانگێڕانە).

پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) ژ مالا خو دەرکەفت، و رێزێن کافران برین و د ناڤ دا چوو و خو گەهاندە مالا ئەبوو بەکری، و ژ دەرگەهێ پشتێڤە هەردوو پێکڤە دەرکەتن ل نیڤا شەڤێ هەتا گەهشتینە شکەفتا (ثەور) ل لایێ ڕاستێ، ڕێکا وێ مشەخت بوونێ گەلەکا ئالۆز بوو و گەلەك ژ خەلکی ب وێ ڕێکێ ناکەڤن، وان مروڤەکێ باوەریێ و شارەزا ب ڕێکێن بیابانێ ب کرێ بو خو گرتبوو، و ژڤان دابوویێ کو پشتی سێ ڕوژان ئەو وان هەردوو دەواران د گەل خو بینییت یێن کو ئەبوو بەکری ئامادە کرین و بهێتە شکەفتێ. عەبدوللاهێ کورێ ئەبوو بەکری دەست نیشان کربوو بو ئینان وبرنا دەنگوباسێن مەککەهی، و دیسان داخواز ژ عامرێ کورێ فەهیرەی کر کو شڤانییا پەزی بکەت د ناڤبەرا مەککەهە و شکەفتا ثەور دا دا کو ل شوین پێن وان بەرزە ببیت، و دیسان ئەسمائا کچا ئەبوو بەکری ژی دێ خوارنێ بو وان بەت و ل وی دەمی کو کەسێ چ گومان ژ وێ نەدبرن.

ئەرێ بوچوونا تە چییە بو ڤێ پیلانێ... ئەرێ دێ ب سلامەتی ژ قورەیشییان ڕزگار بن

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

دەقێ چارێ

هـەر چەنـدە گەلـەك هەولـدان و خـو وەسـتاندن د دانانـا پیلانـێ و ب جهـ ئینانـا وێ دا هەبـوو، د هەمـان دەم دا هنـدەك تشـتێن نەچاڤەرێکـری چێبـوون، چ نەمابـوو مەسـەلە سـەرکەفتنێ نەئینیـت و پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) و هەڤالـێ وی بهێنـە گرتـن، وەکـی هاتنـا کافـران بـو بـەر دەرگەهـێ پێغەمبـەری (ﷺ) ل بـەری ژڤانـی، و گەهشـتنا وان بـو بەردەرگەهـێ شـکەفتێ، و هەروەسـا دەمـێ سـوراقەی پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) و هەڤالـێ وی ئەبـوو بەکـر دیتیـن و ب دویـڤ دا چـووی، بەلـێ دەمـێ خـودێ زانـی کـو ب دروسـتی یـا خـو وەسـتاندی و زەحمـەت یـا بـری د دانانـا پیلانـێ دا و دخەمسـار نەبووینـە، وی دەمـی خـودێ ب نەرمـی ودلوڤانییـا خـو هاتـە د نـاڤ بابەتـی دا، دا کـو وان ب پارێزیـت یێـن کـو خـو هێلایـە ب هیڤیـا خـودێ ڤـە و داخـوازا هاریکارییـێ ژ وی کـری، خـودێ وەسـا ڤیـا کـو ئـەو دەمـێ پێغەمبـەر (ﷺ) ژ مـاڵ دەرکەفتـی وە ل بـێ بـاوەران کـر کـو دخـەو بچـن، و دەمـێ گەهشـتینە بـەر دەرێ شـکەفتێ بـەرێ وان ژێ وەرگێـرا، وپێـن هەسـپێ سـوراقەی مانـە د ئاخـێ ڕا نەشـییا د دویـڤ دا بچیـت.

و پێغەمبـەرێ خـودێ (ﷺ) گەلەکـێ ئـارام بـوو، و گەلەکـێ گەشـبین بـوو، ب نەرمـی قورئـان دخوانـد نـە دزڤـری و نـەژی دڕاوەسـتا، بەلکـو دەمـێ سـوراقە ب دویـڤ کەفتـی سـوز دایـێ کـو ئـەو دێ بازنکێـن کیسـرای کەتـە دەسـتێ خـو (کـو ژ مەزنتریـن پاشـاییێت وەختـێ خـو بـوو).

ئەرێ بوچی پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) هندە یێ ئارام و گەشبین بوو د گەل وان هەمی مەترسییێن کو دۆر ل وی گرتی

- ☐ چونکی یێ ب جورئەت و زیرەك بوو ژ بێ باوەران نەدترسییا.
- ☐ چونکی باوەری ب پیلانا خو هەبوو ئەوا کو ب باشترین ڕەنگ دانای.
- ☐ چونکی هەمی ئەو ئەگەرە گرتبوون یێن کو دبنە ئەگەرێ ڕزگار بوونێ.
- ☐ چونکی یەقینا وی ب خودێ و ب سەرکەفتنا وی یا مەزن بوو.
- ☐ .....

دەقێ پێنجێ

رەوشا ئەبوو بەکری _خودێ ژێ ڕازی بیت_ گەلەکا سەیر بوو ژ بەر بەختەوەرییا وی یا کارتێکەر ب هەڤالینییا پێغەمبەری (ﷺ) د ڤێ گەشتێ دا، د گەل هندێ ژی کو مەترسییەکا مەزن هەبوو ل سەر ژیانا وی، و پاشی هەر ئێکسەر خو ئامادەکر بو ڤێ گەشتێ، و دیسان ژیانا کورێ خو و کچا خو ئێخستنە بەر مەترسییێ ل ڕوژا ئێکێ ژ مشەختبوونا وان، و هەروەسا بەری پێغەمبەری چوو د شکەفتا ثەور ڤە دا کو پاقژ بکەت و ئێمن ببیت کو چ گیاندارێن وەکی دویپشک ماران تێڤە نینن کو زیانێ بگەهینە پێغەمبەری (ﷺ)، و ترسا وی ل دەمێ کو پێن بێ باوەران دیتین ل بەرێ دەرێ شکەفتێ و پێغەمبەری (ﷺ) دلێ وی ئارام کری و گوتی: (ما ظنك يا ابا بكر باثنين الله ثالثهما_ تو چ دبیژی بو دوو کەسا کو یێ سێیێ خودێ بیت د گەل وان)، و هەروەسا د ڕێکا مشەختبوونێ دا ئەبوو بەکر _خودێ ژێ ڕازی بیت_ ب ڕەنگەکێ گەلەك سەیر دچوو، جاران ئەو ل بەری پێغەمبەری (ﷺ) بوو و هندەك جاران دا ل پشت وی چیت، گەلەك ل پشت و دەوروبەرێن خو دزڤری و ترسەکا دژوار هەبوو ل سەر ژیانا پێغەمبەری (ﷺ) ئەوێ کو بەردەوام گوتنا خودێ بو دخوینیت: ﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا﴾ [التّوبة - 40]. ئانکو: (ب خەم نەکەڤە هندی خودێ یە ب سەرکەفتن و هاریکارییا خۆ یێ د گەل مە)

و ل ڕوژا دووشەمبی (٨)ێ هەیڤا ڕەبیعا ئێکێ ل ساڵا چواردێ ژ پێغەمبەرینییێ گەهشتە (قباء).

و تو ئەی قوتابییێ هێژا تو ژی دشێی قوربانیا بدەی ل پێناڤ پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) وەکی چەوا ئەبوو بەکری قوربانی داین

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

من دڤێت ل سەر ڕێبازا پێغەمبەری بم (ﷺ)

هەر چەندە ئەز نە هاتیمە دەرێخستن و خەلکی ئەز نە کریمە دەر ژ باژێری.

ئەرێ ئەم چ بکەین؟

پێدڤییە ل سەر مە ئەم ل دویف ڕێباز و رێکا پێغەمبەری بچین (ﷺ)

ئەم فێربین ژێ کو پیلانا بدانین بو پێنگاڤێن مەزن د ژیانا خو دا ب ڕەنگەکێ نەرم و ئارام و ب هشیارییەکا دژوار، و ب گەشبینانە ب جهـ بینین، و ب ڕەنگەکێ باش خو بهێلینە ب هیڤیا خودێ ڤە، و د ئامادە بین کو قوربانییان بدەین.

ببینه و هزر تێدا بکه

خودایێ مەزن دشیا کو پێغەمبەرێ خو (ﷺ) ب (بوراق)ێ ببەتە مەدینێ وەکی چەوا ب ڕێکا وی بریە ئیسرایێ، یان ژی دشیا مەترسییا قورەیشییا ژێ بدەتە پاش ب سانەهیترین ڕێکان، بەلێ خودێ وەنەکر دا بو مە دیار کەت کو دڤێت ئەم لڤینێ بکەین و بومە دیار بیت کو دڤێت ئەگەران ب جهـ بینین و د هەمان دەم دا خو بهێلینە ب هیڤیا خودێ ڤە.

و هەمی ئەو ڕێك و ئەگەرێن پێغەمبەری (ﷺ) ب هویربینانە دانایە بو مشەخت بوونێ، هەمی نە ژ بەر ترسا وی بوون، بەلکو گوهدارییا وی بو بوو خودێ کو وان یاسایان بگریت و ب جهـ بینیت یێن کو بو ژیانا دونیایێ دانایە، و د هەمان دەم دا پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) پشتا خو ب تنێ ب خو گەرم نەکربوو، بەلگە ژی ئەوە کو ئەو ل درێژاهییا گەشتا خو یا ب زەحمەت د ئارامییەکا ئێکجار زوردا بوو سەرەرای وان تشتێن نە چاڤەرێکری...

ئێك ژ ناڤێن خودایێ مەزن (الوكيل)ـە، خودایێ مەزن دڤیا مە ژ سەربورا پێغەمبەرێ خو (ﷺ) فێر بکەت کو دڤێت ئەم پیلانا ژی بو کارێن خو بدانین و ئەگەران ژی ب جهـ بینین هەروەکی هەمی کار دێ ب وان ئەگەران ب جهـ هێن و د گەل هندێ پشتا خو ب خودێ ب تنێ گەرم بکەین و خو بهێلینە ب هیڤییا ویڤە هەروەکی چ ڕێکێن دی نینن ب تنێ خو هێلانا ب هیڤییا ویڤە نەبیت.

ژ کورێ عومەری _خودێ ژێ ڕازی بیت_ کو پێغەمبەرێ خودێ (ﷺ) گوت:

«المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده، والمؤمن من أمِنَهُ النّاس على دمائهم وأموالهم، والمهاجر من هجر ما نهى اللّه عنه».

(موسلمان ئەوە یێ کو موسلمان ژ ئەزمانێ وی و دەستێ وی ب سلامەت بن، و خودان باوەر ئەوە یێ کو خەلك ژ وی ل سەر خوینا خو و مالێ خو د ئێمن وپاراستی بن، و کەسێ مشەخت ژی ئەوە یێ کو ژ وی تشتی مشەخت دبیت یێ کو خودێ ئەم پاشڤە لێدایە)

ژبەربکە و بینە بیرا خو

ئیمامێ بوخاری ڤەگوهاستیە

پێنج ڕامانێن مشەخت بوونێ
01
مشەخت بوون: مەرەم و نیەت
02
مشەخت بوون: هەولەکا گشتییە
03
مشەخت بوون: پیلان و بەرنامەیە
04
مشەخت بوون: دان و پێشکێشکرنە
05
مشەخت بوون: ب دروستی خوهێلانا ب هیڤیا خودێ یە

پـــێـــنـــج پـێـنـگـاڤ

بو ب دەست ڤە ئینانا خەلاتێ مشەخت بوونێ د سەدا بیست و ئێکێ دا:

مشەخت بوونێ گەلەك ڕامان یێن هەین... یێن گرنگ دێ بەحس كەین:

١_مشەخت بوون مەرەم و نیەتە. (مەرەمەكا ڕوون و ئاشكەرایە)

٢_مشەخت بوون ڕەفتار و جیهادەكا گشتییە. (هەڤالینی و تەمامییا ڕولییە)

٣_مشەخت بوون پیلان و بەرنامەیە. (پیلان+شیان+ب جهـ ئینان)

٤_مشەخت بوون دان و پێشكێشكرنە. (قوربانی دان و مەزاختن)

٥_مشەخت بوون گرتنا وان ڕێكایە كو خودێ د گەل مروڤی بیت. (تەوەككولەكا باش ب خودێ)

ئـەی قوتابییـێ هێـژا دبیـت تـو فێـر ببیـە عەدەتەكـێ خـراب یـان ژی گونەهـەكا كەڤـن و تـو نەشـێی بهێلـی یـان ژی هەڤالەكـێ خـراب و تـە دڤێـت خـو ژێ ڕزگار بكـەی...و تـە ژ دل دڤێـت كـو گوهرینـەكا مـەزن د ژیانـا تـە دا چێبیـت...

بزاڤێ بكە ڤان پێنج پێنگاڤا ب جهـ بینە:

1- بزاڤێ بكە بو خو ڕێكەكا ب هێز ببینی دا كو ڤی ژیوارێ (واقعێ) خراب بهێلی، و پەیمانێ د گەل خودێ گرێدە كو ڤان ڕێكا هەمییان بگری ژ بو ڕازیبوونا وی.

2- هەڤالەكی یان هندەك هەڤالان پەیدا بكە كو هاریكار بن د گەل تە دا كو ڤان كاران بهێلی، هندی دەستێ خودێ یە یێ د گەل كومێ.

3- پیلانەك و ئارمانجەكا واقعی بدانە دا كو پیچ پیچە و پاشی ب تەمامی ژ ڤێ ئاریشێ ڕزگار بی، و خو ل هێڤییا چ موعجیزە و ڕویدانان نەگرە.

4- یـێ بەرهـەڤ بـە كـو هنـدەك قوربانییـا بـدەی ژ بـەر وێ پێنگاڤـا تـە هاڤێتـی دا كـو ڕزگار ببـی ژ ڤـی دەردی، چونكـی د ڤـێ دونیایـێ دا مـروڤ ناگەهیتـە چ تشـتا بێـی بەرامبـەر.

5 -هزرا باش ژ خودێ بكە و تەوەككولا خو ژی بدە د گەل پشتی كو تو ئەگەران ب جهـ دئینی، و خو ب نڤێژێن شەڤێ و دانا خێران و چاكییا د گەل دەیك و بابا گرێدە.

روینشتنا دانوستناندنێ

4

1. ئەگەر تە ڤیا هەڤپەیمانێ د گەل کومەکا دی گرێدەی یان کەسەکی ب دەست خو بێخی دا کو پروژەی ب جهـ بینیت، ئەرێ دێ چەوا لێگەری؟

1 - .....

2 - .....

3 - .....

2. ئەو چ بنەمایێن ساخلەمن بو گرێبەستا د گەل هەڤکارەکێ ب هێز و بەردەوام؟

1 - .....

2 - .....

3 - .....

4 - .....

3. ئەگەر تە بریار دا کو تو پروژێ خو ڤەگوهێزی بو جهەکێ دی یان گوهرینەکا مەزن د ژیانا خو دا بکەی یان کارەکێ خراب بهێلی، ئەرێ ئەو چ پێنگاڤێن گونجاینە بو ڤێ ڤەگوهاستنا ب زەحمەت؟

1 - .....

2 - .....

3 - .....

4 - .....

5 - .....

روینشتنا دانوستناندنێ

5

1 - ئەگەر تو ل جهێ پێغەمبەرێ مە (موحەممەد)ی بای (ﷺ) و تە زانی با کو هەمی خەلکێ باژێرێ تە یێ ل تە دگەرن دا کو تە ب کوژن و تە ب چ تشتا ئەزیەت و زیانا وان نەکر بیت، بەلکو بەردەوام تو د خزمەتا وان و باشی و مفایێ وان دا بووی، ئەرێ دێ موراڵێن (مەعنەویاتێن) تە چ بن کو تو دێ ژ باژێرێ خو دەرکەڤی؟

.....

.....

.....

2 - ئەگەر تو ل جهێ پێغەمبەرێ مە بای (ﷺ) و دەهـ سالێن ل دویڤ ئێك تو تووشی کێم کرن و بێ ڕوومەتکرنەکا بەردەوام بووی، ئەرێ تو دا ب شەوق ڤە خاترا خو ژ مەککەهێ خوازی؟

.....

.....

3 -ئەگەر تو ل جهێ پێغەمبەرێ مە بای (ﷺ) و مەزنێن قورەیشییان ئەمانەت و مالێ خو ل دەف تە دانابان، و تە زانیبا کو پیلان بو کوشتنا تە یا دانای و مالێ تە هەمی ژلایێ دەستەکا وانڤە هاتییە دەستە سەرکرن، ئەرێ دا چەوا ڕەفتارێ د گەل ڤی مالێ وان کەی؟

.....

ناڤەڕوکا پەرتووکێ

پێشگوتنا پەرتوکێ 03
وانا ئێکێ 08
وانا دووێ 16
وانا سێیێ 26
روینشتنا دانوستاندنێ (01) 36
وانا چارێ 38
وانەی پێنجێ 50
روینشتنا دانوستاندنێ (02) 64
وانا شەشێ 66
وانا حەفتێ 80
وانا هەشتێ 76
وانا نەهێ 112
وانا دەهێ 126
روینشتنا دانوستاندنێ (03) 142
وانا یازدێ 144
وانا دوازدێ 158
روینشتنا دانوستاندنێ (04) 170
روینشتنا دانوستاندنێ (05) 172

باشترین پێشەوا

ڕێبازەکا کارتێکەر بو ژیاننا پێغەمبەری (ﷺ)